nūc illud ꝓnoſcēdi vice: ſed vno ictu mutatiões tuas
manēs ꝓuenit atq̄ʒ complectit̄. Hec ille. Et ideo iſta
ꝓpō: deū ſciētē.a.fore verū: poſſibile eſt nō ſcire.a.eſ=
ſe verū. Diſtinguēda eſt ſm cōpoſitionē ⁊ diuiſionē ſi
cut ⁊ illa: deū volētē.a.fore: poſſibile eſt velle.a.nō fo
re. In ſenſu cōpoſito falſe ſunt: in diuiſo ſunt vere Et
patʒ ſatis differētia ⁊ hec etiā eſt intētio magiſtri in
textu. ¶ Scōm dubiū. Cū deus oīa cognoſcit vtrū
Dubi.2. Q intuitiue vl̄ abſtractiue cognoſcat. Ad hoc eſt hec cō
cluſio poſt dn̄m Camera. ⁊ Greg. di.xxxv.q.j. Deus
ſiue diuina eſſentia intuitiue cognoſcit nō ſolū exn̄=
tia: ſed etiā oīa ipoſſibilia. Probat̄: q2 cū deus cogno
ſcat oīa cognoſcibilia vt pʒ ex dictis vl̄ g̊ abſtractiue
vl̄ ītuitiue. Nō abſtractiue pʒ: q2 qđlibet cognoſcit ī=
mediate ⁊ nō p aliqđ mediū cognitū medīās int̄ co=
gnitionē ⁊ rē cognitā: vt s̄.di.xxxv.q.iiij.⁊.v.qm̄ nul
lū tale mediū eſt poſſibile: q2 nō creatura vt ꝯſtat: nec
diuinitas ip̄a: cū ex natura rei ipſa nullo mō ſit diſti=
cta a dei noticia: g̊ intuitiue. ¶ Sed ꝯtra illud videt̄
eē hoc cōe dictū: q2 in diuina eēntia velut in ſpeculo
relucēt ⁊ rep̄ſentant̄ oīa / ⁊ p ꝯn̄s nō imediate ītuetur
creaturas: ſed mediante ſua eēntia ⁊ ita abſtractiue.
¶ Ad hoc đ2 poſt Greg. ⁊ Petrū: vbi s̄. qđ nō eſt itel
ligēdū ꝙ deus cognoſcat res ī ſua eēntia / niſi ad hūc
ſenſum ꝙ eiꝰ eēntia eſt oīʒ reꝝ cognitio. ¶ Sed ꝙ ad
dit̄ de ſpeculo ⁊ relucētia ⁊c̄. đ2 ꝙ hoc dictū hʒ verita
tem ꝙ eēntia dicat̄ ſpeculū rep̄ſentatiuū oīm creatu
rarū ipſi itellectui creatoꝛ: vt patuit de ideis.q.v.di.
xxxv. vel ad ſenſū ſtati tactū: ꝙ tā intellectꝰ diuinꝰ q̄ʒ
eēntia ē imediate noticia ſui ⁊ alioꝝ. Et nō ſic: q̄ſi eēn
tia dīna rep̄ſentet itellectui dīno ſic ꝙ itellectio dīna
mediate p eēntiā dīnā ferat̄ ī res ad extra: hoc eni fal
ſū ē. Cū itellectꝰ dīnꝰ ⁊ eēntia dīna ſint pēitꝰ idiſticta
⁊ oībꝰ mōis itellectꝰ dīnꝰ ē eēntia dīna q̄bꝰ eēntia eſt
Dubi.3. R eēntia. ¶ Tertiū dubiū. Utrū deus ſit p̄ſcia oīʒ futu
roꝝ cōtīgētiū. Ad hoc dubiū breuit̄ dici pōt poſt p̄=
dicta: ſuppoſito: ꝙ deū p̄ſcire aliq̄d / eſt deū euident̄
cognoſcere rē futurā Sūt aūt futura cōtingentia du
plicia.ſ. cōpleta ⁊ incōplexa ſm modū loq̄ndi aliq̄ꝝ
Exēplū primi. Futuꝝ eſt ꝙ xp̄s iudicabit mūdū id ē
futuꝝ eſt ꝙ talis ꝓpō ſit v̄a: xp̄s iudicat mundū. Exē
plum ſcđi eſt de antixp̄o futuro: p2ia p̄ñt dici enūcia
bilia futura ſm illos ſic loq̄ntes: ſcđa v̄o res future.
¶ Rn̄detur itaq̄ʒ ad dubiū p aliq̊t ꝓpōnes ¶ Prima
deus eſt p̄ſcia oīm rerum: ptʒ ex ꝓpōne prima art.ij.
Siq̄dē deus diſtincte ⁊ ituitiue cognoſcit oīa: igit̄ p̄=
ſcit oēs res futuras. Conſeq̄ntia tenet ex q̄d nōis p̄=
ſcire p̄miſſo. ¶ Scđa ꝓpō. Deus eſt p̄ſcia oīm futu=
roꝝ enūciabiliū Probat̄: q2 deus p̄ſcit multa enūcia
bilia futura: g̊ ⁊ oīa. Tenet ꝯn̄a: q2 nō eſt repugnātia
de aliq̄bus. Añs ptʒ: q2 multas v̄itates futuras re=
uelauit ⁊ reuelat: vt ꝙ fiet reſurrectio mortuoꝝ / iudi
cium extremū ⁊c̄. Hinc Johan.vj. Sciebat q̇s tradi
turus eſſet eū. Et.c.xviij. Ipſe erat ſciēs oīa q̄vētura
erant ſup eū. Rōne euidēti probari nō pōt. ¶ Tertia
propoſitio. Deus eſt infallibilis ſcia / imutabilit̄ co=
gnoſcēs oīa entia futura. ¶ Quarta. Deus eſt infal=
libilis ſcia certitudinalit̄ cognoſcēs oīa enūciabilia
Dubi.4 futura: pʒ ex dictis in ꝓpōne ſcđa. ¶ Quartū dubiū
S eſt circa concluſionē primā. arti.ij. Deus nō cogno=
ſcit oīa ⁊ ſingula cognoſcibilia: g̊. Aſſumptū probat̄:
q2 nō cognoſcit oēs ⁊ ſingulas partes continui ꝓpoꝛ
tionales Et ille ſunt cognoſcibiles: q2 actu exiſtētes
Maioꝛ probat̄. Tum primo: q2 vel tm̄ cognoſceret
diuiſibiles vel etiā indiuiſibiles. Nō eīn diuiſibiles.
q2 ſigno p̄ciſe totā multitudinē partiū q̄s cog̊ſcit: tūc
non cog̊ſceret oēs ptes: q2 q̄libet illaꝝ ptiū cū ſit ps
diuiſibilis hʒ al̄s ptes vlterioꝛes in q̄s pōt diuidi: q̄s
non cog̊ſceret cū eſſent ex̄ multitudinē ſignatā. Nec
cognoſcit īdiuiſibiles: q2 tales nulle ſūt. Tū ſcđo: q2
tūc diuiſio ꝯtinui ī diuina cognitione eēt totalit̄ eua
cuata. ꝯn̄s ipoſſibile: ipoſſibilitas ꝓbat̄: q2 vel ſtaret
euacuatio ad diuiſibiles: vl̄ ad ptes īdiuiſibiles. Nō
primū: q2 tūc poſſet fieri vlterioꝛ diuiſio / cū ptes diui
ſibiles p̄ñt vltra ī medietates diuidi. Nec ſcđʒ: q2 cō
tinuū nō eſt ꝯpoſitū ex partibꝰ īdiuiſibilibꝰ. Probat̄
ꝯn̄a ꝙ diuiſio ꝯtinui eſſet euacuata: q2 ſi cog̊ſceret di
uiſim ⁊ diſtincte oēs ptes ꝯtinui / non relinq̄ret̄ pars
vltra diuidēda: q2 iā in cognitiōe diuiſa eſt: ⁊ ſic nō ē
vltra diuidēda. alioq̄n ptes eiꝰ nō fuiſſent diſticte co
gnite. ¶ Tū tertio: q2 q̄cq̄d deꝰ diſtincte cog̊ſcit / pōt
diſtincte ꝓducere: ⁊ ſi ꝓductū eſt diſtincte ꝯſeruare:
⁊ cū ptes ꝯtinui ſunt īfinite / poſſet ꝓducere actu infi
nita diſtincta ⁊ ſepata. ¶ Itē q̄rto. Si ꝯcĺo illa eēt ve
ra: ſeq̄ret̄ ꝙ poſſet cog̊ſcere oēs nūeros. Cōſequens
falſū: q2 tūc ꝓgreſſus ī nūeris eēt euacuatꝰ / qđ eſt im
poſſibile / cū ſit ꝓceſſus in nūeris in īfinitum. Etiā q2
tūc in diuina cognitiōe ſtaret̄ vel ad nūerū finitū. Et
hoc nō: q2 q̄libet finito nūero eſt nūerus maioꝛ. Nec
ad infinitū: q2 nullꝰ nūerꝰ eſt infinitꝰ / lʒ in nūeris in ī=
finitū ꝓcedat̄. Nā q̊cūq̄ʒ nūero ſignato pōt vltra ꝓce
di: cū q̄libet numerꝰ ſignatꝰ ſit radix tā nūeri q̄drati
q̄ʒ cubici ab eo p multiplicationē eiꝰ ꝯſurgēt̄. ¶ Itē
ſi cog̊ſceret qualibet ſpeciē creabilē. Sūt aūt īfinite
creabiles: q2 q̄libet creabili pōt aliā ꝑfectioꝛē creare
cū hoc nullā iplicet ꝯ̄dictionē: ⁊ ita cognoſceret īfini
tas. Cōſequēs falſū: q2 tūc cog̊ſceret ſpeciē ab aliq̄ ī=
finite diſtantē ⁊ ita īfinitā. ꝯn̄s ipoſſibile: tūc eīn crea
tura eēt īfinita qđ iplicat. ¶ Si dicis / ꝙ nulla diſtent
īfinite. Cōtra. tūc nō erit ꝓceſſus in īfinitū. Et ita da
bit̄ ſtatꝰ in aliq̄ q̄ maioꝛē nō pōt cog̊ſcere. ¶ Ad illas Rn̄ſio.
rn̄det Greg. diſt.xxxv.q.j. ꝙ īfinita cog̊ſcit deꝰ: q2 oīa T
cog̊ſcibilia q̄ ſunt īfinita tā poſſibilia q̄ʒ exiſtentia: vt
deductū eſt de ptibꝰ ꝯtinui. Cōſequēter ꝯcedit. ꝙ in
diuina cognitiōe diuiſio ꝯtinui eſt euacuata: ita ꝙ di
ſtincte cog̊ſcit oēs ptes ꝯtinui: nec eſt pars aliq̄ diui
ſibilis ī ptes nō diſtincte cognitas: ⁊ eſt ſtatꝰ ī cogni
tione nō ad aliquā partē: ſʒ ad oēs ptes ſimul. Nec tm̄
ꝓpter hoc eſt aliq̄ pars realr̄ īdiuiſibilis ī alias ptes
realr̄ diſtinctas: lʒ ſit ps indiuiſibilis ī ptes nō diſtin
cte cognitas. ¶ Et cū đ2: ſigno totā multitudinē par
tiū.⁊c̄. đ2 ꝙ illa mltitudo īcludit oēs ptes: ⁊ lʒ q̄libet
ſit diuiſibilis realr̄ / tm̄ ptes diuiſe nō eſſēt vlterioꝛes:
nec extra multitudinē ſignatā. Nō eīn pōt ſignari mł
titudo ptiū indiuiſibiliū realr̄ ſʒ tm̄ in cognitiōe / oēs
eīn ſunt in dei clara cognitione. ¶ Ad aliam ꝓbatio
nem cōcedit Grego. ꝙ deꝰ poteſt infinita producere
actu: quod intelligere opoꝛtet ſm numeꝝ / nō ſm ꝑfe
ctionē. Nec videtur ſufficere ſi dicatur ꝙ qđlibet poſ
ſibiliū pōt producere / ſed non oīa ſimul ⁊ ſeparate cū
poſſibilia non repugnent quantū ad eſſe maxime eiuſ
dē ſpeciei: niſi oſtēdat̄ ꝯ̄dictio q̄ ſequat̄ ad multitudi
nem actu infinitā. ¶ Ad illud de numero concedit̄ a
Greg. ſic̄ de ptibꝰ cōtinui ꝙ cog̊ſcit oēs nūeros poſſi
biles ⁊ ſic infinitos: ⁊ ꝙ euacuat̄ ꝓceſſus in numeris
nō in re ſʒ ī diuina cognitiōe. Et non ſtaret̄ ad aliquē
nūeꝝ pticularē ſʒ ad oēs ſimul q̄ ſunt infiniti poſſibi=
les: lʒ nullꝰ numerꝰ ſit īfinitꝰ. Et ad hoc eſt Aug.xij.

de ciui. dei. c. xviij. vbi clariſſime oſtendit ꝯ philoſo-
phos deū infinita ſua ſcia cōphēdere. Neq; oēs nūe
ri infiniti ſunt: eo ꝙ in nullo pōt finis nūeroꝝ conſti-
tui ꝛ ſinguli finiti addēs: ita ne nūeros ꝓpt̄ infinita
tē ſuā neſcit oēs deus: ꝛ vſq; ad quādā ſummā nūero
rum ſcia dei ꝑuenit / ceťos ignorās: qs hec etiā demē
tiſſim⁹ dixerit. Et ſeqtur. Infinitas quodā ineffabili
mō: qꝛ ſcie ipſi⁹ incōphēſibilis nō eſt / deo finita eſt.
¶ Si dicis: ǵ ſi cognoſcit totā multitudinē nūeroꝝ
infinitā: cognoſcet etiā oēm multitudinē nūeroꝝ fi-
nitā diſtinctā ab illa multitudine ifinita: ꝛ ita attin-
get vltimū nūeꝝ finitū qꝺ eſt ipoſſibile. Solutio. Ne
gādo ꝙ attingit ad vltimū nūeꝝ finitū: qꝛ multitudi
nis finite nūeroꝝ null⁹ eſt vltim⁹ nūerus. Nec aliquo
nūero finito ꝓcedit̄ imediate ad multitudinē nūeroꝝ
infinitā: ſ; int̄ quēcūq; finitū nūeꝝ ꝛ multitudinē infi
nitā / mediāt infiniti nūeri finiti. ¶ Ad aliud cōcedit̄
ꝙ cognoſcit quālibet ſpēm creabilē: ꝛ cōcedit̄ ꝙ ſūt
ifinite creabiles ꝛ ita ifinitas cognoſcit ſicut de nūe-
ris ꝛ ꝑtib⁹ cōtinui. Et ꝯñr neget̄ ꝙ cognoſcit aliquā
ſpēm a certa data ifinite diſtāte: qꝛ nulla talis eſt: re-
cte ſicut in nūeris ¶ Et cū dꝛ: tūc nō erit ꝓceſſ⁹ in ifi
nitū: dꝛ ꝙ nō eſt ꝓceſſ⁹ in ifinitū. i. ad aliquā ſpēm ifi-
nitā: ſ; eſt ꝓceſſus in ifinitū in ſpecieb⁹ finitis: eo ipſo
ꝙ nō dat̄ vltima ſpēs finita ꝓducibilis. Et ita in co-
gnitione diua eſt ifinitas actualis: qꝛ actualit̄ cogno
ſcit infinita poſſibilia Non tñ ſeqtur ꝓpt̄ hoc ifinitas
actualis reꝝ ꝓducibiliū: valēt ꝓ dictis ea q̄ hñtur in
ij. di. j. q. iij. ¶ S; contra. Quecūq; deus pōt diſtin-
cte cognoſcē ſimul pōt diſticte ꝓducē ꝛ ſimul ꝓducē
et ita pōt ꝓducē multitudinē actu infinitā. Cōſeqns
impoſſibile: qꝛ tūc poſſet facē infinitū ſm ꝑfectionē:
qꝛ tāta eſt ꝑfectio in ſeparatis quāta eſt in coniūctis:
ſed ſi ifinita eēnt coniūcta ꝛ vnita / eēnt ifinite ꝑfectio
nis: ǵ totū infinitū erit infinite ꝑfectionis ſi fuerit ſe
paratū. Maioꝛ p; : qꝛ nō eſt maioꝛ ꝑfectio in toto q̄
ſit ꝑfectio ſuaꝝ partiū. ¶ Itē arguat̄ de gradib⁹ cha
ritatis augmētabilis in infinitū: deus cognoſcit oēs
grad⁹ ꝓducibiles ꝓducat ſimul ꝛ erit charitas ifinita
Probat̄ añs: qꝛ deus h; virtutē ꝓductiuā infinitā
ſimul ꝛ ꝓducibilia ſunt ifinita nullā repugnātiā quā
tum ad eē ſimul hñtia. ¶ Itē: tāta eſt virt⁹ dei ꝓducti
ua q̄ta eſt ei⁹ virt⁹ cognitiua: qꝛ ſunt idē oib⁹ modis
et indiſtincta: ǵ quātū pōt ſimul cognoſcē / tm̄ pōt ſiľ
ꝓducē. ¶ Ad hāc replicā dꝛ negādo aſſumptū ꝙ tm̄
pōt ſimul ꝓducē ꝛc̄. Nō eni pōt oē ꝓducibile ſimul ꝓ
ducere qꝛ quotcūq; ꝓductis adhuc pōt aliud ꝓdu-
cere: etiā ſi ꝑ ipoſſibile ifinita actu ꝓducē / poſſet ni-
hilomin⁹ aliud finitū vľ infinitū: vľ infinita ad hec ꝓ-
ducere: de hoc. s̄. di. xvij. q. viij. Ad ꝓbationē ꝯcedit̄
ꝙ deus h; ſimul potētiā ꝓductiuā (ꝯ̄ius eſt ſua potē
tia ꝓductiua) ꝑut ſimul det̄minat h;: nō aūt vt det̄mi
nat ꝓductiuā: qꝛ nulla eſt potētia ꝓductiua ſimul oi;
poſſibiliū Scꝺo dꝛ ꝙ nullū ꝓducibile h; repugnātiā
ad qꝺlibet aliꝺ ꝓducibile Et qꝛ ñ hñt repugnātiā ad
alia ꝓducibilia. iō nō pñt oia ꝓduci qꝛ ſi oia ꝓducerēt
illa hērēt repugnātiā ad qꝺlibet aliud ꝓducibile. Et
ita qꝺlib; ꝓducibile h; repugnātiā ad oia ſiľ: qꝛ nō pt
ſtare cū oib⁹ ſiľ: qꝛ tūc ñ eēt aliqꝺ vltra poſſibľe ꝓduci
qꝺ reputat̄ ipoſſibile. Ad ꝯfirmatōe;: tāta ē ꝩt⁹ ꝓdu
ctiua / quāta cognitiua ꝯcedit̄: ꝛ neget̄ ꝯña: qꝛ i ſimili
nō ſeqt̄: tāta eſt ꝩt⁹ cognitiua: quāta ꝓductiua: ǵ qc-
qd cognoſcit illud ꝓducit: qꝛ l; idē ſit ꝩt⁹ q̄ cognoſcit
et q̄ ꝓducit. ſ. ipa diuia ꝛ ſimpliciſſima eēntia: tñ nō ē
idē cogſcere ꝛ ꝓducere ꝓpt̄ cōnotata illoꝝ termino
rū q̄ nō ſolū iportāt deū / ſ; etiā ꝯnotāt creaturā: ꝓpt̄
qꝺ aliqd ꝑdicat̄ de vno ꝛ negat̄ de alio: ſicut eadē eſt
ꝩt⁹ ſolis q̄ calefacit ꝛ q̄ exiccat ꝛ illuiat: ꝛ tñ nō qcqd
calefacit / exiccat ꝛ illuiat: ꝛ ecōuerſo. Et i hoie nō qc
qd itelligit / vult: ꝛ tñ idē eſt itellect⁹ ꝛ volūtas: ſuppo
ſito ꝙ potētie aie nō diſtinguant̄ realr̄ iter ſe ꝛ ab aia.
Qꝛ calefacere / illuiare nō ſolū iportāt virtutē ſolis ſ;
etiā caloꝛē ꝛ lumē q̄ diſtinguūt̄: ſic etiā itelligere ꝛ vel
le nō ſolū iportāt potētiā aie / ſ; etiā act⁹ elicitos ꝛ ob
iecta q̄ diſtinguūt̄. Et l; i deo nec potētia / nec act⁹ di
ſtinguāt̄: tñ obiecta diſtiguūt̄: qꝛ aliqd eſt obiectū di
uine cognitiōis: qꝺ nō eſt obiectū ꝓductiōis. i. aliqd
cognoſcit̄ qꝺ non ꝓducit̄. ¶ Adhuc ꝯ ꝯclōnē primā A
pōt argui ſic. De⁹ nō cogſcit oia. ꝓbat̄: qꝛ nō vľia nec
ꝯplexa nec ipoſſibilia. ꝓbatio: qꝛ cognitio vľis eſt ip-
fecta ꝛ ꝯfuſa ꝛ abſtractiua. Cognitio dei nō eſt imp-
fecta / ſ; ꝑfectiſſima / diſtinctiſſima / ꝛ ituitiua: vľe autē
nō cognoſcit̄ niſi vľr ꝛ cognitiōe vľi: alr̄ nō eſſet vľe.
¶ Etiā nō cognoſcit cōplexū: qꝛ cognitio dei eſt ſim
pliciſſima nec diſcurrit. Etiā ipoſſibile nō pōt cogſci
cognitiōe ſimplici: de⁹ aūt nō h; niſi vnū actū cogno
ſcēdi ꝛ hūc ſimpliciſſimū. ¶ Itē qcqd de⁹ cognoſcit
pōt ꝓducere: ipoſſibile nō pōt ꝓducere: ǵ nec cogno
ſcere. ¶ Ad primū neget̄ añs. ꝓ duab⁹ primis ꝑtib⁹
qꝛ cognoſcit vľia ꝛ ꝯplexa. Ad ꝓbationē neget̄: ꝙ vľe
ꝛ ꝯplexū nō cogſcūt̄ niſi cognitiōe vľi ꝛ cōplexa. hoc
neget̄. Nā vľe ſiue hēat eē obiectiuū tm̄ ſiue ſubiecti
uū: eſt tñ cogſcibile cognitiōe ſimplici et ituitiua: ſic
ēt ꝯplexa. Vñ de⁹ vno ſimpliciſſimo cogſcēdi actu (q̄
eſt realr̄ ꝛ oib⁹ modis diuia eēntia) cognoſcit ituitiue
oia cognoſcibilia / ꝑſentia / ꝑterita / futura ꝛ poſſibilia
Et oēs reꝝ exiſtēdi modos / q̄litates ꝛ circūſtantias /
qꝛ oia ſeipo imediate ꝛ ita nec abſtractiue nec ꝯplexe
ꝛ nō cognoſcit vnū mediāte alio. Ita ꝙ cognitio dei
pri⁹ t̄minaret̄ ad vnū: ꝛ mediāte illo ad aliꝺ: ſ; ad qꝺli
bet imediate t̄minat̄. Nā vna noticia ituitiua imedia
te ſe ꝛ oia alia itelligit: vt s̄ patuit. ¶ Pro t̄tia ꝑte ſilr̄
dꝛ ꝙ cogſcit ipoſſibilia logica. i. ꝓpōnes ipoſſibiles.
Scꝺo dꝛ ꝙ rē ipoſſibilē nō cogſcit: qꝛ nlľa talis ē nec
eē pōt. Sic nec itellect⁹ hūan⁹ cogſcēs chymerā / t̄mi
nat̄ ad rē ipoſſibilē: ſ; ad poſſibilia: nō potentia ſe hr̄e
certo mō q̄ ſcāt̄ ꝑ t̄minū chymera Ita de⁹ cogſcit tm̄
poſſibilia ꝛ oēs eoꝝ circūſtātias / hitudines / modos
repugnātias / ꝯueniētias affirmatiōes ꝛ negationes.
¶ Quītū dubiū eſt / an ſit aliq̄ viciſſitudo i diuina co- Dubi. ſ.
gnitiōe: ad hoc rñdet̄ vnica ꝓpōne. Nulla ē viciſſitu- X
do ſucceſſiōis i actu diuine cognitiōis. ꝓbat̄ auctāte
ſcripture: apꝺ quē nō eſt trāſmutatio nec viciſſitudis
obūbꝛatio. Iaco. j. ¶ Preťea de⁹ nccārio oim rerū et
enūciabiliū poſſibiliū ē ſimplex ꝛ ituitiua noticia ſeu
cognitio: alr̄ nō eēt oi ſciēs ꝛ eū poſſēt multa latere: ꝛ
ei⁹ cognitionē ſimplicē fugere: vt. j. lati⁹ patebit. S; Replica.
ꝯ hāc ꝓpōnē ſic pōt argui: de⁹ aliqd de nouo cogſcit
qꝺ pri⁹ nō cogͦuit: ǵ eſt viciſſitudo i cognitiōe diuia.
t; ꝯña: qꝛ eadē cognitiōe: eadē ſēp nccārio cogſcūt̄ a
deo. añs ꝓbat̄: qꝛ de⁹ aliquē pri⁹ repꝛobatū de nouo
ap ꝓbat. S; ap ꝓbatio nō ē ſine cognitiōe: ǵ de nouo
cogſcit. ꝯña vr̄ nota ex teris. añs ꝓbat̄: qꝛ de⁹ pctōꝛē
aliquē de nouo iuſtificat / ifūdēdo ei ꝑmā grāz: ſ; oē;
iuſtificatū ap ꝓbat ꝛ carētē grā re ꝓbat. Nā ap ꝓbare
nihil aliꝺ ē q̄ aliquē iudicare dignū vita et̄na: tal' aūt
iudicat̄ ois hñs grāz: ꝛ idign⁹ ois carēs ea qꝺ eſt re-
ꝓbare. ¶ Cōfirmat̄: appꝛobatio dei ꝛ ei⁹ cognitio

ſunt idē oībus modis: igit̃ approbatio noua eſt noua
cognitio: ab eodē eſt ad idē. ¶ Itē de nouo īcipit co=
gnoſcere: prio iuſtificatū vita eťna dignū: ǧ noua co=
gnitione. tȝ ꝯña. Q2 ſi cognitiōe nō noua: ſȝ ꝑexiſtēti
prius nouiſſet illū dignū ⁊ ita nō hñtē grām dignū vi
ta eťna: quod eſt falſum. ꝯña ptȝ: q2 idē inquantū idē
ſemꝑ facit idē: maxime ī agēte naturali: nūc aūt deꝰ
quecūqȝ nouit/ naturalr̃ ⁊ nccãrio nouit. ¶ Solutio.
ſcia dei lȝ in ſe ſit vna ſimpliciſſima eēntia oīm cogno
ſcibiliū: tñ in ordine ad cognita a q̇buſdā diſtiguit̃: ī
ſciam ſimplicis noticie: ⁊ ſci am iudicatiuā enuncia=
biliū q̄ eſt ꝟitatis cōplexe vel ꝓpōnalit̃ ſignificate: vt
qua ſcit me legere mereri vel peccare Scia ſimplicis
noticie eſt ſcia dei: ꝭȝ ꝙ eſt ſimplex apphēſio reꝝ: ſcia
aūt enunciabilium eſt eadē ſcia/ ꝭm ꝙ eſt euidēs iudi
cium eoꝝ. ¶ Scia ſimplicis noticie adhuc tripartit̃
q2 vł eſt oīm ꝓſentiū/ ꝓteritoꝝ/ futuroꝝ/ ⁊ poſſibiliū.
Et ſic obtinet nomen gñale. ſ. ſcia ſimplicis noticie.
¶ Scđo ſpālius: q2 eſt eoꝝ q̄ ſunt/ fuerūt vł erūt tm̄=
modo: ⁊ ab aliq̇bꝰ dr̄ ſcia viſionis. Tertio modo ad=
huc ſpāliꝰ tm̄modo reſpectu futuroꝝ: ⁊ hec dr̄ ꝓſcia:
¶ Scia enūciabiliū ſeu iudicatiua etiā pōt diſtigui/
ꝭm diſtinctionē ꝓpōnum affirmatiue: negatiue de in
eſſe mobilis de ꝓſenti/ ꝓterito/ futuro ⁊c̄. Et eſt hec di
ſtinctio nō reꝝ: ſȝ noīm. Ad idē in di. xxxix. in notabi
li prio. ¶ Per hoc ad primū neget̃ aſſumptū: de ſcia
ſimplicis noticie. Sed de ſcia iudicatiua poſſet cōce
di: q2 de nouo iudicat ꝓpōnē verā q̄ de nouo eſt ꝟa: ſȝ
non noua ſcia. ⁊ neget̃ ꝯña. ad ꝓbationē cōſeq̄ntie ꝟa
eſt de ſcia ſimplicis noticie: nō aūt iudicatiua. Vñ ea
dē ſcia ſine eiꝰ mutatōe cognoſcit̃ a eē qñ eſt nō eē qñ
nō eſt: ſic eē qñ ſic eſt: ⁊ oīs habitudo rei exñtis ⁊ poſ=
ſibilis: ⁊ ita diuerſe ꝟitates: ſicut eadē ſimplicis app̄
hēſionis noticia cognoſcit rē qñ eſt: ⁊ qñ nō eſt. ad ꝓ=
bationē añcedētis neget̃ ꝯña: de nouo approbat: er=
go de nouo cognoſcit: vt cognoſcit dicit ſciaȝ ſimpli
cis noticie: ſicut ſi ſortes mihi notꝰ poſt q̇etē currat:
ꝙuis de nouo cognoſco eū currē: non tñ de nouo eū
cognoſco. ¶ De ſcia iudicatiua ad ſanū itellectū poſ
ſet concedi ¶ Ad ꝯfirmationē neget̃ ꝯña. nec arguit̃
ab eodē ad idē: q2 hoc eſt arguē a ſynonymo ad ſyno
nymū. Nūc aūt cognitio ⁊ approbatio diuerſa cōno=
tāt: ſicut cognitio/ creatio ⁊c̄. ꝙuis ſupponāt ꝑ eodē:
⁊ propt̃ cōnotationē diuerſa de eis ꝟe ꝓdicant̃ ¶ Ad
ſcđam cōfirmationē neget̃ ꝯña: nā eadē cognitione
cognoſcit eū dignū vita eťna dū hȝ grām: ⁊ indignū
dū caret ꝑ diuerſis tēporibꝰ. Et ſic nouit ab eťno eū
pro a. inſtāti indignū: ⁊ ꝑ b. inſtāti dignū. ¶ Ad ꝓba
tionē: idē īquantū idē: rndet̃ ꝙ ſꝑ idē cognoſcit. Nec
aliq̇d incipit: aut deſinit de nouo cognoſcē: vt dictū
eſt. Q2 ꝟo ꝓpōnē nūc cognoſcit verā: quā nō cogno=
uit prius verā vt prius detminat veꝝ: nō arguit muta
Dubi. 6. tionē ſcie dei: ſed rei ſignificate ꝑ ꝓpōnē. ¶ Sextum
y dubium. Utrum effectꝰ q̇ ſunt a deo nccãrio cogniti
ſint ab ea cōtingent̃ producti. Ad hoc dubiū eſt rñ=
ſio affirmatiua ⁊ talis. Effectꝰ a deo nccãrio cogniti
cōtigent̃ ſunt ab eo ꝓducti. prima pars ptȝ ex dubio
quinto. ſcđa pars ptȝ: q2 deus nihil opat̃ nccãrio ad
Replica. extra: vt habet cōe dictum theologoꝝ. ¶ Sed cōtra
hanc ꝓpoſitionē argui pōt: effectus a deo non ſunt
nccãrio cogniti igit̃. probatio. Effectꝰ non ſunt nccã=
rio ꝓducti: ǧ nō ſunt neceſſario cogniti. añs ptȝ ex ſe
cūda pte ꝯcłonis nūc date ꝑ rñſiōe ad dubiū. ꝯña ꝓ
bat̃: q2 ſeq̄t̃ bñ. Effectꝰ nō ſūt neceſſario ꝓducti: ǧ nō

ſunt neceſſario effectꝰ. tȝ ꝯña: q2 ſicut ꝯtingēter ſunt
ꝓducti/ ita ꝯtingēter ſūt effectꝰ. Eo em̄ ſunt effectꝰ q̊
ꝓducūt̃: vltra nō neceſſario ſunt effectꝰ: ǧ nō neceſſa
rio cogniti ſunt eē effectꝰ. tȝ ꝯña: q2 res neceſſario co
gnita/ neceſſario talis eſt/ q̄lis eē cognoſcit̃: alioquin
cognitio neceſſaria poſſet eē fallibilis ⁊ erronea/ tūc
vltra Nō neceſſario cogniti ſūt a deo effectꝰ: igit̃ effe
ctꝰ a deo nō ſunt neceſſario cogniti/ ꝑ ꝯuerſionē ſim=
plicē ꝓpoſitionis vlis negatiue/ tā ex pte dicti ꝙ ex
parte modi. ¶ Itē nō minꝰ neceſſariū eſt velle dei re
ſpectu creature ꝓducēde: ꝙ eius itelligēde. Ergo ſi
neceſſario cognoſcit/ neceſſario ꝓducit. tȝ ꝯña: q2 ſic̃
actu intelligēdi creaturā cognoſcit/ ita actu volendi
Rñſio. eā ꝓducit. añs ꝓbat̃: q2 tā itelligere ꝙ velle ī deo eſt
actus eternꝰ ⁊ īmutabilis/ q2 realr̃ deꝰ. ¶ Ad primū
neget̃ ꝯña ꝓbatiōis primi argumenti. Ad ꝓbationē
admiſſa pria ꝯña lȝ negari poſſet attēta ampliatione
cauſata ꝑ neceſſario. neget̃ ſcđa. ſ. nō neceſſario ſūt ef
fectꝰ: ǧ nō neceſſario ſunt cogniti eē effectꝰ: q2 cōtin
gēs non ꝯtingēter/ ſȝ neceſſario cognoſcit̃ a deo. Ad
ꝓbatio nē neget̃ ꝙ res neceſſario cognita/ neceſſario
talis eſt q̄lis cognoſcit̃: q2 ioānes ſedēs neceſſario co
gnoſcit̃ a deo ſedere: ⁊ tñ non neceſſario ſedet. ¶ Ad
ꝓbationem alioq̇n cognitio neceſſaria eēt fallibilis/
hoc neget̃ de cognitione illa: qua īmutata cognoſcit̃
vtraqȝ pars ꝯdictiōis ſucceſſiue ꝟa: q̄lis eſt cognitio
diuina. Poſſet etiā cōcedi ꝯñs/ nō neceſſario cogniti
ſūt eē effectꝰ: q2 hec cognitio eſt iudicatiua: ⁊ deꝰ nō
neceſſario cognoſcit effectū eē: ſicut nō neceſſario co
gnoſcit petrū orare: q2 pōt cog̊ſcere petrū nō orare.
Sic em̄ nō cognoſcit niſi veꝝ: ⁊ verū ꝯtingēs ꝯtingē
ter cog̊ſcit veꝝ/ ſicut cōtingēter ꝓdeſtinat. Nihilomi
nus tñ effectꝰ neceſſario ſūt cogniti/ cognitiōe ſimpli
cis noticie vł apphēſiōis. Vñ lȝ neceſſario cognoſcit
oīa ꝟa: tñ nō neceſſario ſcit oīa ꝟa ꝓpt̃ diuerſam ꝯno
tationē terminoꝝ ſcire ⁊ cognoſcere. ¶ Ad ſcđm: nō
minꝰ eſt neceſſariū velle dei ⁊c̄. Illa pōt diſtingui: q2
vno mō pōt ſic itelligi: nō minꝰ neceſſario vult crea=
turā: hoc eſt neceſſario vult creaturā/ ſicut neceſſario
itelligit: ⁊ ſic eſt falſa. Q2 lȝ intelligere ⁊ velle dei idē
īportant in deo/ ip̄am. ſ. diuinā eēntiā: tñ nō eodē mō
cōnotāt creaturā: q2 itelligere ꝯnotat creaturā in eē
obiectiuo poſſibili/ vel ī eē actuali. Nā deū velle crea
turā/ eſt ꝓducere creaturā/ ꝭm illud. Oīa q̄cunqȝ vo
luit fecit: ſȝ deū itelligere creaturā eſt deū apphēde=
re creaturā vt obiectū: de rōne aūt obiecti nō ē vt ſit.
¶ Alio mō itelligit̃: nō minꝰ neceſſariū ⁊c̄. i. actꝰ vo=
lēdi in deo eſt neceſſariꝰ ſic̃ actꝰ intelligēdi: ⁊ ſic ꝯce=
dit̃ aſſumptū/ ⁊ neget̃ ꝯña. ¶ Ad ꝓbationē ſi ſicut di
cit oīmodā ſilitudinē neget̃: q2 non eodē mō ꝓciſe: ſic̃
actu itelligēdi cog̊ſcit/ ita actu volēdi ꝓducit: q2 actu
itelligēdi neceſſario itelligit: ſȝ actu volēdi ꝯtingent̃
nō neceſſario ꝓducit: ſi aūt ſic̃ dic̃ aliq̄lē ſilitudinē: vt
ſic̃ actꝰ itelligēdi eſt imutabilis ⁊ eťnꝰ: ſic actꝰ volun
tatis: vt ſonat ꝓbatio/ cōcedit̃: ſȝ q2 ſilitudo nō eſt ſuf
ficiēs ad ꝓpoſitū/ nihil ꝓbat̃. ¶ Dubiū ſeptimū eſt ꝯ Dub. 7
ꝯcłonē tertiā. ſ. Cōtingētia in rebꝰ ꝓductis depēdet AA
ex libertate arbitrij ꝓducētis. ¶ Cōtingētia in rebꝰ
ꝓductis/ nō depēdet ex libertate ⁊c̄. ꝓbat̃: q2 nullus
effectus naturalr̃ ꝓductꝰ depēdet ex libertate ꝓdu=
cētis. Et oīs effectꝰ naturalr̃ ꝓductus eſt cōtingēs:
ǧ cōtingēs non depēdet ex libertate ꝓducentis. Di
ſcurſus eſt in ſecūdo tertie. maior ꝓbat̃: q2 in hoc di=
ſtinguitur effectus naturalr̃ ꝓductus: ⁊ effectꝰ libere

ꝓductꝰ: qꝛ iſte depēdet ex libertate arbitrij: ille ꝟo nō
minoꝛ ſilr ꝓbaṫ: qꝛ nullꝰ effectꝰ ꝓductꝰ eſt nccē eſſe: g̊
oīs eſt ↄtigēs. tenet ↄña a ſufficiēti diuiſiōe: qꝛ oē qꝺ
eſt/ eſt nccē eſſe vl' cōtingēs: ſed effectꝰ nō eſt nccē eſſe
ergo ↄtingēs a tota diſiūctiua cū deſtructiōe vniꝰ ꝑ-
tis ad ꝑtem non deſtructā. ¶ Si dicis: ꝙ oīs effectꝰ
dependet ex libertate pꝛie cauſe: reſpectu cuiꝰ nullꝰ
effectꝰ ex naturalꝰ: qꝛ oīa extra ſe ꝓducit nō natura: ſʒ
volūtarie. ¶ Cōtra ſuppono opi. q̊rūdā philoſopho
rū: ꝙ pꝛia cā nō coagat cauſis ſcꝺis ī ꝓducendis effe
ctibꝰ/ tunc ſtat argumentū. ¶ Pōt rn̄deri duplr: vno
mō ꝙ caſꝰ eſt ipoſſibilis: ⁊ opi. illa philoſophoꝛū eſt
erroꝛ dānatꝰ a ſacra ſcriptura. Oīa ꝑ ipm̄ facta ſūt: ⁊
ſine ipſo fctm̄ eſt nihil: iō nō admittendꝰ: nec mirū ſi
ex ipoſſibili ſeq̄ṫ oppoſitū ꝟi cū ad ipſū ſeq̄ṫ ipoſſibile
¶ Aliṫ dꝛ poſita opi. illa: q̄ꝫuis ipoſſibili ꝙ effectꝰ na
turales nō ſūt ↄtigentes ad vtrūlibet: ſʒ nccarij nccī
tate naturali Et cū arguiṫ: nō ſūt nccē eſſe: ſimplr cō
cedo: qꝛ ſūt coꝛruptibiles/ ⁊ aliq̄n nō fuerūt: ⁊ cū ifer
tur: g̊ ↄtigentes. negeṫ ↄña: nec eſt diuiſio ſufficiens
qꝛ daṫ mediū inṫ neceſſariū ſimplr ⁊ cōtingens. ſ. poſ
ſibile vt poſſibile dicaṫ: qꝺ pōt eſſe. ⁊ pōt nō eſſe. Cō-
tingens ꝟo qꝺ oībꝰ cauſis ad eius ꝓductionem nccā
rijs poſitis: ⁊ ſublatis ipedimentis pōt eq̄ nō ꝓduci
ſicut ꝓduci. Et nihil tale eſt niſi qꝺ dependet ex libe
Dub.8 ra volūtate. ¶ Octauū dubiū eſt ↄ̄ cōcluſionem q̄rtā
BB ſcʒ: Infallibilitas cognitiōis diuine nō repugnat cō
tingentie creature. Infallibilitas diuine cognitiōis
nō ſtat cū ↄtingentia creature: g̊ ei repugnat. ↄña no
ta: qꝛ q̄ nō ſtāt ſimul illa repugnāt. añs ꝓbaṫ: qꝛ ſi ſcia
dei eſt infallibilis reſpectu ↄtingentiū/ nō pn̄t ↄtigē
tia nō eſſe: ⁊ ꝑ ↄñs nō ſunt cōtingentia: ſed neceſſaria
pꝛobaṫ ↄña ꝑ btm̄ Aug. iij. de libe. arbi. ca. iiij. dicen
tem. Aliṫ fieri non pōt q̄ꝫ deus p̄ſciuit. Item. vj. ſuꝑ
Geñ. ca. xxij. Illud qꝺ deus p̄ſciebat neceſſario futu
rum erit. Item Anſ. de cōcoꝛ. p̄deſti. ⁊ li. ar. c. j. ⁊. iiij
Id qꝺ deus p̄ſciuit/ neceſſe eſt eſſe futuꝝ Ex q̄bus vi
detur ſeq̄: ꝙ pꝛeſcia dei pꝛopṫ ſuā ifallibilitatem ipo
nit nccītatem futuris p̄ſcitis: ideo repugnat ↄtigen
tie Ad idē poſſent multe auctoꝛitates adduci. ¶ Ad
auctoꝛitates dꝛ: ꝙ itelligende ſunt in ſenſu ↄpoſito.
Ita ꝙ hec eſt ipoſſibilis: deus p̄ſcit aliq̄d taliṫ futu-
rum q̄liṫ nō eſt futuꝝ: vel loq̄tur de nccītate ↄñe nō
cōſeq̄ntis ac ↄditionata. Quia bn̄ ſeq̄tur: deus p̄ſcit
CC a. eſſe futuꝝ: g̊ erit. ↄña nccāria eſt: ſed ↄñs cōtigens
ſicut añs. ¶ Pꝛeṫea arguiṫ cōtra ↄcluſionem eādem
rōne. Cū ifallibilitate ⁊c. nō ſtat cōtigentia. ꝓbaṫ: qꝛ
oē ↄtingens pōt nō eſſe futuꝝ: ſʒ p̄cognitū ifallibiliṫ
futuꝝ: non pōt non eſſe futurū: igiṫ p̄cognitū non eſt
ↄtingēs ⁊ ita non ſtat ↄtingētia diſcurſꝰ eſt in feſtino
maioꝛ manifeſta ex q̄d nois ↄtingentis. minoꝛ ꝓbaṫ:
qꝛ ſi p̄cognitū poſſet non eſſe futuꝝ/ non eſſet ifallibi
liter p̄cognitū: qꝛ nihil potēs fallere eſt ifallibiliṫ p̄-
cognitū. Sed oē p̄cognitū potēs non eſſe futuꝝ/ pōt
fallere: g̊ nihil tale eſt ifallibiliṫ p̄cognitū diſcurſus
eſt in celarent. ⁊ maioꝛ nota: qꝛ fallibile eſt qꝺ pōt fal
lere: ſicut aīal ſenſibile qꝺ pōt ſentire minoꝛ pʒ: qꝛ fal
lere cognoſcētē eſt aliṫ ſe habere q̄ꝫ cognoſciṫ: g̊ poſ
ſe fallere eſt aliṫ ſe poſſe habē q̄ꝫ cognoſciṫ. ¶ Scꝺo
ꝓbaṫ illa minoꝛ pꝛīcipalis. ſ. ꝙ p̄cognitū ifallibilr fu
tuꝝ nō pōt nō eſſe futuꝝ Qꝛ ſeq̄ṫ: ſi deus p̄cognoſcit
petrū peccatuꝝ in a. iſtāti/ peccabit in a. tenet ↄña: qꝛ
p̄ſcia dei eſt ifallibilis. añs igiṫ nō pōt eſſe veꝝ ſine cō
ſeq̄nte. Sed añs eſt nccāriū: igiṫ ⁊ ↄñs. ſ. petrꝰ pecca-
bit in a. ⁊ ꝑ ↄñs nō pōt nō peccare. neceſſitas antece-
dētis ꝓbaṫ. Tū/ qꝛ q̄ deꝰ cognoſcit/ neceſſario cogno
ſcit ex dubio. vj. Tū qꝛ ſi p̄ſcit/ ab eṫno p̄ſciuit vltra g̊
neceſſario p̄ſciuit. tʒ ↄña: qꝛ oīs de p̄terito vera eſt ne
ceſſaria: qꝛ hoc ſolo pꝛiuaṫ deꝰ: igenita facere q̄ geni
ta ſunt. Tū: qꝛ ↄñs ex alio erit neceſſariū Qꝛ ſtāte an
tecedēte/ ↄñs eſt veꝝ: petrꝰ peccabit i a. g̊ neceſſariū.
ꝓbatio ↄn̄tie: qꝛ oppoſitū ↄn̄tis nō ſtat cū añte. ꝓbaṫ
qꝛ oppoſitū ↄn̄tis nō neceſſariū non ſtat cū añte: qꝛ ſi
nō eſt neceſſariū/ petrū peccare i a. pōt non peccare i
a. ſʒ illa repugnat huic: petrꝰ peccabit i a. qꝛ ponaṫ in
eſſe: petrꝰ pōt nō peccare in a. petrꝰ nō peccabit in a.
q̄ eſt ↄ̄dictio pꝛioꝛis: petrꝰ peccabit in a: g̊ non ſtāt ſi-
mul. ¶ Ad illas rn̄deṫ: ad pꝛimū negeṫ aſſūptū. ad ꝓ
bationē negeṫ minoꝛ. ſ. p̄cognitū ifallibiliṫ futurū: nō
pōt non eſſe futurū: ad ꝓbationē negeṫ ↄña: qꝛ potēs
non eē futuꝝ/ pōt ifallibilr p̄cognoſci eē futurū. Sic
antichꝛiſtꝰ pōt non eē futurꝰ: ⁊ tn̄ infallibilr p̄cogno
ſciṫ futurꝰ: qꝛ ifallibilr ē futurꝰ. ad ꝓbationē ↄn̄tie. ne
geṫ minoꝛ: ꝙ oē p̄cognitū potēs non eē futuꝝ pōt fal
lere. ad ꝓbationē negeṫ ↄña. Et dꝛ: ꝙ poſſe fallere p̄-
cognoſcentē eſt poſſe fieri vt res p̄ſciaṫ futura: ⁊ ipſa
nō ſit futura. ¶ Ad ſecūdā ꝓbationē minoꝛis negeṫ
añs: ꝙ deꝰ p̄cognoſcit petrū peccaturū i a. ſit neceſſa
riū. Ad ꝓbationē ↄcediṫ: ꝙ deꝰ q̄ p̄cognoſcit/ neceſſa
rio cognoſcit: ſʒ nō neceſſario p̄cognoſcit: nec hoc di
cit rn̄ſio ↄcluſiua i dubio. vj. qꝛ cognoſcere ibi i ↄcl'o-
ne tali dicit cognitionē ſimplicis ap̄p̄hēſiōis vel noti
cie: ⁊ illa neceſſario cognoſcit oīa poſſibilia. Sʒ p̄co-
gnoſcere dicit cognitionē veri iudicatiuā: ⁊ hoc ↄtin
gēter p̄cognoſcit futura: vn̄ ſtāt ſimul. Neceſſario co
gnoſcit futura ⁊ ↄtingēter p̄cognoſcit futura: nec ſe-
q̄ṫ. Neceſſario cognoſcit futura: ergo futura neceſſa-
rio ſunt futura: ꝓpṫ ampliationē quā cauſat cog̊ſcit.
Sʒ bn̄ ſeq̄ṫ: p̄cognoſcit a. futuꝝ: ergo a eſt futuꝝ. Qꝛ
p̄cognoſcere a. futuꝝ eſt iudicare a eſſe futuꝝ ⁊ ita eſt
cognoſcere hāc eſſe verā a. eſt futurū. ¶ Ad tertiā ꝓ
bationē minoꝛis dꝛ: ꝙ ꝓpoſitio de p̄terito ꝟa cuiꝰ ve
ritas dependet a futuro ↄtingēti nō eſt neceſſaria: vt
ſupꝛa patuit diſt. ⁊. q. p̄ſenti arṫ. ij. et habeṫ in centilo.
Occā. ↄcl'one. lxxxiiij. Sʒ pōt eſſe falſa: vn̄ lʒ deꝰ pꝛe
ſcit antichꝛiſtū futuꝝ: ⁊ ab eṫno p̄ſciuit: pōt tn̄ nō pꝛe
ſcire ⁊ nūq̄ꝫ p̄ſciuiſſe: ſicut hec: deꝰ ꝓducet ātichꝛiſtū
ab eṫno fuit ꝟa: ⁊ tn̄ pōt nō ꝓducere: qꝺ ſi nō faceret/
nūq̄ꝫ fuiſſet vera. Et ſic hec de p̄terito: hec fuit ꝟa de
monſtrādo illā: deꝰ ꝓducet antichꝛiſtū: pōt eſſe falſa:
veꝝ ergo eſt: ꝙ p̄terita non pn̄t nō eē p̄terita in ſenſu
diuiſo: q̄ fuerunt res aliq̄ in eſſe actuali poſite. Sʒ ꝑ
hec p̄terita q̄ dependēt a futuris ↄtingētibꝰ: nihil po
ſitū eſt vel fuit i eſſe actuali. ¶ Ad q̄rtā ꝓbationē ne-
ceſſitatis ↄn̄tis dꝛ: ꝙ illa non eſt neceſſaria/ petrꝰ pec
cabit. Et negeṫ ꝙ illa petrꝰ pōt nō peccare: repugnet
huic: petrꝰ peccabit: lʒ eiꝰ de i eſſe repugnet. Qꝛ de i
eſſe pōt eſſe falſa/ ꝓpoſitione de poſſibili exiſtēte ꝟa:
immo nec ille repugnāt: petrꝰ pōt peccare: petrꝰ pōt
nō peccare. Qꝛ ambe ꝟeꝛ ambe affirmatiue: ſʒ ille re
pugnāt: petrꝰ pōt peccare: petrus non pōt peccare.
¶ Adhuc ↄtra totū fūdamentū p̄miſſarū ſolutionū. DD
Deꝰ p̄ſciens futuꝝ neceſſario p̄ſcit futurū: ergo futu
rū p̄cognitū non pōt nō eſſe futurū ⁊ ita neceſſario fu
turū. Sed oīe futuꝝ eſt p̄cognitū: ergo oīe futurū
eſt neceſſariū: ↄña eſt in barbara. ⁊ pꝛimū ꝓbaṫ: ꝙ ſcʒ
deꝰ quecūq̄ꝫ pꝛecognoſcit/ neceſſario pꝛecognoſcit:
qꝛ omnia futura repꝛeſentanṫ deo ꝑ eſſentiā tanq̄ꝫ in

ſpecie: vł medio cognoſcēdi vł in noticia q̄ cognoſcit
Sed q̄cq̄d dei eſſentia rep̄ſentat naturalr̄ / rep̄ſentat
nō minꝰ ꝙ ſpēs vł noticia creata: ergo nō pōt nō rep̄ſentare futuꝝ: ⁊ ꝑ ꝯñs futuꝝ non pōt non eſſe futuꝝ:
alſ. eſſentia diuina poſſet falſe rep̄ſentare ¶ Solutio
deus non cognoſcit aliq̄ ꝑ aliq̄d q̄ſi ꝑ mediū: nec pro
prie eēntia rep̄ſentat cognita q̄ſi ſpēs nec prio cogno
ſcit eēntiā ſuā ⁊ ꝑ illā q̄ſi p̄cognitū mediū cognoſcit
res alias. Sicut bti cognoſcūt creaturas relucētes ī
eēntia / cognitiōe reꝝ in v̄bo. Sed vt ſ. tactū fuit in re
ctratiōe opi. Occā. m. deus eſt eēntia diuiaꝛ noticia
intuitiua / / imediate oīm entiū actualiū ⁊ poſſibiliū: ⁊
iudiciū v̄acīſſimū ac euidētiſſimū oīꝫ v̄oꝝ enūciabiliū
⁊ nc̄cario eſt intuitio oīꝫ poſſibiliū exñtiū ⁊ nō exñtiū.
Sꝫ nō nc̄cario eſt iudiciū ſiue noticia iudicatiua oīm
veroꝝ ꝯtigētiū: ⁊ ſic eſſe ꝯuenit ſibi nō mediāte aliq̄
q̄ſi ſpecie vł medio cognoſcēdi: ſed eſt talis cognitio
ex ꝓpria ſua naturaꝛ ꝑfectōe īfinita: cuiꝰ nihil ſiſe h̄ri
pōt ī creatura. ¶ Nonū dubiū eſt: ſi p̄dicta v̄a ſunt de
Dubi. 9. EE reꝝ ꝯtingētia quō ſtabit illa cōīs ꝓpō philoſophi: oē
eſt qđ q̄ñ eſt nc̄ce eſt eē / hoc ei directe vī p̄dictis ob=
uiareꝛ ꝯtradicere. Ad hoc r̄ñdēt Greg. de arim. diſ.
xxxviij. q. j. ar. iij. ⁊ poſt eū Came. q. xj. ar. j. Itē Oyta
q. viij. ar. j. diſtinguēdo ꝙ illa dictio: q̄ñ pōt ibi ſtare
aduerbialr̄ vł ꝯiunctionalr̄ / ita ꝙ equalet huic ꝯiun=
ctioni ſi. Nā vt dicit Boe. li. j. de hypotheticis ſyllo=
giſmis: ita pōt fieri ꝯditionalis ꝑ hoc abuerbiū cū: ſi
cut ꝑ hāc ꝯiunctionē ſi: vñ iſta eſt ꝯditionalis. Cū hō
eſt aīal eſt: ſicut hec: ſi hō eſt aīal eſt: ⁊ idē iudiciū pōt
eſſe de q̄ñ. ¶ Si ḡ: q̄ñ ſtat ibi aduerbialr̄: vł illa ꝓpō
ſumiꝛ in ſenſu ꝯpoſitoꝛ ſic eſt v̄a: qꝛ denotaꝛ ꝙ hec ſit
nc̄caria: oē qđ eſt q̄ñ eſt nc̄ce eſt eē: ⁊ hoc eſt veꝝ: lꝫ nō
habeat aliquā ſingularē nc̄cariā p̄ter hāc: hoc qđ eſt
q̄ñ eſt demonſtrādo deū: nā q̊cunqꝫ alio demōſtrato /
ſingularis eſt contingēs: vt patꝫ. ¶ Vel illa ſumiꝛ in
ſenſu diuiſo: ⁊ hoc duplr̄: vel eni ipſa eſt tꝑalis: ⁊ tūc
equiualet huic copulatiue: oē qđ eſt aliq̄ñ eſt: ⁊ oē ta
le tūc eſt nc̄ce eſſe: ⁊ ſic ipſa eſt falſa / ſicut ſcđa ꝑs: qꝛ
nihil p̄ter deū aliq̄ñ eſt nc̄ce eſſe. ¶ Vel pōt eē de tꝑa
li extremo. Et hoc duplr̄: vł de tꝑali ſubiecto: ⁊ ſic to
tum hoc oē qđ eſt q̄ñ eſt: erit ſubiectuꝫ: ⁊ reliquū erit
p̄dicatū: qđ denotabiꝛ v̄ificari de illo ſubiecto cū mō
nc̄citatis: ⁊ tūc eſt falſa: qđ pꝫ arguēdo ſic. Oē qđ eſt
q̄ñ eſt ⁊c̄. ſortes eſt q̄ñ eſt: ḡ ſortē nc̄ce eſt eē ⁊c̄. vł pōt
eſſe de tꝑali p̄dicato: ⁊ tūc tm̄ qđ eſt: erit ſubiectū ⁊ re
liquū p̄dicatū. Et ſic adhuc eſt falſa: q̄uis aliq̄ dicāt
oppoſitū: pꝫ arguēdo ſic. Oē qđ eſt neceſſe vł de nc̄ci
tate eſt q̄ñ eſt: ſortes eſt: ergo ſortes nc̄ce vł de nc̄cita
te eſt q̄ñ eſt. Et idē eſt iudiciū ſi dicaꝛ Oē qđ eſt de ne
ceſſitate eſt q̄ñ eſt Cōcl̄o aūt eſt falſa: cū ſit ſingularis
in ſenſu diuiſo: q̄ eſt falſa in ſenſu ꝯpoſito. ¶ Ideo pꝫ
ꝙ ſi illa ꝓpō ſumaꝛ in ſenſu diuiſo ſicut de virtute ſer=
monis debet ſumi: ⁊ q̄ñ ſtet aduerbialiꝛ ſicut cōiꝛ ſo
let accipi: tūc ipſa eſt ſimplr̄ falſa. ¶ Si v̄o q̄ñ ſtat cō
ditionaliter: vel pōt eſſe conditionalis: vel de condi=
tionali extremo. Si primo modo vel neceſſe poteſt
denotare conſeq̄ntiam eſſe neceſſariam: ⁊ tunc eſt ve=
ra: qꝛ iſta eſt neceſſaria: omne quod eſt ſi eſt ipſum eſt:
vel poteſt denotare neceſſitatē conſeq̄ntis. Et eſt ſen
ſus: ſi aliq̄d eſt quodcunqꝫ illud ſit: ipſum de neceſſi=
tate eſt: ⁊ ſic eſt falſa. Si vero ſit de conditionali ſub=
iecto / etiā falſa eſt: qꝛ denotaꝛ ꝙ de quocūqꝫ diciꝛ hoc
ſubiectū ens quod eſt ſi eſt: diciꝛ hoc verbū eſt modo
neceſſitatis: ⁊ ſic eſt falſa: vt patet. Si aūt ſit de cōdi
tionali p̄dicato / tūc eſt v̄a: qꝛ denotaꝛ / ꝙ de q̊cūqꝫ v̄ꝛ
hoc ſubiectū ens qđ eſt: dicaꝛ hoc p̄dicatuꝫ eſt: ſi eſt:
cū mō neceſſitatꝫ: ⁊ hoc eſt veꝝ. Quia quocūqꝫ qđ eſt
demōſtrato veꝝ eſt dicere: hoc de neceſſitate eſt: ſi ē.
Ex q̄ nō ſeq̄ꝛ: ḡ hoc de neceſſitate eſt: ſꝫ eſt fallacia ſꝫ
q̄d ad ſimplr̄: ⁊ iſtū ſenſum voluit philoſophꝰ vel pri
mū ⁊c̄. ¶ Ex hoc ptꝫ ꝙ q̄uis aliq̄ res ꝯtingēs q̄ eſt ī
aliq̊ inſtāti: de neceſſitate ſit ī illo inſtāti: ſi eſt ī illo ī=
ſtāti / nō tñ de neceſſitate eſt ī illo īſtāti / ſꝫ ꝯtingēter. ⁊
hoc eſt veꝝ: vt illa eſt ꝓpoſitio de ꝯditionali p̄dicato
⁊ nō conditionalis. Hec ex doc. prefatis ſumere pla=
cuit. ¶ Alia moueri poſſent dubia q̊ꝝ aliqua tangeꝛ
diſtinctiōe ſequēti: ⁊ pleraqꝫ habēꝛ apud p̄fatos doc.
qui materiā illā de ſciētia dei latiſſime ꝑſequuntur: ⁊
Oyta. q. viij. arti. j. ¶ Poſſet etiā hic q̄ri: an deꝰ poſſit
alicui reuelare futura ꝯtingētia: de q̊ late vide ī doc.
quotł. iiij. q. iiij. Item in centilo. cōcl̄one. lxxxvij. De
ſcientia dei plura vide in centilogio ꝯcluſione. lxxxj.
et ſequentibus.

Diſtinctio. xxxix.

EGit de preſciētie cauſalitate: nūc de eius ī
mutabilitate q̄rēs. An ſciētia dei poſſit au
geri vel minui: ⁊ pōt textus ſic triū ꝯcl̄onū
numero ſummari. ¶ Pria ꝯcl̄o: deꝰ ſimul
⁊ īmutabiliꝛ ⁊ ab eterno ſcit oīa / preſentia / preterita
⁊ futura / bona ⁊ mala: nec ſciētia ſua augeri poteſt vł
minui. ¶ Scđa ꝯcl̄o deus pōt aliqua ſcire q̄ non ſcit
⁊ aliqua nō ſcire q̄ ſcit. ꝓ quanto res ſe aliter habere
pñt q̄ꝫ habēt. ¶ Tertia ꝯcl̄o: deꝰ non pōt incipere ſci
re aliq̄d de nouo vel deſinere ſcire qđ ſciuit: capiēdo
ſcire pro cognoſcere verum. Non tamen poteſt ſcire
plura q̄ꝫ ſcit illo modo: qꝛ ſemper altera pars cōtra=
dictiōis eſt vera. Et ita ſemper tot ſunt vera quot fal
ſa: ſecus ſi ſcire capitur generaliter pro cognoſcere:
declarationē latiorem vide in textu. Queſtio vnica.

VTrum deꝰ poſſit plura ſcire q̄ꝫ ſcit. ¶ Tri= A
bus articulis abſolueꝛ difficultas q̄ſtiōis.
¶ Pro articulo primo ſuppono dicta ī du= Art. 1.
bio. v. diſt. p̄cedentis. Quibꝰ additur poſt Nota. 1
Oytā. q. viij. ar. ij. ꝙ oīs noticia ſeu ſciētia dei: aut eſt
ſimplr̄ apprehenſiua: aut cōplexe ſiue ꝓpoſitionaliꝛ
iudicatiua. Et iſtā diuiſionē inuit brinckel vbi ſupra
ſaltem ſententionaliter: ſm̄ Antiſiodoreñ. libro ſuo
primo. c. xlviij. dicens / ꝙ ſcientia dei vno modo ſumi
tur pro noticia rerum: alio modo pro noticia enūcia
bilium: ⁊ hoc idem ponit Adā. q. ij. tertij. Sciētia ap
prehenſiua (que ⁊ dicitur rerum) ex diuerſitate et ge
neralitate ſcitorum: reſpectu quorum ſcientia dei di
citur multiplex: tria ſortitur noīa. Diciꝛ enim quan=
doqꝫ ſimplicis intelligentie: dicitur ſcientia viſionis
dicitur preſcientia. ¶ Scientia ſimplicis intelligen
tie q̄ etiam ſolet dici ſcientia dei intuitiua / eſt in plus
ſiue reſpectu plurium q̄ꝫ ſcientia viſionis: qꝛ eſt reſpe
ctu omniū poſſibilium. Non autem ſcientia viſionis:
vt patuit diſt. precedenti in dubio quinto. X. Itē pre
ſcientia ſiue preuiſio eſt in minus q̄ꝫ ſciētia viſionis:
quia eſt ſolū reſpectu futuri. ¶ Item ſciētia dei ſiue
cognitio dei: reſpectu plurium eſt apprehenſio q̄ꝫ iu
diciū. patet: qꝛ tam reſpectu complexorum q̄ꝫ incom
plexorū / tam falſorū q̄ꝫ verorū eſt apprehenſio: iudi=
ciū vero ſolum reſpectu verorum. ¶ Scđo notandū Nota. 2
ſm̄ doc. ꝙ ſcire aliquādo capitur large ꝓ cognoſce= B
re: hoc modo dicimus: deus ſcit omnia complexa et
incōplexa / neceſſaria ⁊ contingētia / vera ⁊ falſa / poſſi
bilia ⁊ impoſſibilia: id eſt cognoſcit omnia. Secūdo

modo accipit̃ ſtrictiꝰ ꝓ cognoſcere veꝝ: illo mõ non
Nota.3 ſcit falſũ. ¶ Tertio notãdũ ꝙ aliud eſt q̃rere: an deꝰ
poſſit plura ſcire q̃ ſcit: ⁊ an deꝰ poſſit ſcire aliqd ꝙ
Not.4 nõ ſcit ¶ Quarto notãdũ ꝙ aliq̃ diſtiguẽtes ſciaꝫ dei
in ſciam reꝝ ⁊ enũciabiliũ dicũt ꝙ ſcia rerũ ſigt̃ diui=
nã eſſentiã: ſꝫm ꝙ eſt ſimplex apphẽſio entitatũ incõ=
plexaꝝ. Scia vero enũciabiliũ ſigt̃ diuinã eſſentiã ſꝫ
ꝙ eſt ſimplex apphẽſio ꝓpõnũ vl̃ euidẽs iudiciũ ꝯple
xoꝝ. Ita ꝙ ſcia enũciabiliũ etiã poſſit dici ſcia rerũ
Sed alij vt puta oyta ⁊ ceti/ ſciam enũciabiliũ dicũt
ſciaꝫ iudiciariã ſiue iudicatiuã. Aliã ꝟo noiant app=
hẽſionẽ/ cũ nõ eſt iudiciũ: nõ curãdo reſpectu cuiꝰ ſit
obiectiue/ an reſpectu enũciatiõis vl̃ rei diſticte ꝯ ſi=
Nota.5 gnũ. ¶ Quinto notãdũ: ꝙ t̃minoꝝ ſigntiũ dei ſciam
C quidã ſignt̃ ſimpl̃r ⁊ p̃ciſe apphẽſionẽ dei: vt cogno=
ſcere/ apphẽdere/ ſcire/ ſaltẽ vt in plurimũ: ſalua di. p̃=
miſſa i notabili ſcdo. Quidã nõ ſolũ ſignt̃ diuinã eẽn
tiã/ aut deũ cognoſcẽtẽ: ſed cõnotãt effectꝰ varios in
creaturis: ꝓpt̃ cuiꝰ ꝯnotati alietatẽ de ſeinuicẽ ſepe
negant̃: lꝫ dicãt vnã ⁊ eãdẽ eſſentiã cognoſcẽtẽ: ſeu co
gnitionẽ veri iudicatiuã different̃ tñ ſꝫ diuerſos effe
ctus q̊s ꝯnotãt: vt p̃deſtiare ſiue p̃deſtiatio/ p̃ſcia/ p̃=
cognitio: ꝓuidẽtia/ approbatio/ reprobatio. ¶ Hinc
predeſtinatio/ dicit cognitionẽ veri iudicatiuã: q̃ deꝰ
vult alicui dare gr̃aꝫ i p̃ſenti ⁊ gl̃iam in futuro. ¶ Re
probatio dicit noticiã euidẽtẽ iudicatiuã: q̃ vult ali=
quẽ nõ ſaluare: ſed dãnare ꝑpetuo. Itẽ noticia cũ vo=
lũtate bñplaciti reſpectu ſic cogniti põt dici ſcia ap=
ꝓbatiõis. ¶ Precognitio dicit cognitionẽ veri iudi
catiuã futuri ⁊c̃. Sic de mlt̃ʒ alijs noibꝰ vt ſcia viſiõis
que eſt facti. Preſcia q̃ eſt futuroꝝ/ ſimplicis noticie:
que eſt i genere reſpectu oiꝫ cognoſcibiliũ. Nõ tñ ꝓ=
pter illa noia multiplicata: imaginãda eſt multiplici
tas i diuina eſſentia/ ſed vna ⁊ eadẽ ſimplex dina noti
Coro.1 cia tam diuerſa ſortit̃ noia ꝓpt̃ alia ⁊ alia ſcita. ¶ Ex
D his ſumi pñt aliq̃ corollaria: ⁊ ex p̃miſſis in di. p̃cedẽ
ti: ⁊. xxxv. deus oiꝫ reꝝ parit̃ ⁊ enũciabiliũ eſt apphẽ=
ſiua noticia. Supponit̃ aũt in ꝓpoſito: ꝙ ꝓpõnes vt
terminãtia itellectionẽ pñt dici res largo vocabulo.
¶ Corollariũ ſcðꝫ: deus oim veroꝝ enũciabiliũ ẽ ꝟa
ſcia ſeu veꝝ iudiciũ: ſeu cognitio ꝟi iudicatiua vt alij
loquunt̃. ¶ Corollariũ tertiũ: deus oim vere enũcia
biliũ de p̃terito vl̃ de p̃ſenti/ eſt noticia viſiõis. ¶ Co=
rollariũ q̃rtũ: deus oim enũciabiliũ de futuro cõtin=
gentiũ eſt noticia p̃uiſionis: ⁊ qñq3 dicit̃ large p̃ſcia.
¶ Corollariũ q̃ntũ: deus reſpectu eoꝝ q̃ bñ fiũt eſt
ſcia approbatiõis reſpectu eoꝝ q̃ male fiũt ſcia repro
batiõis Iſta oia ⁊ ſilia pñt colligi ex dictis. ¶ Corol
lariũ ſextũ: q̃uis deꝰ oim rerũ ⁊ enũciabiliũ nc̃cario
eſt apphẽſio ſiue apphẽſiua cognitio. At tñ reſpectu
ꝟoꝝ ꝯtigẽtiũ nõ nc̃cario/ ſꝫ ꝯtigent̃ eſt vera ſcia ſeu
iudiciũ. Pria ps huiꝰ corollarij patuit ⁊ oñdit Oyta:
q2 cũ deꝰ ſit noticia imẽſa. Si alicuiꝰ poſſet nõ eẽ ſcia
hoc eſt apphẽſio/ tũc poſſet nõ eſſe apphẽſio imẽſa qð
eſt ipoſſibile. ¶ Scða ps patuit dubio p2io di. p̃cedẽ
tis: ſicut eni talia ꝯtigent̃ ſũt vera: ſic deꝰ eoꝝ eſt ꝯti
gent̃ iudicatiua ſcia ſeu cognitio iudiciaria/ cũ ñ poſ
ſit iudicare falſũ. ¶ Corollariũ ſeptimũ: eẽntia dina
eq̃ nc̃cario eſt noticia ad vtrũlibet ꝯtigẽtiũ ſicut nc̃cã
rioꝝ: ⁊ eq̃ ipoſſibiliũ: ſicut poſſibiliũ: ptꝫ ex p̃cedẽti.
¶ Corollariũ octauũ: vnica ⁊ ſimplex noticia ſit̃ ẽ op
poſitoꝝ ſine ſui oppoſitõe: falſoꝝ ſine ſui falſitate ⁊ i=
poſſibiliũ ſine ſui ipoſſibilitate. Scða ps pꝫ ex p̃miſ=
ſis: q2 noticia apphẽſiua ſimplex ẽ i plꝰ q̃ ſcia viſiõis

Plura alia corollaria poſſent formari q̃ vide apð pre
fatos doc. ¶ Ultio ſupponit̃ ꝙ ſẽp eſt eq̃lis nũerꝰ ve
roꝝ. ptꝫ: q2 ſemp alt̃a ps ꝯdictiõis eſt ꝟa: ⁊ nũq̃ ãbe.
Nec aliqd eſt veꝝ niſi ſit ꝯdictiõis alt̃a ps: vñ qñcũq3
aliqd eſt veꝝ/ opꝫ alið. ſ. ſuũ ꝯdictoriũ fieri falſum: et
ecõuerſo: manet g̊ ſemp eq̃lis nũerꝰ veroꝝ ⁊ falſorũ.
¶ Iſtis p̃miſſis ꝓ arti. j. eſt ꝯclo rñſalis p2ia ꝓ ar. ij. Cõclo. 1.
Accipiẽdo ſcire large: deꝰ nõ põt ſcire pl̃a q̃ ſcit: nec E
ſcire aliqd qð nũc nõ ſcit. ptꝫ: q2 nulliꝰ noticiã põt de
nouo acq̃rere ¶ Scða ꝯclo: accipiẽdo ſcire ſcðo mõ Cõclo. 2.
deꝰ nõ põt ſcire pl̃a q̃ ſcit. ꝓbatio: q2 oi tp̃e eq̃lia ſũt
ꝟa: ⁊ nõ pl̃a vno tp̃e q̃ alio: q2 ſemp altera ps ꝯdictio
nis eſt ꝟa: lꝫ nõ ſemp eadẽ ſit ꝟa. Et oẽ verũ ſcit deꝰ.
¶ Tertia ꝯclo deꝰ põt ſcire aliqd qð non ſcit. Scðo Cõclo. 3.
mõ capiendo ly ſcire. ptꝫ aliqð falſũ põt fieri verũ: et
illud falſũ deꝰ neceſſario nõ ſcit: q2 mõ nõ eſt verũ: et
ſolũ verũ illo mõ ſcit deꝰ: põt tñ eẽ veꝝ: ⁊ ita põt ſciri
a deo. hoc tñ nõ ꝯtingit ꝓpt̃ mutationẽ alicuiꝰ i deo:
ſꝫ ꝓpt̃ mutationẽ i creatura. Et ideo ſcia dei nec põt
augeri nec minui. Ex illo ſeq̃t̃ ꝙ ſcire illo mõ: non di
cit aliqd abſolutũ in deo p̃ſciente: ſꝫ creaturã. ſ. verũ.
¶ Scðo ſeq̃t̃ ꝙ nõ eſt idẽ ſcire ſortẽ ſedere: ⁊ ſcire ſor
tẽ ſediſſe: q2 nõ eſt idẽ veꝝ ſortes ſedet: ⁊ ſortes ſedit:
⁊ vna põt eẽ ꝟa/ alia exiſtẽte falſa. ¶ Et q̃uis deꝰ co Nota.
gnoſcit oia enũciabilia: tñ deꝰ nõ cognoſcit cõponen
do ⁊ diuidẽdo: ſꝫ vnica ſimplici cognitiõe cognoſcit
oia: de hoc in cẽtilo. Occã ꝯclone. lxxxiij. ⁊ ſequenti.
¶ Ex his multa formari pñt corollaria: attẽta multi
plici acceptiõe nois ſcia i ordine ad ſcita: vt ea multi
plicãt doc. p̃fati in ſcriptʒ ſuis. ¶ Quãtũ ad articulũ Articu.3
tertiũ dubitat̃ circa hoc qð dictũ eſt in ꝯclonibꝰ: nec Dubi.1.
plura qñq3 nec pauciora: ſꝫ eadẽ ſemp cognoſcit imu F
tabilit̃ mẽs diuina. ¶ Cõtra primã ptẽ: deꝰ põt plu=
ra ſcire q̃ ſcit: ⁊ ſil̃r pauciora: g̊ põt plura cog̊ſcere q̃
cognoſcit. ⁊ ſil̃r pauciora. ꝯña tꝫ ab iferiori ad ſupiꝰ.
añs ꝓbat̃: oia ꝟa põt ſcire: ſꝫ plura q̃ ſcit pñt eẽ ꝟa: g̊
pl̃a q̃ ſcit põt ſcire. ꝯña eſt i darij. maior nota. minor
ꝓbat̃: q2 falſa ꝯtingẽtia pñt eſſe ꝟa: ⁊ illa addita his q̃
ſcit ſũt plura q̃ ſcit: g̊. ¶ Contra ſcðam ptẽ: nõ ſemp
eadẽ ſcit: ergo non ſemper eadẽ cognoſcit. tenet con
ſequentia: q2 in deo idẽ eſt ſcire ⁊ cognoſcere antece=
dẽs ꝓbat̃: nõ ſemp falſa ſcit: ⁊ eadẽ q̃ nũc ſcit qñq3 ſũt
falſa: g̊ nõ ſẽp eadẽ ſcit. ꝯña eſt i celarent. maior nota.
mior ꝓbat̃: q2 ſortes ſedet quã nũc ſcit vt ponit̃/ qñq3
erit falſa. Itẽ aliqñ ſcit qð nũc nõ ſcit: g̊ nõ imutabil̃r
ſcit. añs ptꝫ: q2 ſolũ veꝝ ſcit: ⁊ aliqñ veꝝ eſt qð nũc nõ
eſt veꝝ. ꝯña ꝓbat̃: q2 q̇ nũc aliqd ſcit qð qñq3 nõ ſcit: i
ſciẽdo mutat̃ de ꝯdictorio in ꝯdictoriũ: g̊ non imuta
bilit̃ ſcit. Ad primũ dr̃ ꝙ ꝯña nõ valet: q2 cognoſcere G
generaliꝰ accipit̃ i hoc dicto. Cũ dr̃ deũ oia cog̊ſcere
q̃ ſcia: ⁊ ad ꝓbationẽ ab iferiori. Dr̃ ꝙ nõ valet cũ ſi=
gno exponibili icludẽte negationẽ q̃le eſt ꝯparatiuꝰ.
Sicut nõ ſeq̃t̃: frequẽtiꝰ currit: g̊ frequẽtius mouet̃.
etiã añs eſt falſũ: q2 lꝫ põt ſcire qð nõ ſcit: tñ nõ plura
q̃ ſcit: q2 ſemp nũerꝰ veroꝝ eſt eq̃lis: cũ ſemp altera
ps ꝯdictiõis eſt ꝟa: ⁊ alt̃a falſa. Et ad ꝓbationẽ ãte=
cedẽtis neget̃ minor: ꝙ pl̃a q̃ ſcit pñt eẽ ꝟa: q2 lꝫ alia
tñ nõ plura q̃ ſint ꝟa/ pñt eſſe ꝟa. Ad ꝓbationẽ dr̃: ſi
plura ꝟa addũtur his q̃ nunc ſunt ꝟa: erũt q̃dẽ plura:
ſꝫ nõ plura ꝟa vel ſcita. Q2 q̊t addunt̃ nũero veroꝝ q̃
nũc ſunt ꝟa/ tot eoꝝ q̃ nũc ſunt ꝟa/ erũt falſa: q2 q̊tiẽs
vnũ ꝯdictorioꝝ de nouo verificat̃: totiẽs ſuũ ꝯdicto=
riũ falſificat̃. ¶ Ad ſcðm dr̃ negando ꝯñam: ad ꝓba
tionẽ dr̃ vt ſupra: lꝫ idẽ ſit i deo ſcire ⁊ cognoſcere: ter

mini tñ nō ſunt ſynonymi: ſicut idē eſt in deo creare ⁊
eē: ⁊ tñ nō ſequit/ eſt: ḡ creat. ¶ Ad tertiū negeẗ ꝯña:
ad ꝓbationē negeẗ ꝙ de⁹ ꝗ nunc aliqd ſcit qꝺ p̄ri⁹ nō
ſcit mutaẗ in ſciēdo: qꝛ ſua ſcia nō mutaẗ: fit tñ trāſit⁹
de ꝯdictorio in ꝯdictoriū: non ꝑpẗ mutationē factā
in ſcia dei: ſꝫ i obiecto. Finalr̄ circa materiā hāꝝ dua
B rū diſ. ¶ Notādū ꝙ op⁹ ē plurimū qbuſdā cautelis i
reſolutiōe ꝑpōnū ꝯſuetāꝝ vna eſt: vt diſtiguāẗ ſ̄m cō
poſitionē ⁊ diuiſionē: vt gr̄a exēpli: poſſibile eſt ꝯtin=
gens p̄uiſuꝫ nō euenire: q̄ in ſenſu cōpoſito valet tm̄/
hec ē poſſibil: effect⁹ ꝯtigens p̄uiſus nō eueniet q̄ eſt
falſa: nā hec ſimpl̄r eſt ipoſſibilis: imo ſequit ncc̄ario
neceſſitate ꝯñtie nō ꝯñt. Effect⁹ eſt p̄uiſus: ḡ eueniet
In ſenſu ꝟo diuiſo valꝫ tm̄: effect⁹ q̄ eſt p̄uiſus pōt nō
euenire: q̄ ꝟa eſt ꝑ quāto effect⁹ ille pōt nō eē p̄uiſus
¶ Scđa cautela eſt: ꝙ frequent̄ i hac materia poniẗ
oppoſitū cōceſſi vl̄ poſiti: ⁊ tūc ꝑ artē obligiſticā opꝫ
r̄ndere. Ut cū ꝺꝛ: pono ꝙ de⁹ p̄uidit effectū futurum.
Quero. Utrū a neceſſario eueniet vel nō? Si primū/
nō eſt ꝯtingēs.. Si ſcđꝫ/ tūc pōt nō euenire: ponaẗ ꝙ
nō eueniat: tūc p̄ſciētia dei eſt falſa. Dicēdū eſt ꝙ po=
ſito ſcđo/ primū poſitū cedit: qꝛ ſcđm repugnat p̄rio.
Repugnat eñ ꝙ a nō ſit vētuꝝ: ⁊ ꝙ de⁹ ip̄m p̄ſciuit vē
turū: admiſſo ḡ ꝙ nō ſit ventur⁹ de⁹ nunq̄ꝫ p̄ſciuit eū
ventuꝝ. ¶ Tertia eſt i poſitiōe ꝑpoſitionū de poſſibi
li in eſſe: vt in illa p̄ſcitū pōt nō euenire: muteẗ ſubie=
ctū ꝯnotatiuū in ꝑnomē demōſtratiuū: demōſtrās il
lud ꝑ q̊ ſupponit ſubiectū ꝑpoſitōis de poſſibili. Nō
eñ p̄dicta dꝫ ſic poni in eſſe: p̄ſcitū nō eueniet: qꝛ hec
eſſet ipoſſibilis. Sed ſic: hoc nō eueniet demōſtrādo
effectuꝫ contingentem p̄ſcitum: q̄ licet ſit falſa: eſt ta=
men poſſibilis. Quod ſufficit ad veritatē propoſitio=
nis de poſſibili. Diſtinctio. xl.

Supra magiſter egit de ſapientia ⁊ ſcientia
dei in gñe: ꝯſequent̄ agit de vna ei⁹ ſpecie
q̄ ꝺꝛ p̄deſtinatio: ⁊ hoc quātū ad ei⁹ effectū
In diſt. ſequēti quātū ad ei⁹ cauſā. ¶ Cō=
cluſio p̄ria textualis hec eſt. Effect⁹ p̄deſtinatiōis di
ci pōt dupl̄r. ſ. ſalus et̄na bonoꝝ: ⁊ damnatio ꝑpetua
maloꝝ. ¶ Cōcl̄o ſcđa. Licꝫ numer⁹ p̄deſtiatoꝝ ⁊ ſal
uādoꝝ cert⁹ ſit. Nec aliqs p̄deſtinatoꝝ dānabiẗ. Ipa
q̄q̄ꝫ p̄deſtiatio ſit et̄na/ nec aliqs de nouo p̄deſtinatur
pōt tñ q̄ p̄deſtinat⁹ eſt dānari: qꝛ pōt eſſe nō p̄deſtina
tus ¶ Tertia ꝯcl̄o. Reprobatio dānādoꝝ eſt: ⁊ eſt p̄=
ſcientia iniqtat̄ maloꝝ: ⁊ p̄paratio dānatōis eoꝝ/ nō
iniqtat̄. Nā maliciā reproboꝝ nō p̄parat dñs: ſꝫ eā p̄
ſcit: penā aūt et̄nā reprobatoꝝ p̄parat. In ſaluandis
ꝟo gr̄aꝫ iuſtificatiōis in via: ⁊ gloriā btificatiōis i pa
tria p̄pat ⁊ dōat dñs. vide lati⁹ i textu. Queſtio vnica

A Utrū ſit poſſibile aliquē p̄deſtinatū dānari
⁊ p̄ſcitū ſaluari. ¶ Circa iſtā ꝯcluſionē pri
mo vidēdū eſt de re: ſcđo de logica. ¶ Cir
Not. 1. ca primū notādū p̄rio: circa illū t̄minū p̄=
deſtinatio: ꝙ p̄deſtinatio (vt dicit magiſter diſ. xxxv.
⁊ etiā. xl.) eſt p̄cognitio dei de ſaluādis ⁊ bonis gr̄e:
qbus hic liberanẗ: ⁊ i futuro coronabunẗ. Ex q̊ patet
ꝙ predeſtinatio eſt q̄ſi ſpēs ꝓuidentie. Nā ꝓuidentia
dei eſt oim gubernādorum: p̄deſtinatio ſolum reſpe=
ctu btificabiliū. Iſta eſt reſpectu cuiuſlibet finis tam
naturalis q̄ꝫ ſupnatural: illa tm̄ reſpectu finis vltimi
Predeſtinatio. naturalis. Solet aūt p̄deſtinatio ſic deſcribi. Eſt p̄or
dinatio alicui⁹ creature rōnalis ad gr̄aꝫ in p̄ñti ⁊ glo
riā in futuro. Ex q̄ ſequiẗ ꝙ p̄deſtinatio non eſt aliqꝺ
imaginabile in deo diſtictū q̄uocūq̄ꝫ a deo: ita ꝙ nō ē
aliqs act⁹ ſcđs aduenīens deitati: ſꝫ iportat deum q̄
eſt daturus alicui vitā et̄nā: ⁊ ita iportat deū q̄ dabit
alicui vitā et̄nā: ⁊ ꝯnotat vitā et̄nam q̄ dabiẗ alicui.
Et qꝛ vita et̄na non dabiẗ alicui in patria/ niſi ei cui
conferẗ gr̄a in via: ideo communiter diciẗ: ꝙ etiā cō=
notat gratie collationē in p̄ſenti: licet forte hoc nō ſit
de ꝑ ſe ratione predeſtinationis. Si eñ per poſſibile
vel impoſſibile deus alicui conferret vitā et̄nam ſine
gr̄a: ille nihilominus eſſet p̄deſtinat⁹: licet non eſſet
accepturus gr̄am in via. ¶ Scđo patet: ꝙ p̄deſtina=
tio ex parte dei eſt et̄na. Patet: qꝛ quicqd eſt deus vel
in deo eſt et̄num. Quātū tñ ad illud qꝺ iportat ſcꝫ vi
tam et̄nal̄r vl̄ collationē gr̄e: poſſet dici tpalis. Nō tñ
ſimpl̄r: qꝛ nō ſupponit ꝑ creatura ſꝫ ꝑ deo: ⁊ ꝯnotat
creaturaꝫ: ſicut in ſili dici pōt de ly creator. Simpl̄r
ergo p̄deſtinatio debet dici et̄na: effect⁹ ꝟo ei⁹ tpalis
eſt eñ effect⁹ p̄deſtinationis vita et̄na: ⁊ hic eſt p̄rici=
palis: ⁊ oīs diſpoſitio q̄ aliqs reddiẗ vita et̄na dign⁹.
Ex quo hr̄: ꝙ nihil potens ſtare cū pctō mortali in=
cludiẗ ſub effect⁹ p̄deſtinationis: alioqn dānat⁹ cōſe
qui poſſet aliquē p̄deſtinatiōis effectū/ manēs i ſtatu
dānationis. Ex q̄ ſequiẗ ꝙ licet qcqd exiſtēs in hoīe
et ordinās ip̄m ad vitā (tāq̄ꝫ illud q̊ poſito talis eſt di
gn⁹ vita et̄na) cōp̄hēdaẗ ſub effectu p̄deſtinatiōis: nō
tñ oē q̄cūq̄ꝫ mō ordinās. ſ. diſponēdo/ ipedimētū re=
mouēdo: cuiuſmodi eſt p̄paratio ad gr̄aꝫ. pꝫ: qꝛ qcqd
diſponēs ad gr̄am p̄cedit gr̄am: ⁊ eſt cōe exñti i pctō
mortali/ ſiue digno pena et̄na: ⁊ digno vita et̄na nihil
tale cōp̄hēdiẗ ſub p̄deſtinatiōis effectu. ¶ Scđo no= Not. 2.
tādū ꝙ p̄ſcia dei dupl̄r capiẗ. Uno mō cōit̄ ꝑ p̄cogni B
tione diuia: reſpectu cuiuſlibet futuri/ ſiue boni ſiue
mali: vt dicit mgr̄ di. xxxv. Et illo mō electi etiā ſunt
p̄ſciti Hoc ei mō ē gen⁹ ad p̄deſtinationē Alio mō ca
piẗ magis ſtricte ꝑ p̄cognitiōe ſola: quā hꝫ de⁹ de dā
natōe reproboꝝ. Et hoc mō reſpectu eiuſdē ē p̄ſcia ⁊
reprobatio: ſꝫ reprobatio aliqd addit. ſ. p̄paratōeꝫ pe
ne et̄ne: eſt ei reprobatio p̄ſcia culpe ⁊ p̄paratio pene
vt dicit mgr̄ Uel ē ordinatio alicui⁹ creature ad penā
et̄nā: ⁊ hec pena et̄na eſt effect⁹ reprobatiōis: nō aūt
culpa ꝑ quā reprobat⁹ mereẗ et̄nalit̄ puniri Eo ꝙ cul
pe (deus reprobās) nō eſt actor: ſꝫ ſolū p̄cognitor: vt
clare oñdit mgr̄ i textu di. xl. ¶ Cet̄a de p̄deſtinatio
ne dicta p̄ñt etiā applicari hic de p̄ſcia. ¶ Tertio no Not. 3
tandū: ꝙ dñs Camera. q. xij. ar. j. ſic diffinit p̄deſtina
tionē. Et redit i idē cū p̄ri⁹ dictis. Predeſtinatio ē di
uinū ꝑpoſitū dādi vitā et̄nā: reprobatio ꝟo ꝑ oppoſi
tū: eſt diuinū ꝑpoſitū nō dādi vitā eternā. Cōcordat
Greg. diſ. p̄ñti. q. j. ar. j. ¶ Pro ar. ij. ē ꝯcl̄o p̄ria. Que Art. 2
libet rōnalis creatura a deo fuit eternal̄r p̄deſtinata ꝯcl̄o. 1.
vel reprobata. ꝓbaẗ: de⁹ ab et̄no diſpoſuit dare cuili C
bet creature rōnali vel gl̄iam et̄nā/ vel nō dare: ⁊ hec
ꝯcl̄o eſt determinatio Aug. li. de p̄ſti. ꝯ pelagianos.
¶ Scđa ꝯcl̄o: q̄cūq̄ꝫ eſt p̄deſtinat⁹ ꝯtingēter eſt p̄de ꝯcl̄o. 2.
ſtinat⁹: ⁊ ita potuit nō p̄deſtiari: ⁊ ꝑ ꝯñs pōt dānari:
⁊ pōt nō ſaluari. Tū qꝛ ſaluatio ei⁹ depēdet a volūta
te diuina cōtingēter cauſante i cui⁹ p̄tāte eſt cuicūq̄ꝫ
vitā et̄nā ꝯferre vl̄ nō ꝯferre. Tū qꝛ nlli adulto ꝯferẗ
vita et̄na niſi ꝑpẗ aliqꝺ ei⁹ meritū. Oē aūt meritū eſt
i p̄tāte merēt̄ q̄ꝫtū ad rōnē opis et ſi nō meriti/ pōt ḡ
nō opari: ⁊ ꝑ ꝯñs nō ſaluari: ſic p̄ſcit⁹ pōt nō demere
ri/ ⁊ ita nō dānari. ¶ Cōcl̄o t̄tia. Quelibet creatura ꝯcl̄o. 3
rōnalis a deo p̄deſtinata pōt dānari: ⁊ q̄libet reproba
ta pōt ſaluari. Pꝫ: qꝛ cuicūq̄ꝫ de⁹ dabit gratiā ⁊ fina
liter gl̄iam libere dabit: ꝑ ꝯñs poſſet nō dare: ḡ talis

ɔcl'o.4 pōt nō ſaluari. ¶ Quarta ɔcl'o Quelibet creatura rōnalis a deo p̄deſtinata pōt nō eē nūq̄ eē p̄deſtinata ſʒ eťnalit' reprobata Et ſilr' q̄libʒ reprobata pōt nūq̄
Coro.1 fuiſſe reprobata: ſʒ eťnalr' p̄deſtinata. ¶ Ex his p̄io ſeq̄t ꝙ lʒ iſta ꝓpō de p̄terito ſit ꝟa: iſte fuit p̄deſtinat⁹ tñ nō eſt nccāria: imo hec eſt poſſibilis: iſte q̄ fuit p̄deſtinat⁹ nūq̄ fuit p̄deſtinat⁹. Et ita dici pōt de repro=
Coro.2 bato Et totū pʒ ex dict' ꝛc. ¶ Scd̄o ſeq̄t r̄ñſio ad iſtū articulū: ꝙ lʒ p̄deſtinatio dei ſit nccāria: tñ deus non nccārio vl' ieuitabilr': ſʒ ɔtingent' eſt p̄deſtinatio: ꝛ ita dici pōt de reprobatōe. ¶ P̄ria ps pʒ: q2 p̄deſtinatio dei eſt ip̄a dei eēntia q̄ eſt nccāria: vñ iſti ťmini p̄deſtinatio ꝛ reprobatio ꝓ eodē ſupponūt: ꝛ idē oīo iportāt i deo: lʒ nō i creatura quā ɔnotāt. ¶ Scd̄a ps pʒ: q2 ſicut deus ɔtigēt' aliquē p̄deſtinat / ita reſpectu cuiuſlibet ɔtigēt' eſt p̄deſtinatio ꝛ pōt nūq̄ fuiſſe p̄deſtinatio.
Arť.3. ¶ Quātū ad articulū tertiū dubit' ar' ꝯ ɔcl'onē.
Dub.1. Oē imutabile eſt nccāriū: p̄deſtinatio diña eſt imutabilis: ğ nccāria: ꝛ ita nccārio p̄deſtinat Sol'o. Jmmutabile eſt duplex reale ꝛ ɔplexiōale Reale eſt nccāriū
D Cōplexiōale eſt q̄d nō pōt mutari de ꝟitate i falſitatē vl' ecōuerſo: ita ꝙ aliq̄n fuerit verū ꝛ poſtea fiat falſū vel ecōuerſo. Et tale imutabile nō ē nccāriū: q2 lʒ aliq̄d tale verū nō poſſit mutari de ꝟitate i falſitatē: potuit tñ nūq̄ fuiſſe vl' eē verū: ꝛ iō nō nccāriū: ſicut hoc ɔplexū deus ſcit ꝙ petr⁹ ſaluabit': vl' ſciuit ꝙ petr⁹ ſaluabit' nō pōt mutari ꝛc. potuit tñ nunq̄ fuiſſe verū: ſic de illa: de⁹ p̄deſtinauit petrū ¶ Sʒ ad hec aliq̄s diceret: hoc ſolo p̄uat' deus igenita facē q̄ genita ſūt. vj. Ethi. lʒ ſi petr⁹ eſt p̄deſtiat⁹ / p̄deſtinatio trāſiuit i p̄teritū: ꝛ ꝑ ɔñs petr⁹ nō pōt nō p̄deſtiat⁹ fuiſſe ¶ Soluit Sco. Replica ꝓcedit ex falſa imagiatiōe. ſ. ꝙ aliq̄d ſit p̄teritū i deo: imaginamur ei actū diuinevolūtatis q̄ſi p̄teritū ꝛ nō eťnū. Et iō difficile itelligim⁹ ɔtigētiā act⁹ volūtat' diñe: q̄ſi iā poſitū abſolute a volūtate imutabili. Si eni de⁹ ꝑ ipoſſibile adhuc liberaret: vtꝝ vellet petrū ſaluare an dānare ꝛ nōdū ſe deťmiaſſet ad alterā p̄tē (ſic appet i actu volūtat' nr̄e) bñ poſſem⁹ itelligē ꝙ ɔtigēt' p̄deſtinaret: ſʒ ita nō eſt Jō difficult' itelligim⁹ q̄n ex nr̄o mō cogſcēdi aſſurgē volumus ad diña: ꝛ ſilr' imaginari ſic de nob' Et ꝑ hoc dr' ꝙ p̄deſtinatio nō trāſit in p̄teritū: q2 eſt i nūc eťnitat' q̄d coexiſtit p̄terit' ſilr' futur': vñ ſic itelligēdū eſt de diuina volitiōe reſpectu hui⁹ obiecti: ac ſi ꝑ ipoſſibile p̄io icipet velle Et ita libere vult deus i nūc eťnitat' q̄d vult q̄ſi ad nihil eēt ſua volūtas deťminata. ꝛ ideo idē eſt deū p̄deſtinaſſe / p̄deſtinare: ꝛ p̄deſtinatuꝝ eē / ꝛ ita ɔtigēs vnū ſicut reliquū. Hec i ſnīa Sco. di. p̄nti ¶ Sʒ ꝯ. Nō ſolū p̄teritū pōt nō eē p̄teritū: ſed q̄d nūc ponit' in eē: eoipſo ꝙ nūc eſt nō pōt mutari ad non eē:
Arť.2. ideo p̄im⁹ mod⁹ r̄ñdēdi eſt planioꝛ. ¶ P̄ro articulo
p̄icip. ſcd̄o p̄icipali vidēdū eſt quātū ad logicā: de q̄ ꝛ diſti
E ctione p̄nti in fine patuit. Vñ dicēdū ꝙ lʒ illa ꝓpō p̄deſtinat⁹ nō pōt dānari / nō ſit diſtinguēda: tñ illa modalis p̄deſtinatū dānari eſt poſſibile pōt diſtingui ꝑʒ ɔpoſitionē ꝛ diuiſionē: lʒ de rigore logice illa ſit diuiſa / i q̄ mod⁹ diuidit int' p̄tes dicti deťminās copulā. Jlla vero cōpoſita in q̄ modus eſt alterū extremum. Jn p̄ſenti materia affirmatiue cōpoſite falſe ſunt ꝛ diuiſe ꝟe. Oppoſito modo in negatiuis: ſic numer⁹ p̄deſtinatoꝝ pōt mutari / augeri / et minui: licet illa ſit impoſſibilis: numerus p̄deſtinatoꝝ eſt act⁹ / mutat⁹ vel iminutus: q2 ꝛ ſi mutatio eſt poſſibilis / nō tñ ſucceſſio. Jlla vero poſſibile eſt numerū p̄deſtinatorum augeri ꝑm ɔpoſitionē falſa eſt: ꝑm diuiſionē vera: q2 ſic nihil aliud importat / niſi ꝙ p̄ter illos q̄ ſunt p̄deſtinati poſſit aliquis ſaluari / tamen hoc ipſo ꝙ ponitur ſaluari: concedēdum eſt ꝙ fuit ab eterno de numero predeſtinatorum. Diſtinctio. xlj.

Hic agit magiſter de cauſa p̄deſtinationis. Et pōt textus ſnīa ſummari ɔcl'onib⁹ iſtis ¶ Cōcl'o p̄ia. Neq̄ p̄deſtinationis nec reprobatiōis q̄ eterna eſt pōt eſſe cauſa meritū tp̄ale. ¶ Scd̄a ɔcl'o. P̄redeſtiatio eſt cā gr̄e ꝛ gl'ie Reprobatio ꝟo cā pene eťne / nō pctōꝝ et malicie: de quo ſunt apud doc. varie opiniōes. ¶ Tertia cōcl'o. Deus ſemp ſcit que aliq̄n ſcit: ꝛ omnē ſcientiā quam aliquando habuit: ſemp habet / habuit / et habebit: de quibus latius in textu. Queſtio vnica.

Vtrū i p̄deſtinato ſit aliq̄ cauſa ſue p̄deſtinatiōis: ꝛ i reprobato cauſa ſue reprobatiōis. A
¶ P̄ro articulo p̄io notādū vt ꝛ tactū fuit Artic. 1.
diſt. p̄cedēti ꝙ p̄deſtinatio nō eſt aliq̄d imaginabile quōcunq̄ i deo diſtinctū aliq̄ mō a deo / pſonis / ꝛ deitate: nec eſt aliq̄s act⁹ ſcd̄s additus deitati. Nota.1.
Sʒ ille ťmin⁹ p̄deſtinatio iportat deū q̄ datur⁹ eſt alicui vitā eternā. Jmportat ğ deū ꝛ vitā eťnā alicui dādā: ſic reprobatio iportat deū ꝛ penā eťnā alicui infligēdā. ¶ Scd̄o notādū ꝙ ꝑ cauſam q̄nq̄ itelligit' res Nota.2.
aliq̄ ad cui⁹ eē ſeq̄t aliud tāq̄ effect⁹. Jllo mō manifeſtū eſt ꝙ cū p̄deſtinatio ꝛ reprobatio ſit diuina voluntas q̄ illi vult dare vitā eťnā / iſti penā ꝑpetuā: q̄ volūtas nihil aliō eſt q̄ de⁹ ip̄e: nulla eſt cā ex p̄te creature ipſi⁹ p̄deſtinatiōis neq̄ reprobatiōis / cū ip̄a ſit eťnaꝛ icauſata. Et hoc eſt q̄d alij dicūt ꝙ p̄deſtinatiōis effectiue ſiue vt act⁹ diuin⁹ nll'a eſt cā. ¶ Alio mō capit' cā vt dicit quādā p̄oritatē vnius ꝓpōnis ad aliā ꝑm ɔñam: ſic ſi q̄rit' cā q̄re ignis nō calefacit: q2 nō eſt approximat⁹ paſſo: ꝛ ſic freq̄nt' dr' ꝙ añs eſt cā ɔñtis: ꝛ tñ nō eſt ꝓp̄ie cā: q2 nec cā efficiēs / materialis / formalis / vel final'. Q̄n eñ ab vna ꝓpōne ad aliā eſt ɔña naturalis ꝛ nō ecōuerſo / pōt aliq̄ mō añs dici cā ɔñt' ꝛ nō ecōuerſo. Et hoc mō q̄rit q̄ſtio an ſit aliq̄d i creatura p̄uiſum: vñ poſſit iferri ei⁹ p̄deſtinatio vel reprobatio: q̄ ꝑ poſſibile vel ipoſſibile a deo nō p̄uiſo: talis nō eēt ſic p̄deſtinat⁹ vl' p̄ſcitus. ¶ Diuerſi diuerſimode r̄ñdēt ad hāc q̄ſtionē: ideo dimiſſis opi. ſcti Tho. Arti.3.
C p. j. xxiij. ar. v. ꝛ Sco. diſt. p̄ntis. Jtē Greg. de arim. in diſt. xl. ꝛ. xlj. Herici de Oyta. q. viij. ar. ij. Camera. q. xij. ar. ij. q̄ nitūt' multū ꝓfūde ꝛ ſubtilit' hui⁹ q̄ſtionis difficultatē maximā (vt eſtimo oīno viatori abſconditā) idagari ꝛ pſcrutari / videam⁹ r̄ñſionē doc. a q̄ aliq̄ p̄dictoꝝ nō multū diſſident. ¶ Eſt ğ ꝑ articulo ſcd̄o Cōcl'o.1
ɔcl'o p̄ia. Dare eſt aliquā cām reprobatiōis: accipiēdo cauſā ſcd̄o mō: q2 ſeq̄t iſte peccabit finalit': ğ dānabit'. Nō eñ eſt de⁹ p̄i⁹ vltoꝛ q̄ ſit aliq̄s pctōꝛ. Aug. xj. ſup Geneſim ad lr̄am ꝛ videt' eē crudelitatis punire inocentē. ¶ Scd̄a ɔcl'o. Alicui⁹ p̄deſtinatiōis eſt Cōcl'o.2
aliq̄ cā vl' rō ſcd̄o mō capiēdo cauſā. P̄tʒ: q2 aliq̄ ꝓpt' meritū ſaluant': ita ꝙ ſi nō volūtarie mererent' nō ſaluarent' / hoꝝ p̄deſtinatiōis eſt aliq̄ rō ſic reprobatiōis Nā ſic dānādi reprobant': q2 p̄uident' finalr' peccaturi. Jta tales p̄deſtinant': q2 p̄uidētur finalr' pſeueraturi i charitate. ¶ Tertia ɔcl'o. Alicui⁹ p̄deſtinationis Cōcl'o.3
nulla eſt cā vel rō totalis. P̄tʒ: q2 aliq̄ ex gr̄a ſpeciali ordinati ſūt ad vitā ita ꝙ ſibiipſis nō ſunt derelicti / ſʒ p̄ueñti ne ponere poſſent obicē ꝛ ne poſſent peccare vel in pctis ꝑmanere: ſicut btā virgo maria: ꝛ paulus

a dño ꝑcuſſus ⁊ illuminatꝰ. In illis eni nulla videt rõ
quare deus illos p̄deſtinet ſic grã p̄ueniẽdo / niſi ſola
dei volũtas. Nõ ei põt poni rõ bonꝰ vſus liberi arbi=
trij qm̃ grã p̄uenit vſum liberi arbitrij in btã virgine/
cui fuit grã ↄcreata Et in paulo fuit malꝰ vſus liberi
arbitrij: qꝛ ſeuiẽs in diſcipulos dñi ꝑcuſſus eſt. Silr
ꝙ aliq̃ ſic ſine rõne p̄deſtinant: q̃dã ꝓpt meritũ p̄uiſũ
rõ ſilr eſt ſola diuia volũtas. ¶ Et nota ꝙ ↄcluſiões
nõ dñt itelligi ꝙ aliq̃d ſit rõ illiꝰ qͦ p̄deſtinatio ipoꝛ=
tat ex pte dei: qꝛ nihil eẽ põt rõ etne ⁊ diuine volũtatꝫ
ſed quãtũ ad effectũ quẽ p̄deſtinatio ⁊ reprobatio im
poꝛtat/ eſt rõ aliq̃ mõ dicta ¶ Nec tñ ꝓpt hoc ꝙ aliq̃s
pꝛedeſtinat ſine rõne/ ⁊ nõ alios eſt pſonaꝝ acceptoꝛ
nã acceptio pſonaꝝ tũc eſt qñ qͦ debet eq̃libꝰ vni of=
fert ⁊ nõ alteri. Deus aũt nulli eſt debitoꝛ q̃cũq; mõ:
⁊ ideo nõ põt eẽ acceptoꝛ pſonaꝝ. ¶ Dubitat ꝑ arti=
Arti. 3. culo ttioꝛ pꝛio ↄ̄ dicta. Nã grã q̃ qs meret eſt effectꝰ
Dub. 1. p̄deſtinatiõis. Na ſm mgrm di. xxxv. p̄deſtinatio eſt
E de ſaluãdis ⁊ de bonis grẽ qbꝰ hic liberamur. ſ. a pñe
et in futuro coꝛonamur: vt ſ. allegatũ fuit diſtinctio=
ne p̄cedẽti q̃ p̄ſupponit merito: g̊ meritũ nõ erit cã p̄=
deſtinatiõis: qꝛ poſteriꝰ nõ eſt cã pꝛioꝛis. ¶ Solo. ꝓ=
pꝛie effectꝰ p̄deſtinatiõis eſt ſola vita etna. Ad illã ei
p̄deſtinamur/ ita ꝙ ꝓpꝛie p̄deſtinatio ẽ reſpectu finis
non mediorũ large tñ accipiendo: ſicut accipit magr
vt ſit etiã reſpectu medioꝝ. Adhuc dꝛ ꝙ i multꝫ etiã
p̄cedit grãꝫ bonꝰ vſꝰ liberi arbitrij tãq; diſpoſitio de
ↄgruo q̃ eſt etiã rõ ifuſionis grẽ/ capiẽdo rõnẽ mõ di
cto i ↄcluſione ſcdã. Nec tñ ꝓpt hoc grã nõ eſt grã: qꝛ
nõ dat ꝓpt bonũ vſũ liberi arbitrij tãq; ꝓpt meritũ cõ
dignũ/ ſed tãq; diſpoſitionẽ de ↄgruo: q̃ nõ exiſtente
grã nõ ifũderet: de hoc in ſcdo libꝛo hic aũt bonꝰ mo
tus ſeu vſus liberi arbitrij nõ eſt effectꝰ p̄deſtinatiõis
licet ſit a deo. qꝛ cõis eſt etiã nõ p̄deſtinatis. ¶ Dubi
Dubi. 2. tatur ſcdo. Mediũ nõ eſt cã finis ſed ecõuerſo: meri=
F tum ⁊ demeritũ ſũt media ad vitã etnã tanq; ad finẽ:
et ita nõ ſunt rõ ad p̄deſtinationẽ ⁊ reprobationem.
¶ Itẽ tpale nõ eſt cã etni: meritũ tpale eſt ⁊ p̄deſtina
tio etna: g̊ ¶ Rñſio: lꝫ vita etna ſit finis p̄deſtinati: tñ
nõ eſt finis dei p̄deſtinãtis: ſicut p̄miũ lꝫ ſit finis labo
ris apud laboꝛãtẽ: nõ tñ apud p̄miãtẽ: ſꝫ magis ecõ=
uerſo Et ſic lꝫ oꝛdinate volẽs pꝛio vł pꝛicipalr vult fi=
nẽ ſuũ: ⁊ ꝓpt illũ media non tñ opꝫ ꝙ ſic pꝛicipalr vł
pꝛio velit finẽ alteriꝰ ¶ Ad ſcdꝫ ↄcedit ꝙ nullũ tpale
eſt cã etni. Repꝛobatio aũt nõ eſt vna res etna q̃ habꝫ
cãm in creatura: ſꝫ iſta ꝓpõ deus repꝛobat iſtũ bñ hꝫ
cãm eo mõ q̊ añs eſt cã ↄſeq̃ntis. Et illud añs. ſ. ille
peccabit finalit eſt ita etnum . i. ab etno veꝝ ſicut cõ
Dubi. 3. ſeq̃ns: deus repꝛobat illũ. ¶ Dubiũ ttium. Cũ p̄de=
G ſtinatio eſt certa ⁊ imutabilr fiet: videt ꝙ non ſit co=
nandũ ad opa bona exercẽda vel mala fugiẽda: qꝛ p̄=
deſtinatꝰ nõ dãnabit agat q̃cq̃d velit: ſic ecõuerſo de
p̄ſcito. ¶ Pꝛo ſolutione huiꝰ cõis replice ſumant ali
qua de hac matia ex p̄dictis ⁊ alijs bꝛeuit ſine ꝓba=
pꝛimũ ſu tionibꝰ. ¶ Deus tãq; vniuerſitatis creatoꝛ ⁊ dñs de
marium. creatura põt facẽ quicquid vult ſine iniuria creature
hinc põt ſaluare quẽ vult ⁊ dãnare: ſicut hñs plenum
dñiũ i re ſua: ⁊ ideo non iniuſte vult ⁊ opat/ q̃cq̃d vult
⁊ opat. Cui nemo dicẽ poteſt/ cur ita facis? Job. xj.
Et ad Rom. ix. O hõ tu q̃s es q̃ rñdeas deo. Nunq̃d
dicit figmẽtũ ei q̃ ſe finxit: q̃d me feciſti ſic Nulliꝰ igit
eſt debitoꝛ ꝓpt qͦ nulli facit iniuriam/ nec accipit ꝑ=
2 ſonã. ¶ Deus ↄtingẽt opat ad extra: ⁊ ꝑ ↄ̄ñs ita põt
non operari ſicut operari: et ſic vel aliter operari.

¶ Deꝰ licet ↄtingẽter vult q̃cq̃d ad extra vult: tamẽ 3
imutabilis ẽ volẽdo: nec ſuccedit velle/ nolle/ vł ecõ
uerſo: ſꝫ qͦ vult ab etno vult: lꝫ poſſit ipm ab etno nõ
velle. ¶ Deꝰ creauit hoiem arbitrio libeꝝ: ideo ↄtin 4
gẽter vult hõ q̃cũq; vult. Nec deeſt ei dñs ↄcurrẽdo
ſecũ ad actũ elicitũ: lꝫ nõ q̃tũ ad actũ iperatũ. ¶ In 5
ptãte hois eſt bñ vel male vti ſuo arbitrio: ⁊ ſic pone
re obicẽ grẽ dei vł poſitũ remouere: põt eñi ceſſare a
volũtate peccãdi et põt velle nõ peccaſſe. ¶ Statuit 6
Deꝰ nullũ dãnare pena ſēſꝰ/ niſi ꝑ culpa pſonali. Nec
adultũ ſaluare regularit ſine merito pſonali. hinc ait
ſcriptura. Aia q̃ peccauerit ipa moꝛiet: q̃ iuſtꝰ eſt vita
viuet. Ezech. xviij. Que ſeminauerit hõ hec ⁊ metet.
Galł. vj. ¶ Deꝰ adeſt oibꝰ obicẽ nõ ponẽtibꝰ offerẽs 7
grãm. Nec alicui adulto (rõnis vſum habẽti ⁊ qͦ i ſe
eſt faciẽti) ſubtrahit neceſſaria ad ſalutẽ: vult eñi oẽs
hoies ſaluos fieri ⁊ ad cognitionẽ ꝟitatis ꝑuenire. j.
ad Timo. ij. Stat ad oſtium et pulſat ⁊c. Apocał. iij.
¶ Nõnullos ex ſua liberalitate deꝰ grã p̄uenit: nõ ex 8
pectãs bonũ liberi arbitrij vſũ: vt ptꝫ de ſctificatis in
vtero ⁊ paulo miraculoſe ↄuerſo. Seruit huic paboꝛ=
la vinee Matth. ij. Amice nõ facio tibi iniuriã / tolle
qͦ tuũ eſt: volo aũt ⁊ huic dare ſic tibi: an non lꝫ mihi
qͦ volo facere. ¶ Ex his ſequũt aliq̃ ↄcłones. ¶ Pꝛi ↄcło. 1.
ma ↄcło. Stat certa ⁊ infallibilis p̄cognitio futuroꝝ H
in deo cũ ↄtingẽtia eoꝛũdẽ. ¶ Scda. Stat imutabil 2
p̄deſtinatio electoꝝ/ cũ poſſibilitate dãnatiõis abſq;
eiꝰ ſucceſſiõe. ¶ Tertia. Stat iuſta p̄ſcitoꝝ repꝛoba= 3
tio: nõ ſine cã p̄uiſa. ſ. eoꝛũdẽ obduratiõe. ¶ Quarta. 4
Stat iuſtoꝝ operũ retributio/ q̃ vt p̄uiſa rõ ſunt btifi
catiõis bñ meritis ab etno p̄parate ¶ Quinta. Stat 5
etiã liberalis btificatio ac nonnulloꝛũ ↄuerſio: nulla
cõgruitate cõdigna ex pte btificãdi p̄cedẽte. ¶ Se= 6
xta. In his oibꝰ manet libertas arbitrij i hoie q̃ ſe ad
deũ ↄuertere poterit ⁊ donec i via ↄſtitutꝰ fuerit grã
cooperãte ſaluari. Uñ ptꝫ ꝙ nõ ianes ſunt p̄ces ⁊ me
rita: nec fruſtra fiũt ꝟtutũ opa. In q̃bꝰ q̃ſq̃s in finẽ ꝑ=
ſeuerauerit (qͦ i hoie eſt cui ſine ſui culpa grã nõ ſub
trahit) indubitãter ſaluabit: q̃uis vtrũ pſeuerauerit
an ne ieuitabilit ab etno deꝰ nouit: ⁊ ita p̄deſtinatꝰ nõ
dãnabit: lꝫ p̄deſtinatꝰ poſſit dãnari. ¶ Per hoc ad du
biũ ttiũ. Pꝛedeſtinatꝰ ſaluabit agat q̃cq̃d velit. Illa
põt ↄcedi de rigoꝛe ꝟboꝝ: qꝛ p̄deſtiatꝰ nõ niſi bñ vult
finalit. Sꝫ ſi itelligit ſic pꝛedeſtinatꝰ ſaluabit/ etiã fi=
nalit male volẽs: ſic falſa eſt: qꝛ nullꝰ eſt p̄deſtinatꝰ fi=
nalit male volẽs. Nec eñi repugnãt ꝙ ſit p̄deſtinatꝰ ⁊
ꝙ finalr male velit: lꝫ pꝛedeſtinatꝰ poſſit finalit male
velle. Sꝫ ſi ponit i eẽ nõ eſt p̄deſtinatꝰ vt patuit iuxta
finẽ diſt. xxxix. i cautel ⁊c. Uñ ſeq̃t ꝙ nullꝰ eſt ncc̃ario
p̄deſtinatꝰ. ¶ Solẽt hic moueri ⁊ alia bꝛeuia dubia a
vulgaribꝰ q̃ꝝ tñ aliq̃ ſaltẽ iplicite tacta ſũt. ¶ Pꝛimũ Dub. 1.
eſt. Quare deꝰ creat aias: q̃s ſcit ꝑpetuo dãnandas. I
Solo: qꝛ voluit ⁊ eſt ſtatꝰ. Uolũtas eñi diuina pꝛia re
gula eſt i ↄtingẽtibꝰ. Et ſi illiꝰ cã q̃rit/ nõ iuenit: vt di
cit Aug. de ciui. dei. Nec mirũ cũ i mechanicis licitũ
eſt figulo de eadẽ materia facere vas vnũ in honoꝛẽ/
aliͦ i ↄtumeliã ſola ſua volũtate. Et i politicis/ ab i=
ferioꝛi recurrit ad ſupioꝛẽ: ⁊ ſic vſq; ad monarchã: et
q̃cq̃d ille dictauerit/ nõ eſt vltra appellãdũ Sic i phy
ſicis ignis calefacit. qꝛ hꝫ caloꝛẽ. Quare aũt caloꝛ ca
lefacit nõ eſt alia rõ: niſi qꝛ caloꝛ eſt caloꝛ. Indiſcipli
nati aũt eſt q̃rere cauſã vbi nõ eſt cã. ¶ Scdꝫ dubiũ. Dub. 2
Utrũ q̃re tenet qs repꝛobatꝰ reddere grates deo de K
bñficio creatiõis qͦ expediret ſibi nõ recepiſſe. So=

lutio. Unicuiqꝫ parti meliꝰ eſt bonū totiꝰ ꝙ̄ bonū ꝓ-
priū; ideo manꝰ exponit ſe ꝓ capite. Cū aūt dānatio
tēdat i bonū ⁊ decorē vniuerſi: ideo bonū eſt illi crea-
ri ſub hac ħitudine: licꝫ forte ille vellet oppoſitū. Et
ideo ſi eſſet bonꝰ/ gr̄as ageret deo: q̄ꝛ eſſet obiectū di
Dub.3. uine iuſticie. ¶ Tertiū dubiū. Quare deus ꝑmiſit in
L vniuerſo tm̄ malū (ſic̄ eſt dānatio) cū tm̄ benigni pric̄i
pes i ſuis regnis vitēt oīa mala q̄ pn̄t. Solutio. Deꝰ
nō ꝑmittit aliqđ malū in vniuerſo q̄n ex illo ꝓueniat
aliqđ bonū: q̄ꝛ pctm̄ in malis auget meritū in bonis:
Dub.4 dū bonos mali impugnāt: vt dic̄. Augu. ¶ Quartū.
M Si deꝰ aliq̄s ꝑuidit ſaluādos/ quare fruſtra laborāt
bene opando cū tm̄ q̄litercūqꝫ agant finalit̄ ſaluabun
tur. Solutio. Sicut deus ꝑcognouit iſtius ſaluatio-
nem: ita ⁊ oēs actus meritorios q̄bus ſaluabit̄ ⁊ co-
natus. Non tm̄ aliquē neceſſitabit ad bene operandū.
Dub.5. ¶ Quintū dubiū. Si deus ꝑſciuit aliquē dānādum/
quare ille conari debꝫ ad bonū/ cū dei ꝑſciētia ſit im-
mutabilis ⁊ non ꝓficiet ſibi finaliter Solutio multi-
plex. Primo: q̄ꝛ per hoc minuit̄ ſibi pena. Scđo: quia
bonū virtutis ꝓpter ſe eſt appetenduꝫ ſine relatione
ad primū/ etiā ex dictamine rōnis. Tertio: q̄ꝛ ſm̄ Au
gu. Deus nouit mutare ſententiam/ ſi tu noſti muta-
re delictum. Alia dubia mouet Franciſ. quorum ſo-
lutio patet ex dictis. Diſtinctio. xlij.

IN precedentibus egit de diuina ſapientia
quātū ad ea q̄ extra cognoſcit: nunc de oi-
potentia qua cuncta in eſſe ꝓduxit. Et pri-
mo oſtendit penes q̄d attendit̄ ipſa: di. pre
ſenti. Scđo vſqꝫ quo ꝯtendit̄: diſ. xliij. Ter
tio q̄modo deꝰ ipa operet̄. diſt. xliiij. In hac ḡ diſtin-
ctione mouet q̄ſtionē quā per diſtinctiones ſequētes
pertractat: an ſcꝫ deus đr oipotens: q̄ꝛ oīa poſſit: an
tm̄ q̄ꝛ ea poſſit q̄ vult. ¶ Et eſt ſententia textus his cō-
prehenſa ꝯcluſionibꝰ tribus. ¶ Prima ꝯcluſio. Om-
nipotētia attēdit̄ penes poſſe oīa facere/ q̄ poſſe potē
tia eſt ⁊ nihil poſſe pati. ¶ Scđa ꝯcluſio. Deum non
poſſe mori/ facere malū culpe/ eſſe miſerū/ imꝑfectū/
nō eſt impotētia: q̄m illa poſſe nō eſt potētia. ¶ Ter-
tia concluſio. Poteſt deus q̄dam ꝑ ſe: q̄dam per crea
turas: vt loqui/ ambulare. Declarationem latiorem.
vide in textu. Queſtio vnica.

A VTrum deus poſſit facere omne poſſibile fi
eri a creatura. Hec q̄ſtio duas alias q̄ſtio-
nes cōplectitur. Prima: vtrū deum facere
omne poſſibile creature ſine cooperatiōe
creature poſſit ratione naturali demonſtrari. Secun
Art.1. do: vtrū hoc ſit tenendū. ¶ Quo ad primū recitat et
Nota.1 impugnat opi. Sco. diſt. ꝑſenti. ¶ Notandū ꝓ articu
lo primo ꝙ oipotens dupliciť accipit̄. Uno modo: q̄ꝛ
eſt agens qđ pōt in oē poſſibile/ mediate vl̄ imediate
Alio modo accipit̄ ꝓprie theologice ꝓ illo q̄ pōt in
oēm effectū imediate ⁊ in qđcūqꝫ poſſibile qđ non eſt
ex ſe neceſſariū: nec includit ꝯdictionem: ita inq̄ꝫ im-
mediate ꝙ ſine oi coopatione cuiuſcūqꝫ alteriꝰ cauſe
agētis pōt in quēlibet effectū. De hoc latiꝰ vide poſt
Nota.2 ꝑdicta i diſ. xx. Camera. q. xiij. art. j. ¶ Scđo notan-
dū ſm̄ ſententiā bti Anſel. de caſu dia. c. j. Aliq̄s đr
facere dupl̄r. Uno mō poſitiue. Et hoc dupl̄r. ſ. vl̄ de
nouo efficiēdo vel factū cōſeruādo. Alio mō negati-
ue/ nō faciēdo oppoſitū ſeu ipꝫ nō ꝓhibēdo/ cū tm̄ hoc
poſſet. Et ſic đr deꝰ aliquā rem q̄ erat facere nō eē/ cū
ceſſat facere eā eē. Et ſil̄r q̄ nō ſunt pōt dici facere nō
eſſe: quia cū poſſit ea facere eē/ non ꝓducit ea vt ſint.

Hoc mō loq̄tur Aug. xij. lib. de ciui. dei. c. xvij. Res
quas deꝰ ꝯdidit ⁊ vt priꝰ nō eēnt egit quādiu nō fue-
rūt: ⁊ vt poſterius eſſent q̄n eē ceperūt. Primo modo
ſumit̄ ꝓprie. Scđo modo iproprie. Tertio ſuppono
dicta diſt. xvij. q. j. de potētia dei abſoluta ⁊ ordinata
que vide clarius in Camera. q. xiij. art. j. ¶ Iſtis pre- Art.2.
miſſis eſt pro articlo ſcđo ꝯclo prima. Suppoſito ꝙ Cōclo.1
deꝰ ſolus ſit primū efficiēs: ꝓbat̄ euident̄ ꝙ eſt primo C
modo oipotēs. Probat̄ ꝯcluſio: q̄ꝛ potētia actiua pri
mi efficiētis extēdit ſe ad oēm effectum mediatū vel
immediatū in rōne cauſe ꝓxime vl̄ remote. Nā q̄cūqꝫ
effectu ſignato vel immediate dependet a deo vel ab
alia cauſa. Et de iſta q̄rit̄ vn̄ depēdet/ cū nō ſit prima.
⁊ q̄ꝛ nō eſt ꝓceſſus in ifinitū/ eſt deuenire ad primā q̄
deus eſt. ¶ Scđa ꝯcluſio. Deū eē oipotētem ſecun- Cōclo.2
do modo nō ꝯcludit natural̄ rō. Probat̄: q̄ꝛ nō poteſt
naturali rōne ꝓbari ꝙ deꝰ cauſat ſe ſolo oīa de facto
cū illud ſit falſum ⁊ ab oībus tā theologis ꝙ̄ philoſo
phis negatū. Nec pōt ꝓbari ꝙ ꝯcurrat imediate effe
ctiue ad effectū cuiuſlibet cauſe ſcđe. Etiā ſuppoſito
ꝙ ſit ifinite virtutis ⁊ cōtinens eminētiꝰ cauſalitatē
cauſe ſcđe Probat̄: q̄ꝛ philoſophi nō potuerūt ꝑ rōnē
naturalē ꝯcludē deū poſſe ꝯtingent̄ cauſare: ḡ multo
minꝰ poterāt cōcludē deū poſſe imediate in quēcūqꝫ
effectū cauſe ſcđe. Itē ipi ħn̄t q̄ſi ꝓ principio ꝙ de ni
hilo nihil fit/ ſaltē in iſtis gn̄alibꝰ: ideo nō poterāt cō
cludere ꝙ deus aliquē effectū ſic totalit̄ poſſet ꝓdu-
cere ſine alia cā cōcurrēte. ¶ Preťea philoſophi po-
ſuerūt deū nccario agētē vt vident̄ multi eoꝝ ſenſiſſe
Si ḡ cū hoc poſuiſſent eū oipotentē/ haberēt negare
oēm cauſalitatē cuiuſcūqꝫ cāe ſcđe: qđ maximū eſt i-
conueniēs apud eos. ¶ Itē oē agēs naturale ⁊ ſuffi-
ciēs ſi equal̄r reſpicit mlta vl̄ ꝓducit qđlibet illoꝝ vel
nullū: ḡ ſi deꝰ ſit agēs ſufficiēs ⁊ natural̄r cauſans: vl̄
cauſabit nccario oīa vl̄ nulla. Sed nō oīa/ manifeſtū
eſt. ḡ nulla. Cū ḡ nō pōt ꝓbari rōne naturali ꝙ deus
ſit cauſa cōtingent̄ cauſans/ nō pōt ꝓbari ꝙ ſit cā ſuf
ficiēs ſe ſolo ꝓdere oēm effectū ꝓducibilē. Et ideo po
ſuerūt cām ſcđam nccario cōcurrere ad ꝓductionē:
q̄m viderēt ꝙ cā ſcđa approximata ſeq̄bat̄ effectꝰ: ⁊ ea
remota nō ponebat̄. Uerūtm̄ ſic̄ nō ꝓbat̄ hoc mō deū
cōcurrere imediate ad cuiuſlibet effectꝰ ꝓductionē:
ſic oppoſitū eius etiā ꝓbari neq̄t. ¶ Tertia ꝯcluſio. 3
Deū eſſe oipotētē eſt ſola fide creditū. Probat̄ aucto
ritate ſctōꝝ ⁊ ſcripture ac ſymboli. Un̄ Eccl̄ia. j. đr.
Unꝰ eſt altiſſimꝰ creator ōps: rex potēs ⁊ metuēdus
Ioā. j. Sine ipo factū eſt nihil ⁊c̄. Itē ex̄ de ſum. tri. ⁊
fi. ca. firmit̄. Ipe eſt creator oiꝫ viſibiliū ſpūaliū ⁊ cor
poraliū. Pōt nihilominꝰ rōnabilit̄ ꝑſuaderi: nā deus
eſt cā oim. ḡ ōps. Aſſūptū ꝓbat̄: q̄ꝛ oīa eēntial̄r depē
dent a deo: ⁊ ꝑ ꝯn̄s eſt cā oim. Ans̄ ꝓbat̄: q̄ꝛ oē aliđ a
deo nō minꝰ depēdet a deo ꝙ̄ vna creatura ab alia: ſꝫ
vna creatura dependet ab alia. ḡ ⁊c̄. ¶ Quarta ꝯclo. 4
Oēm entitatē poſſibilē deꝰ pōt facere/ accipiendo fa
cere prio mō: ptꝫ ex fide. Itē cū ſit vna oīa pōt. Sap̄.
vij. Itē Sap̄. xj. Q̄uo poſſet aliq̄d ꝑmanere niſi tu vo
luiſſes: ⁊ ſilia mlta. ¶ Quinta ꝯclo. Oē poſſibile enū 5
ciabile deꝰ pōt facere eē verꝝ: accipiēdo facere prio ⁊
ſcđo modis. Hec non pōt ꝓbari niſi auctoritate. Ad
hoc aūt eſt exꝑſſa auctoritas. Matth. xix. Apud deū
oīa poſſibilia ſunt. Scđo ꝑ illud Luc̄. j. Nō erit ipoſſi
bile apud deū oē verbū. i. oē enūciabile nō iplicās cō
tradictionē. Tertio ꝑ illud Gen̄. xviij. Nūq̄d deo eſt
quicquā difficile. ¶ Ex illis ſeq̄t̄ ꝙ deū eē oipotentē

eſt fide creditū: ꝙꝫ ſe ſolo pōt ī oēm effectū poſitiuū
ſine coopatione cauſe ſcd̄e. ¶ Hoc enī naturali rōne
ꝓbari nō pōt: cuius Sco. q̄ttuoꝛ ponit rōnes q̄s au=
ctoꝛ ꝑtractat. Quarū duas approbat: duas dicit in=
ſufficiētes. Qꝫ vero naturali rōne ꝓbari nō poſſit ſic
oñdit: qꝛ nō pōt naturali rōne demōſtrari ꝙ deus de
facto oīa ſe ſolo cauſat: qꝛ hoc falſuꝫ eſt cū apud oēs
philoſophos ⁊ ſctōs ponant̄ cauſe ſcd̄e Scd̄o nō pōt
ꝓbari ꝙ deus cōtingent̄ agat ⁊ libere cauſet q̄ cauſat
qꝛ impoſſibile eēt deū oīa ſe ſolo ꝓducē ſi cauſaret na
Arti.3. turalit̄ ⁊ nō ꝯtingent̄: qꝛ ſi eēt poſſibile/ oīa ſimul ꝓdu
Dubi.1. ceret. Eſt ḡ ꝯcluſio fide credita: de hoc latiꝰ vide Pe=
trū de aliaco. q. xiiij. ar. j. ⁊ Greg. di. pñti. ¶ Quātū ad
E tertiū dubitat̄ ꝯ̄ cōcluſionē vltimā. Deꝰ nō pōt pecca
re nec moꝛi ⁊c̄. qd̄ pōt creatura. ḡ nō pōt q̇cq̇d creatu
ra pōt. ¶ Itē nō pōt ꝓducere relationē ſine fundamē
to ⁊ termino. ¶ Itē nō pōt ꝓducē odiū dei: alioq̄n ali
quis poſſet ſine pctō (imo cū merito) odire deuꝫ ſi in
aliq̊ ꝓduceret odiū. ¶ Ad primū dicit mgr̄ vt patuit
in cōcluſionibꝰ litteralibꝰ pōt deus quicq̇d poſſe po=
tētia eſt: nūc aūt peccare/ infirmari/ moꝛi/ deficere nō
eſt poſſe: ſꝫ eſt nō poſſe: qꝛ eſt deficere: verūtñ quicq̇d
poſitiuū eſt in pctō/ deus poteſt ꝓducē. Et ſic oē poſi
tiuū qd̄ pōt ꝓducē creatura/ pōt ꝓducē deus. Nec tñ
ideo ſequit̄ ꝙ poſſit peccare/ moꝛi/ mētiri ⁊c̄. ¶ Et ſi
arguit̄. Oē poſſibile fieri a creatura pōt deꝰ: peccare
eſt q̇ddā poſſibile fieri a creatura. ḡ peccare pōt deꝰ.
Reſpondet̄ ꝙ eſt fallacia figure dictionis: qꝛ ſub ter=
mino abſoluto vł minus cōnotatiuo ſubſumit̄ termi=
nus magis cōnotatiuꝰ: ſicut q̄ñ ſub t̄mino p̄dicamē=
ti ſubſtātie ſubſumitur t̄minus p̄dicamēti accidētis.
Sicut nō ſeq̄t̄. Oēm rē abſolutā pōt facē deus: actꝰ
meritoꝛiꝰ eſt res abſoluta/ ḡ actū meritoꝛiū pōt facē
deus. Uel ſic. Oē poſſibile pōt deus: mereri eſt poſſi
bile. ḡ mereri pōt deus. ¶ Sed diceres optime ſeq̄t̄
Oīs hō eſt aīal: pr̄ eſt hō. ḡ pr̄ eſt aīal: imo cuiuſcūqꝫ
p̄dicamēti t̄minꝰ ſubſumit̄ ſub ly hō valebit argumē=
tum/ nec videt̄ poſſe dari inſtantia. Ideo pōt aliť dici
ꝙ argumētū eſt bonū: ſi ſub t̄mino abſoluto ſubſumi
tur cōnotatiuꝰ ceteris paribꝰ Sed q̄ñ maioꝛ extremi
tas eſt t̄minus cōnotatiuꝰ: q̇ in maioꝛi cōnotat ſigni=
ficatū ſuū foꝛmale adiacere ſubſtracto ſubiecti qd̄ eſt
mediū: ⁊ in cōcluſione appellat ſuū foꝛmale adiacere
foꝛmali minoꝛis extremitatis: tūc non valet argumē
tum ꝓpť variationē appellationis/ ⁊ eſt fallacia figu=
re dictionis: ⁊ equocatio large: dū aūt appellatio nō
variat̄ nec alia ꝓpꝛietas logicalis/ eſt bonū argumē=
tum. ¶ Per hoc ad argumētū pꝛimū dr̄: ꝙ ſi in cōſe=
quēte peccare deꝰ pōt: peccare det̄minat ly pōt quā
tum ad ſuū foꝛmale: ſicut ẜꝫ logicā valet in illa: deus
pōt peccare ꝙ diſcurſus nō valet: qꝛ pōt in maioꝛi ī=
poꝛtat poſſe ſimpl'r: in cōcluſione poſſe ẜm quid. Si
aūt in cōſeq̄nte peccare det̄minare ly pōt quantū ad
ſubſtractū: vt ſit ſenſus. Id quod eſt peccare hoc eſt
actū poſitiuū: qui dr̄ pctm̄ pōt pꝛoducē: ſic poſſet cō=
ſeq̄ns cōcedi: de quo infra diſt. xlvij. ¶ Ad ſcd̄m. Si
nulla relatio in creaturis eſt quid diſtictū ab abſolu=
tis: pōt deus pꝛoducere relationē: id eſt conceptū re
latiuū ſine fundamēto ⁊ termino. Si ponitur relatio
quid diſtinctum ab abſolutis: tunc non poteſt deus
oēm effectum ſe ſolo pꝛoducere. Nec hoc poteſt crea
tura: poteſt tñ deus oēm effectum abſolutū ſe ſolo ꝓ=
ducere. ¶ Ad tertium de odio dei: nō videt̄ quin en=
titatē illam abſolutam quā impoꝛtat odiuꝫ dei deus

poteſt ꝓducere: ſicut pōt eam in dānatis cōſeruare.
An autē aliquis poſſit recipere talē qualitatem et ea
tendere in deū: alibi videndum in. iij. li. ¶ Plura alia
moueri poſſent dubia de cauſalitate dei: de quibꝰ vi=
de in ſecūdo diſt. j. q. ij. Item ſanctus Tho. de poten
tia. q. j. arti. vj. Item de malo. q. iij. articu. ij. de cauſa
peccati.

Diſtinctio quadrageſimatertia.

OStendit de oīpotētia ex q̊ attendit̄: det̄mi
nat quouſqꝫ ꝓtendit̄. ¶ Et pōt textꝰ ſic ſū
mari. ¶ Pꝛia ꝯcl'o. Multa pōt deꝰ facere
q̄ nō vult: ⁊ multa dimittere q̄ facit: ⁊ tamē
eiꝰ volūtas: nec alia nec noua nec mutabilis eſſe pōt.
¶ Scd̄a cōcl'o. Licet q̄ deus facit aut dimittit/ iuſte
facit ⁊ dimittit: tñ ſi alia faceret aut dimitteret/ iuſte
ea faceret vel dimitteret. ¶ Tertia ꝯcl'o. Non res ip
ſe ſed diuina volūtas eſt pꝛima regula omnis iuſticie
et rectitudinis: vide latius in textu.

Queſtio pꝛima.

VTrū deꝰ poſſit aliq̄ facere q̄ nō fecit nec fa= A
ciet. In iſta q̄ſtiōe de q̄ttuoꝛ vidēdū. Pꝛimū
ſupponēdū eſt deū eē cauſam effectiuā reꝝ.
Scd̄o inq̄rēdū: an rōne naturali ꝓbari poſ
ſit deū eē cauſam effectiuā/ liberā/ ⁊ nō naturalē. Ter
tio an hoc ſit ẜm ꝟitatē fidei tenendū. Quarto ex his
ad q̄ſtionē. ¶ Articulꝰ pꝛimꝰ ſatis habet̄. q. ij. diſt. j. Arti.1.
ſcd̄i collec. ¶ Circa arti. ij. due adducūt̄ ꝑ doc. opi. ⁊
impugnant̄: q̄ (vt apparet) nitunt̄ demonſtrare ſeu na
turali rōne ꝓbare ꝙ deꝰ extra libere agat. ¶ Pꝛia eſt
ſcti Tho. q̇ tenet de potētia. q. j. art̄. v. ꝙ īpoſſibile eſt
deū agere ex neceſſitate creature. Hāc aſtruit q̄ttuoꝛ
rōnibꝰ de potētia/ in de creatiōe. q. iij. ar. xv. ¶ Alia ē
opi. Sco. diſt. ij. q. j. pꝛimi. Et in rōne ſcd̄a diſt. viij. q.
vlti. Hec opi. ſic arguit. Aliq̇d cauſat̄ ꝯtingēt̄: ḡ pꝛia
cā ꝯtingenter agit. Tenet ꝯña: qꝛ q̄libet cā ſcd̄a agit
inq̄ꝫtū mouet̄ a pꝛia. Si ḡ pꝛia cā nccārio mouet/ qli=
bet alia neceſſario mouet̄: ⁊ ita neceſſario cauſat. Se
cūdo. Ens ſūme neceſſariū nō pōt nō eē q̊cūqꝫ alio a
ſe nō exiſtēte: ſꝫ ſi neceſſariā hēret habitudinē ad pꝛi=
mū cauſatū: illo cauſato nō exiſtēte nō eēt. Maioꝛ pꝫ
qꝛ ex minꝰ īpoſſibili nō ſeq̄t̄ maius vł magis īpoſſibi
le. Nec ex minꝰ falſo maius falſū: vt ſi aliqd̄ falſū ha=
beat duas cauſas falſitatis: et minꝰ falſū habeat vnā
cauſā falſitatis: circūſcripta vna cā falſitatꝫ vtrobiqꝫ
qd̄ erat minꝰ falſū iā eſt veꝝ: qd̄ ꝟo magis falſū erat/
manet falſū. ¶ Sꝫ nec iſte rōnes ꝯcludūt ꝯ̄ philoſo= B
phū. Nā dicit philoſophꝰ ꝙ ꝯtigētia effectꝰ depēdet
ex ꝯtingētia actiōis alicuiꝰ creature. ſ. volūtatꝫ crea
te neceſſario req̄ſite ad hoc. Et ideo cū ẜm eos volū=
tas creata neceſſario ꝯcurrat ad multos effectꝰ ⁊ iſta
ſimpl'r ꝯtingēter cauſat/ q̄ꝫtūcūqꝫ alie cauſe natural'r
cauſent/ effectꝰ erit ꝯtingēter ꝓductꝰ. Et q̄ñ dr̄. Cau
ſa ſcd̄a nō cauſat/ niſi inq̄ꝫtū mouet̄ a pꝛia/ illa pōt ha
bere multiplicē ītellectū: vel inq̄ꝫtū mouet̄ a pꝛia. i. ī=
q̄ꝫtū depēdet a pꝛia ī ſuo eē aut in ſuo agere: ita ꝙ nō
poſſit agere niſi ꝯcurrente pꝛia coactiue: vł ꝙ recipit
aliquā influētiā a cā pꝛia q̄ agat Si pꝛimis duobꝰ mo
dis intelligit̄/ ꝯña nihil valet. Pōt enī cā aliq̄ pꝛioꝛ ne
ceſſario ꝯſeruare aliā ⁊ tñ eā nō neceſſitare ad agēdū:
vt ſi celū vel angelꝰ ꝯſeruaret volūtatē hūanā/ non ꝑ
hoc neceſſitaret ipam ad agēdū. Similr̄ lꝫ volūtas non
poſſit ꝓducere volitionē niſi ꝯcurrat cognitio q̄ agit
natural'r: nō tñ ideo neceſſitat̄ ad volēdū dū cogſcit.
Si t̄tio mō intelligit̄/ ſic nō opꝫ volūtatē accipere ī=
fluentiā qua agat: cū ex ſe ſit pꝛincipiū agendi. Et ſi
recipet influētiā vł facultatē q̄ ageret: nō tñ ideo ne=

ceſſitaret: vt illa recepta neceſſario ageret: quia etiã iam obiecto pñte volũtati ꝑ cognitionẽ/ hꝫ voluntas facultatẽ volẽdi illud: nec tñ neceſſitat̃ qn poſſit non velle: imo ſic ꝓbaret̃ ꝙ voluntas nõ ageret libere: qꝛ nõ põt agere niſi mota a deo: a q̊ cũ mouet̃ nõ poteſt non agere: eſſetq́ libertas in ſola volũtate diuina et nulla in hũana. Scd̃a rõ etiã nõ cogit: qꝛ philoſophi negarẽt maiorẽ. Dicerẽt eñ ꝙ ad negationẽ alicuiꝰ alteriꝰ a pꝛia cã: ſeqtur negatio pꝛime cauſe. Sic̃ ad poſitionẽ cauſe pꝛie/ ſequit̃ poſitio alicuius effectꝰ: ⁊ hoc ꝓpt̃ naturalitatẽ cauſe pꝛic in agẽdo. ¶ Ad ꝓbationẽ ſi ſunt gdus in ipoſſibilibꝰ (qꝺ tñ nõ videt̃) tunc ex minus impoſſibili ſeqtur magis impoſſibile: qꝛ ab vno ↄuertibiliũ ad aliud valet ↄſequentia affirmatiue ⁊ negatiue. Et ideo ſequit̃: hõ non eſt riſibil': g̊ hõ nõ eſt hõ: ⁊ tñ ↄſequẽs eſt ipoſſibiliꝰ añcedente. Silr̃ ex oppoſito ↄcl'onis ſequit̃ oppoſitũ pꝛicipij: ⁊ tñ oppoſitũ pꝛicipij eſt ipoſſibiliꝰ oppoſito ↄcl'onis. ¶ Ad ꝓbationẽ ↄſequent̃ dꝛ: ꝙ licet falſum aliqꝺ hꝫ duas cauſas falſitat̃/ non tñ põt circũſcribi falſitas añcedent̃ iferẽs hoc ↄñs: qꝛ neceſſario falſum: vl' faltẽ circũſcribi non põt qn circũſcribant̃ ãbe cauſe falſitat̃ ↄſequentis/ niſi forte ꝑ intellectum: ſed ↄſideratio itellectus nihil facit ad ꝓpoſitionũ ṽitatẽ vel falſitatẽ. Qualitercũq́ eñ ↄſideret itellectꝰ ſꝑ hec eſt falſa hõ
C eſt aſinꝰ. ⁊ illa ṽa hõ eſt aĩal. ¶ Iſtis ſic p̃miſſis videnda eſt rñſio doc. ad articulũ iſtũ. pꝛia ↄcl'o nõ põt naturali rõne ꝓbari: qn ſicut ex ꝑfectiõe ſolis naturalr̃ ſequũt̃ effectꝰ m̃ti: ita ex ꝑfectõe nature diñe ſequũt̃
Art. 3. effectꝰ multi q̃ alit̃ eſſe nõ pñt. ¶ Eſt itaq́ ꝑ articulo
D tertio ↄcluſio iſta. Fide tenẽdũ eſt ꝙ deꝰ ↄtingent̃ ⁊ libere cauſat omnia alia a ſe. Probat̃: qꝛ fide credit̃ ꝙ deꝰ eſt oĩps: vt patuit. q. ⁊ diſt. p̃cedẽti: ⁊ potẽs oĩa ꝓducibilia ſe ſolo ⁊ imediate ꝓducere: ⁊ cũ nõ ꝓducat oĩa ꝓducibilia ſimul: ſequit̃ ꝙ nõ neceſſario/ ſꝫ libere ꝓducit. Tenet ↄña: qꝛ poſita cauſa naturaliter agẽte ſufficiẽte eo modo q̊ ſufficit/ neceſſario ponit̃ effectꝰ. Siqdẽ ſuppoſito ꝙ deus poſſit oĩa ſe ſolo ꝓducere ⁊ ꝙ nõ indiget ↄcurſu cãe ſcd̃e: euident̃ ꝓbat̃ eũ ꝓducere ↄtingenter ⁊ libere. Nã ſi ꝓduceret naturali neceſſitate/ oĩa ꝓducibilia ſil' ꝓduceret/ cũ ſit cauſa ſuffi
Art. 4. ciens ĩfinita ⁊ nõ ĩpedibilis. ¶ Pꝛo articulo q̃rto eſt
Cõcl'o ↄcluſio rñſalis ad q̃ſtionẽ. Deus põt facere aliqd vel
rñſalis. aliq̃ qꝺ non facit: ⁊ alit̃ ꝓducere q̃ꝫ ꝓducit. Patet: qꝛ
E cõtingenter cauſat: g̊ põt cauſare ⁊ nõ cauſare ſic vel alit̃. ¶ Corollariũ. Deꝰ põt aliqd facere qꝺ nõ eſt iuſtũ fieri a deo: ſi tñ faceret/ iuſtũ eſſet fieri. Vñ ſola volũtas diuina eſt pꝛima regula oĩs iuſticie: ⁊ eo ꝙ vult aliqd fieri/ iuſtũ eſt fieri: ⁊ eo ꝙ vult aliqd nõ fieri/ nõ eſt iuſtũ fieri: vñ qꝺ nõ eſt iuſtũ fieri/ põt eſſe iuſtũ fieri ſine tñ voluntat̃ mutatione aut noua volitione: de q̊ s̃. de ſcia dei. Ad hoc plura vide in Camera. q. xiij. ar. ij. Et ĩ Gꝛeg. di. pñti. Itẽ in ſctõ Tho. q. j. de potẽtia. art. v. ⁊. q. iij. de creatiõe. art. xv. ⁊. vj. vt allegatuꝫ fuit. ¶ Plura hic poſſent moueri de ĩfinitate potentie diuie. ¶ Poſſet eñ q̃ri: vtrũ deꝰ ſit potẽtia vigoris infiniti ſiue infinite ꝓductiua: Hãc q̃ſtionẽ determinat Camera. vbi s̃. ar. iij. Et Occã in q̊tl'. vij. in diuerſis q̃ſtionibꝰ late diſputat hãc materiã. Itẽ vtrũ ſit potẽtia alicuius entis infiniti abſolute ꝓductiua: de hoc aliqd hr̃ in ſcd̃o. q. iij. di. j. de poſſibilitate ĩfiniti cathegoꝛeumatice: ⁊ hãc poſſibilitatẽ ꝓbabilit̃ tenet Camer. vbi. s̃. vide ad hoc Greg. diſ. pñti. Item de hoc diſti. xxxviij. huius collec. de hoc etiã habet doc. q. iiij. ij. q̊tl'. ⁊. q. viij. ij. ſniaꝝ. Sꝫ qꝛ ĩ loc̃ nũc allegatis ⁊ etiã ſupꝛa diſt. xxxvj. q. vnica in du. iiij. Plura de hoc diſputatiue hñtur nũc ꝓ parte illa nũc ꝓ alia: ideo hic reſcinduntur.

Queſtio. ij.

VTrum plus ↄueniat deo nõ poſſe facere ĩpoſſibile q̃ꝫ ĩpoſſibili non poſſe fieri a deo. A
¶ In hac. q. doc. recitat ⁊ ĩpugnat opi. Hẽrici Gãdauẽ. vj. q̊tl'. q. iij. Et doct̃. ſubtilis
di. pñti. ¶ Quibꝰ hic dimiſſis notãdũ pꝛio eſt ꝑ arti- Art. 1.
culo pꝛio ꝙ oĩ relatiuo coꝛrñdet (ſi bñ aſſignet̃) coꝛre Nota. 1.
latiuũ: de q̊ s̃. di. xxx. q. iij. ⁊. v. ¶ Scd̃o notãdũ ꝙ oĩa Nota. 2.
relatiua ſcd̃i modi q̃ ĩpoꝛtãt reſpectũ mouẽt̃ ad motũ ſunt ſil' natura ⁊ mutuo ſe ĩferũt: ⁊ iõ neutrũ ẽ magis cauſa ꝙ hoc referat̃ ad illud q̃ꝫ ecõuerſo: vt qꝛ pr̃ ⁊ filiꝰ ſunt ſil' natura (eo mõ q̊ loqt̃ phũs ĩ p̃dicamẽto relatiõis) iõ nõ plꝰ filiꝰ eſt filiꝰ: qꝛ pr̃ ẽ pr̃ q̃ꝫ ecõuerſo. Nec plus filiꝰ eſt: qꝛ pr̃ eſt q̃ꝫ ecõuerſo. Nec plus filiꝰ hꝫ patrẽ: qꝛ pr̃ hꝫ filiũ q̃ꝫ ecõuerſo. Nec vna haꝝ ꝓpoſitionũ magis ẽ cauſa alteriꝰ q̃ꝫ ecõuerſo: ⁊ ſic vniuer
ſalit̃ ĩ his q̃ ſunt ſimul natura. ¶ Cõcluſio pꝛia: ꝑ ar- Art. 2.
ticulo ſcd̃o hec ẽ. Simul natura ↄuenit deo nõ poſſe Cõcl'o. 1.
facẽ ipoſſibile: ⁊ ipoſſibili non poſſe fieri a deo: ⁊ neu- B
trũ eſt pꝛiꝰ altero. ¶ Scd̃a ↄcl'o. Nõ pꝛiꝰ ↄpetit deo Cõcl'o. 2.
poſſe facere poſſibile q̃ꝫ poſſibile poſſe fieri a deo: ſed
ſunt ſil' natura. Vtraq́ ↄcl'o ptꝫ ex notabili. ij. ¶ Cir Artic̃. 3.
ca p̃dicta eſt dubiũ ꝑ articulo t̃tio. Quicqd creatura Dubium.
hꝫ/ hꝫ a deo: g̊ eſſe poſſibile cõpetit ſibi a deo: ſꝫ eẽ fa- E
ctiuũ nõ cõpetit deo ab alio/ ſed a ſe. Prius aũt cõpetit qꝺ cõpetit a ſe q̃ꝫ qꝺ cõpetit ab alio: g̊ pꝛiꝰ cõuenit deo eẽ factiuũ q̃ꝫ creature eſſe factibilẽ. Sol'o. Quicquid hꝫ creatura tanq̃ꝫ reale aliquid ſibi inexiſtẽs hꝫ a deo tanq̃ꝫ a pꝛincipio: ſed nõ quicqd ↄpetit ſibi per pꝛedicationẽ/ hꝫ pꝛicipiatiue a deo: niſi qñ ille pꝛedicationes ſunt in actu/ tũc etiã ſunt a deo. Itẽ non eſt pꝛopꝛiꝰ modꝰ loquẽdi eſſe poſſibile cõpetit creature: immo creature nõ exiſtẽti nihil cõpetit: ſꝫ hec eſt ꝓpꝛia creatura eſt poſſibilis. Hec aũt ṽa nõ ꝓpter aliqd inexiſtẽs creature nõ exiſtẽti. Sed qꝛ creatura nõ exiſtẽs actu põt eſſe in reꝝ natura: ⁊ ſcd̃a ſol'o eſt foꝛmalioꝛ. Cetera vide latiꝰ in doc.

Diſtinctio. xliiij.

HAbitũ eſt a magiſtro de oĩpotentia vñ attẽdatur ⁊ vſq́ quo pꝛotendat̃ nũc videndum quomodo ea deꝰ operetur. Et poſſunt colligi concluſiones litterales numero tres. ¶ Pꝛima ↄcluſio. Deus meliꝰ aliqd facere põt q̃ꝫ facit: ⁊ alio modo facere põt q̃ꝫ facit. ¶ Scd̃a ↄcluſio: Deus ſꝑ põt facere q̃ olim potuit: vel facta cõſeruare eadẽ potẽtia q̃ fecit. ¶ Tertia ↄcluſio. Licet deus nõ poſſit mũdũ de nouo creare: põt tñ eũ olim de nouo creatũ ſemꝑ ↄſeruare. Declarationes earũdẽ vberioꝛes vide in textu.

Queſtio vnica

VTrũ deꝰ poſſit facẽ mũdũ melioꝛẽ iſto mũ- A
do. ¶ Pꝛo articulo pꝛimo notãdum/ ꝙ mũ Arti. 1.
dus capitur duplr̃. Vno modo ꝑ tota con- Nota. 1.
gregatione oĩm rerũ creataꝝ: ſiue ſint ſubſtãtie ſiue accidẽtia. Et ſic excludit̃ deus q̃ nõ eſt qd creatũ: ⁊ cũ deus nõ poſſet melioꝛem ſe facere: claret ꝙ illo modo deus nõ põt facere mundũ melioꝛẽ iſto mũdo. Alio modo ꝑ toto quodã cõpoſito vel aggregato ex multis cõtẽtis ſub vno coꝛpe ⁊ illo cõtinẽte. Et hoc duplr̃ vel p̃ciſe ꝑ ptibꝰ q̃ ſunt ſubſtãtie: vel indifferenter ꝑ oĩbꝰ. Sed in iſta q̃ſtione accipiẽdus eſt mundus p̃ciſe ꝑ vno vniuerſo: q̃ſi cõpoſito ex partibus q̃ ſunt ſubſtãtie: ⁊ non ſm̃ ꝙ includit accidentia.

Nota.2. ¶Scd̄o notandū ꝙ cū dr̄. Deus poſſe aliq̄d melius
B facere q̄ȝ facit diſtinguēdū eſt ſicut ⁊ magr̄ diſtiguit
Nam ly meliꝰ pōt referri vel ad faciendi modum vel
ad effectū factū. Si p̄rio mō: tunc (ſic bn̄ dic̄ magr̄) ſi
modus faciēdi ad ſapiaȝ artificis refert̄ nō pōt aliq̄d
meliꝰ facere ſiue meliori mō et ſapia vel artificio. Si
aūt ſcd̄o mō: ꝯcedit magr̄ ꝙ pōt aliq̄d meliꝰ facere. i.
Nota.3. aliquā rem meliorē ¶Tertio notādū: ꝙ aliq̄d poteſt
eſſe melius alio: vel bonitate eēntiali aut ſubſtantiali
Nota.4. vl̄ accidentali. ¶Quarto ꝯſiderandū ꝙ intellectꝰ q̄=
ſtionis pōt eſſe triplex. ſ. vtrū poſſit deus facere mū=
dū meliorē iſto bonitate eſſentiali ⁊ ſubſtātiali: ⁊ hoc
diſtictū ſpecie. Secūdo: vtrū diſtinctū ſolo numero.
¶Tertio: vtꝝ poſſit facere mundū meliorē bonitate
Nota.5. accidētali. ¶Quinto notādū ꝙ ſm diuerſas opi. de
ſtatu ponēdo in rebꝰ: alie ⁊ alie ponēde ſunt ꝯcluſio=
nes. Si nō ponit̄ ſtatus ꝑfectiōis in rebꝰ creatis tam
ſubſtātialibꝰ q̄ȝ accidētalibꝰ: ita ꝙ nō eſt dare ſummū
creabile ꝓut videt̄ magiſter tenere. Eſt hec ꝯclō ge=
neralis ꝑ itellectu p̄rimo q̄ſtionis: vt in notabili. iiij.
Art.2. ⁊ art. ij. q̄ſtionis: deꝰ pōt creare mūdū ꝑfectiorem di=
C ſtinctum ſpecie ab illo. Patet: q2 pōt ꝑfectiorē ſpeciē
facere ꝑfectiſſima iā facta. Tenēdo aūt ꝙ dabilis ſit
ſubſtātia ꝑfectiſſima ꝓducibilis a deo: q̄ſtio eſt p̄ro=
bleuma neutrū. ¶Pro q̊ notādū/ ꝙ tripl̄r poſſet po=
ni ſtatꝰ in ꝓducibilibꝰ. Vel ſic. Primo ꝙ dabil̄ eſt ſup̄=
ma ſpecies ꝓducilis/ ſiue ſit ꝓducta ſiue nō. Scd̄o ꝙ
oim ſpērū ꝓducibiliū aliq̄ indiuidua ſunt ꝓducta: ita
ꝙ nō ſit ꝓducibile indiuiduū qd̄ differat ſpecie a q̄li=
bet indiuiduo p̄roducto. Tertio ꝙ ſup̄rema ⁊ infima
ſpēs ſit ꝓducta. i. indiuidua ſup̄me et infime ſpeciei:
licet multa ſint ꝓducibilia indiuidua ſpērū mediaꝝ
Cōclo. 1 nōdū ꝓductaꝝ. Tūc ſunt ꝯclones ¶Prima. Q2 deꝰ
D pōt facere mundum meliorē iſto ſpecie diſtinctū q̄ȝ=
tū ad p̄tes ſubſtātiales tenēdo ſtatū ſm p̄rimū vl̄ ter=
Cōclo. 2 tiū modū: nō aūt ſm ſcd̄m. ¶Secūda ꝯcluſio. Deus
pōt facere mūdū meliorē iſto diſtinctū ab illo nume=
ralit̄ q̄ȝtū ad p̄tes ſubſtātiales. Patet: q2 cū nō ſit de=
terminatꝰ ad certū numeꝝ idiuiduoꝝ eiuſdē ſpeciei
pōt ꝓducere aliū mūdū eiuſdē ſpeciei cū illo: ⁊ in eo
plura idiuidua q̄ȝ i iſto. ¶Si x̄o ſmo eſt de perfecti=
ori mundo accidētalit̄ nō eſt dubium q̄n poſſit facere
aliū mundū eiuſdē ſpeciei cū illo: ⁊ tn̄ in eo ponere q̄=
litates itenſiores q̄ȝ in iſto. Et ſic eſſet accidentaliter
ꝑfectior: q2 haberet plures accidētales ꝑfectiōes in=
tēſiue. Sic etiā poſſet ꝯcedi ꝙ deus pōt aliq̄d facere
meliꝰ q̄ȝ facit/ ſiue ip̄ȝ idē numero ſiue aliud: numero
vel ſpecie diſtictū ab eo. hoc em̄ nō eſt aliud/ niſi deū
facē illud qd̄ nūc facit (ſiue ſit idē numero aut ſpecie
cū illo qd̄ p̄riꝰ fecit aut nō) eſſe iformatū ꝑfectioribꝰ
accidētibꝰ: pn̄t em̄ illa accidētia intendi q̊ ſunt in iſto
ſcd̄o mō vltra p̄rioris mundi accidētia: g̊ hr̄ ꝓpoſitū.
Art.3. ¶Pro articulo tertio eſt dubiū circa illa Et p̄rimo q̊
Dubi.1. mō veꝝ eſt dictū magiſtri ⁊ Auguſtini in lr̄a. Talem
E deꝰ potuit feciſſe hoīeȝ q̇ nec peccare poſſȝ nec vellet
an ille ſit vere hō ⁊ eiuſdē ſpeciei nobiſcū: de hoc du=
Dubi.2. bio vide in ſcd̄o diſtinctione. xxiij. q. vnica. ¶Scd̄m
dubiū. Quid ad rōnē philoſophi p̄rio celi arguēt̄: ſi
eēt aliꝰ mūdus: aut t̄ra illiꝰ mūdi moueret̄ ad mediū
illius: ⁊ ſic eſſet vnꝰ mundus aut non. Sed hoc ſcd̄m
dici nō pōt: q2 corpora eiuſdē ſpeciei mouent̄ ad eū=
dem locū naturalr̄. Dicit̄ q̄ȝ nō moueret̄ ad medium
illius mūdi: ſȝ quieſceret naturaliter in medio ſui mū
di: quod eſſet eiuſdem ſpeciei cum medio illius mun
di. Et hoc ſufficit ꝙ corpora eiuſdem ſpeciei moue=
antur ad eundem locum in ſpecie: licet non numero.
Quāuis ſi omnia eſſent in eodem loco/ ſucceſſiue mo
uerentur ad eūdem locum numero. Exemplū eſt de
igne exiſtēte in oriēte ⁊ occidēte qui moueret̄ ad eū=
dem locum/ non numero ſed ſpecie. Indiuidua enim
eiuſdem ſpeciei tendunt ad eundē locum/ nō numero
ſed ſpecie: ſic q̄libet terra inclinaret̄ ad ſuuȝ medium
q̄ tn̄ media eſſent eiuſdē ſpeciei: ⁊ hoc ſufficit: ſic duo
ignes vnus in roma aliꝰ in anglia tendūt ad eūdē lo=
cum ſpecie/ ſȝ non numero: de hoc late vide Occam
diſt. p̄ſenti. ¶Ex illis ſeq̄tur reſponſiue ꝙ deꝰ poteſt
facere mūdum meliorē tam ſubſtantialr̄ q̄ȝ acciden=
taliter/ tam itenſiue q̄ȝ extēſiue: patet intuenti p̄dicta
¶Tertium dubium. Utrū quicq̄d deus ꝓducit/ infi Dub.3.
nite producit. Hic diuerſi diuerſimode reſpondent.
Quidam em̄ dicūt ꝙ ſic: q2 deus ad cuiuſlibet rei ꝓ=
ductionem concurrit ſm ſuum totū vigorem infini=
tum/ cū ille ſit indiuiſibilis: ⁊ per conſequēs concur=
rit concurſu infinito ⁊ ꝓductione infinita: igitur. ⁊c̄.
Alij dicunt ꝙ non: quia nihil plus producitur a deo
q̄ȝ ip̄m ſit: ſȝ q̊dlibet ad extra ꝓductū ſolū finite eſt: g̊
ſolū finite fit ⁊ ꝓducit̄ a deo: igit̄ ⁊c̄. Sȝ rn̄det hic ca=
met̄. q. xiij. ar. iij. ꝙ difficultas huiꝰ dubioli magis eſt
in noīe ꝙ in re. Un̄ notat/ ꝙ illa x̄ba: ꝓducē/ facere/ cō
currē: ⁊ alia hmōi ſiḡntia actionē dei pn̄t capi dupl̄r
Uno mō ꝓp̄rie/ ꝓut dicūt actū diuine volūtatis intri
ſecū: ⁊ cū hoc habitudinē ip̄iꝰ ad effectū extriſecū Et
iſto mō ſatis pȝ ꝙ ſcd̄a opi. eſt x̄a ⁊ ꝙ deus nō ꝓducit
infinite q̇cq̇d ꝓducit: ſed ineq̄lit̄ ⁊ magis ⁊ minus ſm
ꝙ maior vel minor eſt effectꝰ ꝓductꝰ: ⁊ ſic ꝓcedit rō.
Alio mō pn̄t capi ip̄roprie ꝓut p̄ciſe dicūt actū diui=
ne volūtatis intrinſecū q̊ deus vult aliq̄d eē vl̄ fieri.
Et iſto mō ꝓbabilis eēt p̄ria opi. q2 nihil eſt aliud di=
cere: deus īfinite ꝓducit a. i. īfinite vult a. eē vel fieri: ⁊
hoc eſt ꝓbabile/ cū actꝰ q̊ ſic vult ſit infinitꝰ: q2 eſt idē
qd̄ deus: ⁊ ſic ꝓcedit rō illius opinionis. ¶Videt̄ tn̄
opi. ſcd̄a ꝓbabilior etiā q̄litercūq̄ȝ capiant̄ illa noīa:
ſȝ eūdē doc. Nec valet rō adducta ꝑ opi. p̄ria q̄ȝuis ei
cauſalitas diuina ſit īfinita vl̄ ꝓductio actiua īfinita:
vel cōcurſus īfinitꝰ: nō ꝓpt̄ hoc debet ꝯcedi: ꝙ deus
quēlibet effectū īfinite cauſet vl̄ infinite ꝓducat vl̄ cō=
currat. Tū p̄rimo: q2 lȝ ꝓducē diuinū ſit et̄num cū ſit
ip̄e deꝰ: nō tn̄ ꝯcedimꝰ ꝙ deꝰ eternalr̄ ꝓducat effectū
aliquē Tū ſcd̄o/ q2 lȝ dilectio dei q̄ diligit oīa ſit īfini
ta: nō tn̄ ꝯcedimꝰ ꝙ infinite diligit oīa: q2 tūc eq̄liter
oīa diligeret: nec plus diligeret ſeip̄m q̄ȝ creaturam
nec vnā creaturā plus q̄ȝ aliā. Tū tertio/ q2 q̄ȝuis cau
ſalitas ⁊ ꝓductio dei actiua ſit neceſſaria: q2 eſt oībꝰ
modis idē deo. Nō tn̄ ꝓpter hoc cōcedimꝰ ꝙ deꝰ ne
ceſſario cauſet vel ꝓducat aliquē effectum. Igit̄ nec
talis ꝯn̄a valet: ꝯcurſus vel conatꝰ dei q̊ ꝓducit a/ eſt
infinitꝰ: g̊ infinite ꝓducit a. Tū q̄rto: q2 q̄ȝuis actꝰ di
uinus q̊ vult a eſſe vel fieri ſit infinitꝰ. Nō ꝓpter hoc
opȝ cōcedere ꝙ deus infinite vult a. eſſe. Et ideo ꝓba
biliter pōt dici ꝙ lȝ deus ſit potentia infinita: non tn̄
equaliter nec infinite ꝓducit oīa: nec eſt alicuiꝰ entis
finiti infinite: ſed ſolū finite ꝓductiua: ⁊ tante p̄reciſe
quāte entitas producta eſt perfecta ⁊c̄. Hec ille. De
hac materia vide in Grego.

Diſtinctio. xlv.

SUp̄ra magiſter egit de oīpotētia: ꝯn̄t agit
de volūtate diuina in diſt. iiij. finalibꝰ p̄rio
quo ad ſe diſt. p̄ſenti. ¶Scd̄o de ea ꝯpara
tiue q̄ȝtū ad effectū opiniones ꝑtractando

diſt. xlvj. ¶ Tertio idē oſidit ꝟitatē clariꝰ explicādo
diſ. penul. ¶ Quarto cōpatiue ad volūtatē humanā
diſ. finali. ¶ In hac diſ. oſtēdit p̄io q̄d ſit volūtas di
uina ſm ꝓpriā volūtatꝫ acceptionē. ¶ Scd̄o q̄d noie
volūtatꝫ accipit̃ ſm figuratiuā locutionē. Et pōt tex
tus ſummari his ꝯcl̄onibꝰ. ¶ Cōcluſio p̄ia. Volun-
tas ſiue volēs de deo ſm eſſentiā dr̄: q2 nō eſt ei aliud
velle/ aliud eē. ¶ Scd̄a ꝯcl̄o. Hec ſumme bona diīa
volūtas cauſa eſt oim̄ q̄ naturalr̄ fiūt facta aut futura
ſunt: cuiꝰ cauſa q̄rēda nō eſt: cū imutabilis ſit ⁊ et̃na.
¶ Tertia ꝯcl̄o. Volūtas aliq̄n accipit̃ ꝓ effectu vl̄ ſi-
gno volūtatꝫ: vt valet tm̄. i. p̄ceptio/ ꝓhibitio/ cōſiliū/
operatio/ permiſſio/ q̄ non ſunt ip̄a volūtas ꝓprie di-
cta: q̄ dr̄ volūtas beneplaciti: ſicut alia dicit̃ volūtas
ſigni: neq3 omnia fiūt q̄ deꝰ vult fieri volūtate ſigni. i.
que deus precipit/ conſulit/ vel prohibet: vide latius
in textu.

Queſtio vnica.

A Trū volūtas dei ſit cauſa imediata ⁊ p̄ia
oim̄ eoꝝ q̄ fiūt. De materia q̄ſtiōis huiꝰ la
te hr̄ i ſcd̄o di. j. q. ij. Ideo hic breuit̃ deſci-
det/ ſolū abbreuiādo dicta. doc. in illa. diſ.
Art. 1. ¶ Notādum ꝙ cā imediata eſt res abſoluta q̄ poſita
Nota. 1 ponit̃ effectꝰ: ⁊ ip̄a non poſita oibus alijs eodē modo
ſe habentibꝰ nō ponit̃ effectꝰ: de q̊ etiā in. iiij. diſ. ij. q.
j. Nec videt̃ aliq̄d aliud poſſe aſſignari: propter quod
corol. 1 cā diceret̃ imediata ¶ Corollariū. Cauſa vl̄is q̄ amo
ta nō ponit̃ effectꝰ eſt cā imediata ita ſicut ꝑticularꝫ.
2 ¶ Scd̄m corollariū. Duabꝰ cauſis ad eundē effectū
ꝯcurrētibꝰ/ q̄ꝝ vna illaꝝ q̄cūq3 fuerit remota effectꝰ
nō ſeq̄ret̃. Neutra eſt cā total/ ſed tm̄ ꝑtialis. Tn̄ q̄li-
bet eſt cauſa totiꝰ effectꝰ: vn̄ ꝑ3 differētia int̃ cauſam
totalē ⁊ cauſā totiꝰ effectꝰ: de hoc in. iij. diſt. j. q. j. imo
videt̃ ꝙ ꝑtialis cā ſimplr̄ nō ſit cā: q2 ea poſita nō po
nit̃ effectꝰ: ſc3 ſi ponit̃ ſine alijs ꝯcauſis. Vex̄ ſi dr̄ in
deſcriptiōe cauſe: q̊ poſito cū alijs correq̄ſitis ponit̃
effectꝰ: ⁊ oibꝰ alijs poſitꝫ ⁊ eo nō poſito nō ſequit̃ effe
3 ctus: tūc ꝑtialis cā vere ē cauſa. ¶ Tertiū corollariū
Ois cauſa ꝓprie dicta ē cauſa imediata. ꝑ3: q2 eadē
4 eſt deſcriptio cauſe ⁊ cauſe imediate. ¶ Quartū. Nō
ſemp̄ cā cauſe ē cā cauſati: vn̄ pr̄ filij nō eſt cā nepotꝫ:
ſic nec materia q̄ eſt ſubiectū forme eſt ſubiectū alicu
ius iherētꝫ forme. Sicut materia q̄ eſt ſubiectū aīe i-
tellectiue/ nō eſt ſubiectū itellectionū ¶ Itē notādū/
ꝙ cā dr̄ p̄ia vl̄ ꝑfectiōe vl̄ illimitatiōe vl̄ duratiōe in
Art. 2. eē vel in cauſare. ¶ Pro art. ſcd̄o eſt ꝯcl̄o p̄ia. Volū
ꝯcl̄o. 1. tas diuina ſiue eſſentia/ q̄d oino idē eſt/ eſt cauſa ime-
B diata oiū q̄ fiūt: q̄uis hoc rōne naturali ꝓbari nō poſ-
ꝯcl̄o. 2. ſit. ¶ Cōcl̄o ſcd̄a. Deꝰ eſt cā p̄ia ꝑfectiōe/ illimitati-
one/ ⁊ duratiōe quātū ad eē: q2 ꝑfectiſſimꝰ/ īfinitꝰ/ et̃-
ꝯcl̄o. 3. nus ¶ Cōcluſio tertia. Deꝰ nō ē cauſa prima durati
one in cauſando. ꝑ3: q2 dū cauſa ſcd̄a cauſat/ nō p̄iꝰ
cauſat q̄3 cauſa ſcd̄a: ſ3 ſil̄ cauſant q̄uis deus poſſit ⁊
prius ⁊ ſe ſolo cauſare.

Diſtinctio. xlvj.

DE volūtate diuina in ſe nūc actū eſt: ꝯñter
magr̄ agit de ea ꝯpatiue ad effectꝰ/ oñdēs
q̄m oia fiūt q̄ vult: ⁊ i hac di. plurias recitat
opi. ¶ Pōt ḡ ſnīa textꝰ breuit̃ ſic ſummari
ꝯcl̄onibꝰ tribꝰ. ¶ P̄ia ꝯcl̄o. Voluntas dei bn̄placiti
nō pōt cauſari. ¶ Scd̄a ꝯcl̄o. Deꝰ nō ē actor maloꝝ/
ſ3 ꝑmiſſor. ¶ Tertia ꝯcl̄o. Deo actore nō fit hō dete-
rior: vide eorūdē itellectū ⁊ explicationē la
tius in textu.

Queſtio prima.

A Trū voluntas diuina poſſit īpediri ꝑ quā-
cūq3 potētiam creature: q2 materiā hāc de
volūtate diuia i expoſitiōe canonis late ꝓſecuti ſu-
mus lec. lxviij. ⁊ lxix. Ideo placuit lectorē ad dicta
ibidē remittere: ne fruſtra ꝯtingat idip̄3 crebriꝰ mul-
tiplicari: pauca itaq3 vel nulla adijciemꝰ in diſ. p̄nti ⁊
ſequētibꝰ dictis ibidē. ¶ Notādū ḡ breuit̃ ꝙ volun- Art. 1.
tas diuia q̄n̄q3 accipit̃ ꝓprie ꝓ diuia eſſentia/ q̄ deus Nota. 1.
vult aliq̄d fieri vl̄ nō fieri. Alio mō accipit̃ iproprie ꝓ
aliq̊ hn̄te aliq̊ mō ordinē ad diuinā volūtatē: ⁊ ſ3 hoc
cōiter diſtiguit̃: in volūtatē bn̄placiti ⁊ volūtatē ſigni
volūtas bn̄placiti ē duplex: añs ⁊ ꝯñs Volūtas ſigni ē
q̄ntuplex: ſc3 ꝓhibitio/ p̄ceptio/ ꝯſiliū/ op̄atio/ ꝑmiſſio
vlꝰ. Precipit ⁊ ꝓhibet: ꝑmittit/ ꝯſulit/ et iplet. Hoc ē
ille t̃minꝰ volūtas aliq̄n idē eſt q̄d ꝓhibitio: q̄n̄q3 idē
ſigt̄ q̄d p̄ceptū ⁊c̄. Vn̄ ꝑ3 ꝙ hec diſtictio nō ē diſtictio
reꝝ: ſ3 ē diſtictio huiꝰ vocabuli volūtas: ſ3 diuerſas
ſuas ſigtiones: q̄bꝰ accipit̃ i ſcriptura: vt vult magr̄.
Scd̄o ſeq̄t̃ ꝙ volūtas ꝓprie accipiēdo vocabulū dic̃
ſolū volūtatē bn̄placiti ꝯñtē. ¶ Scd̄o nota/ ꝙ volū- Nota. 2.
tas dei añs: nō ē aliq̄d i deo q̄ūocūq3 diſtictū a volū- B
tate ꝯñte. S3 ille t̃minꝰ volūtas añs/ ē t̃minꝰ ꝯnota-
tiuus ſigns multa: deū ſc3 ⁊ creaturā. Et pōt ſic de-
ſcribi: volūtas añs eſt volūtas diuina: dās alicui āte-
cedētia ad ꝯſequendū aliq̄d: cū p̄cepto ⁊ ꝯſilio exeq̄n
di: ſine reuelatiōe ꝯrij/ ꝑata ei coagere ſi velit. Et vel-
le añter/ eſt ſeu dicit deū dare añtia (hoc eſt nccīa) ad
aliq̄d p̄ceptū vel ꝯſiliū exequēdū. ¶ Corollariū. Deꝰ Coroll.
añter vult oēs viatores iuſte viuere. ꝑ3: q2 dat poten
tiā itellectū ⁊ affectū/ cū p̄cepto ⁊c̄. ¶ Scd̄m deꝰ nō
vult añter aliquē peccare ꝑ3: q2 nec p̄cipit nec ꝯſulit
peccare. ¶ Tertiū deꝰ nō voluit abraā añter imolare
filiū ſuū. ꝑ3: q2 l3 dederit potētiā imolādi cū p̄cepto:
tm̄ oppoſitū reuelauit. ¶ Quartū deꝰ vult añter p̄ſci
tos ſaluari: ꝑ3 trāſcurrēdo oēs ꝑticulas. ¶ Quintū
deꝰ nō vult demones vel dānatos ſaluari voluntate
añte. ꝑ3: q2 nō vult ill̄ coagere ad op̄a meritoria q̄bꝰ
ꝯſequant̃ ſalutē: neq3 ſine meritꝫ ꝯferre ſalutē. ¶ Se-
xtū. Deꝰ vult oēs hoīes viatores ſaluos fieri volūta
te añte: q2 dedit potētiā merēdi cū p̄cepto: paratꝰ co-
agere ſi velint: nec reuelat ꝯriū. ¶ Quis aūt ſit itelle
ctꝰ huiꝰ/ ꝙ volūtas bn̄placiti diſtinguit̃ i antecedētē
⁊ ꝯñtē volūtatē: ⁊ q̄d dicit ſingulū eoꝝ. Vide i ex. ca.
lec. lxviij. ¶ Tertio cōſiderādū/ ꝙ voluntatē diuinā Nota. 3.
poſſe ipediri a creatura nō eſt aliud dicē/ q̄3 hō nō ſer
uat p̄ceptū dei: vl̄ hō nō viuit volūtati diīe: hō nō ſeq
tur diuinū ꝯſiliū. ¶ Quātū ad ar. ſcd̄3 ē ꝯcl̄o p̄ia Vo Arti. 2.
lūtas dei ſigni nō ſp̄ adiplet̃. ꝓbatio: q2 non ſp̄ fit q̄d Cōcl̄o. 1.
deꝰ p̄cipit fieri: nec ſp̄ nō fit q̄d deꝰ ꝓhibet ne fiat. S3 C
multa fiūt ꝯ p̄cepta ⁊ ꝓhibitiōes ac ꝯſilia/ vt manife-
ſtū eſt: vn̄ Aug. i de ſp̄ū ⁊ lr̄a. Infideles (inq̄t) ꝯ dei vo
lūtatē faciūt/ cū eiꝰ euāgelio nō credūt. ḡ volūtas ſi-
gni nō ſp̄ iplet̃. t3 ꝯñā: q2 nihil aliud eſt volūtas ſigni
q̄3 p̄ceptū dei vl̄ ꝓhibitio: vt dictū eſt: ḡ cū nō iplet̃ p̄-
ceptū nec volūtas ſigni. ¶ Scd̄a ꝯcl̄o. Volūtas dei Cōcl̄o. 2.
bn̄placiti añs pōt ipediri. ꝓbat̃: q2 volūtas illa ipedi
tur ꝯ quā agit̃: ſ3 manifeſtū eſt ꝙ deꝰ dat cuilibet na-
turalia q̄bꝰ pōt ꝯſeq̄ actū meritoriū: ⁊ parꝰ eſt coage
re cuilibet ad hmōi actū: ⁊ dat p̄ceptū vl̄ ꝯſiliū vt exe
quat̃. Et tm̄ nō q̄libet alicit actū meritoriū: imo m̄lti
eliciūt actꝰ demeritorios. Et ꝑ ꝯñs tales faciūt ꝯ vo
lūtatē dei añtē. ¶ Tertia ꝯcl̄o. Volūtas dei bn̄placi Cōcl̄o. 3.
ti ꝯñs nō pōt ipediri. ꝓbat̃: q2 volūtas op̄s volēs effi-
cacit̃ aliq̄d nō pōt ipediri: talis eſt volūtas dei bn̄pla
citi ꝯñs: ḡ. minor nūc ſupponit̃: ⁊ maior ꝑ3: al̄s ei nō
eēt op̄s. ¶ Preterea illō cuiꝰ volūtas efficax pōt ipe-

diri/pōt tristari:de⁹ nō pōt tristari:ḡ ei⁹ volūtas effi
cax nō pōt ipediri:illa aūt est volūtas bn̄placiti ꝯñs:
ḡrē. ¶ Ex ꝯclusiōe seq᷑/ ꝙ deus nō sp vult volūtate
efficaci illud qd vult volūtate signi vel añcedēte: imo
qñqꝫ vult oppositū/pꝫ:qꝛ qd nō fit/nō vult efficacit᷑:ſꝫ
multa q̄ p̄cipit ꝛc̄:nō fiūt:ḡ. pꝫ etiā de oblatiōe isaac/
ꝯclo.4. quā p̄cepit abrae:ꝛ tñ eā noluit fieri. ¶ Cōclusio qr-
D ta. Simplr̄ loq̄ndo: ſꝫ ꝓprietatē sermonis/nō est cō
cedēdū/ volūtatē dei nō ipleri pꝫ:qꝛ volūtas dei(ſm
ꝓprietatē sermonis)nō sigt̄ nisi volūtatē dei efficacē
et et̄nā/ q̄ ipediri nō pōt. Qꝛ ꝓo accipit᷑ p volūtate añ
cedēte vl' signi/est ſm methaphoricā figuratiuā lo
Cōclo.5 cutionē:vt dicit mgr̄ di.xlv.ḡ ꝯclusio vera. ¶ Quita
ꝯclo. Licet ꝯ volūtatē dei opatiuā aut pmissiuā nihil
fit:pōt tñ aliqd ꝯ eā fieri. ptꝫ:qꝛ q̄ fiūt a creatura/fiūt
cōtingēt. Et deus ꝯtingent᷑ cooperat᷑ ꝛ pmittit: pōt
igit᷑ nō coopari: ꝛ nō pmittere. Etiā pōt creatura alit᷑
agere:vt pꝫ ex p̄dictis de ꝯtingētia ḋ. di.xxxviij.hec
Arti.3. oia lati⁹ habent᷑ i expo. ca.lec.lxviij. ¶ Quātū ad ar.
Dubi.1. tertiū est dubiū. Utrū aliqd in vniuerso eueniat p̄ter
E volūtatē dei:vr̄ ꝙ sic:qꝛ aliq̄ de⁹ pmittit q̄ tñ nō facit
vt mala culpe:ꝛ ita fiūt p̄ter volūtatē ei⁹. In opposi
tū/ qd fit ſꝫ aliquē actū volūtatis positiuū nō fit p̄ter
volūtatē:sed pmissio est aliqs act⁹ positiu⁹ volūtatis
alioqn nō plus pmitteret q̄ fiūt q̄ q̄ nō fiūt:cū respe
ctu oim̄ q̄ nō fiūt:etiā hꝫ actū negatiuū. ¶ Pro solu
tione notadū/ ꝙ aliqd fieri ſm volūtatē: ꝯ vel p̄ter ac
cipi pōt p similitudinē ei⁹ qd est natura. Natura aūt
aliqñ dat alicui iclinationē ad aliqd det̄miatū vt gra
ui ad locū deorsū: ad descēsum ad illū si fuerit extra
eū: ꝛ qꝛ dat talē inclinationē: ꝯcomitant᷑ dare ḋ eidē
repugnantiā ad oppositū illi⁹ ad qd determinatū est.
Sic qꝛ graui naturalr̄ ꝯuenit mot⁹ deorsū:ideo ei re
pugnat mot⁹ sursuꝫ. Aliqñ dat neutralitatē:sicut li
gnū ex nat̄a est idifferēs ad oēs figuras artificiales:
scꝫ respectu arce/ dom⁹/ scānī ꝛc̄. Sic suo mō volūtas
qñqꝫ det̄minat se ad aliqd/ volēdo aliqd qd tūc seq᷑t.
Qñqꝫ ꝓo det̄minat se ad aliqd nolēdo illd:ꝛ ideo ipꝫ
fugit/ Qñqꝫ se hꝫ neutralr̄ respectu alicui⁹ obiecti/ nō
eliciēdo aliquē actū circa illud:neqꝫ det̄minās se ad
ꝓsecutionē neqꝫ ad fugā Sicut ḡ ex p̄te nature/ qñ fit
aliqd ad qd res hꝫ iclinationē/fieri ḋ ſꝫ naturā. Qñ
aūt fit illud ad qd hꝫ repugnātiā fieri ḋ ꝯ naturā Et
qñ fit illud ad qd se hꝫ neutralr̄ ḋ fieri p̄ter naturā:
nō ſꝫ vel ꝯ naturā. Ita etiā ex p̄te volūtatis/ qñ eue
nit aliqd ſꝫ det̄minationē volūtatis p actū volēdi ḋ
fieri ſm volūtatē: qñ ꝓo accidit qd est ꝯ det̄minatio
nē volūtatis p actū volēdi ḋ illud accidere ꝯ volūta
tē Cū aūt hoc fit ad qd volūtas hꝫ se neutralr̄ ḋ fieri
ꝓpō.1. nō ꝯ vel ſꝫ volūtatē ſꝫ p̄ter volūtatē ¶ Quo pmisso no
F tabili/ est ꝓpō ista p̄ia. Nullū bonū vniuersi euenit p̄
ter volūtatē dei. pbat᷑ ꝓpō:qꝛ oē bonū fit ſm volūtatē
dei:ḡ. añs est b. Aug. iij. de tri. dicēt Uolūtas dei est
p̄ia ꝛ sūma cā oim̄ speciez atqꝫ motionū Nihil eni fit
qd nō de interiori atqꝫ itelligibili aula sūmi impato
ris egrediat᷑ ſm ieffabilē iusticiā ꝛc̄. P̄reterea ad q̄cūqꝫ
se extēdit obiectū alicui⁹ potētie/ ad eadē extendit se
virt⁹ illi⁹ potētie:sed obiectū diue volūtatis est bonū
simplr̄:qñ extēdit se ad oē bonū: ḡ ꝛ ꝟt⁹ diue volūtatꝭ
extēdit se ad oē bonū Quare nihil boni fit p̄ter volūta
ꝓpō.2. tē dei. ¶ Scd̄a ꝓpō: malū culpe q̄tū ad formale eue
nit i vniuerso p̄ter volūtatē dei pbat᷑:qꝛ respectu defi
ciētie vl' deformitatꝭ mali culpe/ deus nō hꝫ actū volū
tatis efficacē. Sicut nec natura vl'is intēdit mōstruo

sitatē:nec ad hoc hꝫ voluntatē:qꝛ tūc nullo mō posset
fieri act⁹ aliqs deformis. Et p ꝯñs fit p̄t volūtatē dei
ita ꝙ de⁹ non hꝫ respectu ei⁹ actū positiuū:nec velle
nec nolle:ſꝫ nō velle. Hec est itētio magistri dis.xlvj.
¶ Per hoc ad argumētū i oppositū ḋ:ꝙ pmissio nō
dicit actū positiuū/ scꝫ velle vl' nolle:ſꝫ negat actū ꝓ
hibitiōis siue nolle. Qñ de⁹ pmittit qd nō vult ꝓhibe
re:sic ḡ pmissiōi q̄ est signū volūtatis/ nō corrñdet in
deo act⁹ positiu⁹ ſꝫ tm̄ nō velle ꝓhibere. Questio.ij.
Utrū p rōnem naturalē ꝓbari possit ꝙ volū A
tas diuina semp iplet᷑. ¶ Notādū ꝙ volūta
tē aliquā ipleri nō est aliqd/ q̄ effectū volū
tatis poni in esse: si vult eū poni in eē/ vel nō
poni: si nō vult eū poni. ¶ Sed hoc pōt esse dupl'r: qꝛ Art.1.
pōt velle eū poni a se vel ab alio. Et tunc si ponat᷑ a se
(si vult eū poni a se) implet᷑: aliter nō. Silr̄ si ponat᷑ in
esse ab aliq̄ a q̄ vult eū poni in eē/ iplet᷑. ꝛ alit᷑ non. Eo
dē mō ꝓportionabilr̄ pōt dici de nolle eū poni in esse
a se vel ab alio ꝛc̄. ¶ Isto p̄misso est cōclo p̄ia. Pars Art.2.
q̄stiōis affirmatiua naturali rōne ꝓbari nō pōt/ pꝫ:qꝛ ꝯclo.1.
nō pōt ꝓbari euidenter ꝙ de⁹ velit alia a se. ¶ Scd̄a B
ꝯclo:posito ꝙ de⁹ velit alia a se/ pōt ꝓbari ꝙ volūtas
ipediri nō pōt. pbat᷑:qꝛ de⁹ tristari nō pōt. Sꝫ ois cu
ius volūtas pōt ipediri/ pōt tristari: ḡ. facile reducit᷑
ad syllogismum ad impossibile. Distinctio.xlvij.

Ostendit magister qm̄ oia q̄ vult de⁹ fieri/
fiūt opinionū ꝯtractatiōe. Idē nūc decla
rat p clarā ꝟitatis explanationē: ꝛ p̄nt ex
textu elici ꝯclones ille. ¶ Prima volūtas
dei sēp est efficax: vt fiāt oia q̄ velit: ꝛ nihil fiat qd no
lit. ¶ Scd̄a ꝯclo. Uolūtas dei bn̄placiti de hoie sēp
implet᷑ q̄cūqꝫ se vertat: sec⁹ de volūtate signi. ¶ Ter
tia ꝯclo. Uolūtas signi bona precipit/ mala ꝓhibet/
optima ꝯsulit. Nō ꝙ illa ab oib⁹ fieri velit: ſꝫ vt iusti
ciā suā oib⁹ ostēderet: ꝛ mali excusationē nō haberēt:
ꝛ boni ex obediētia glīam/ mali ex inobediētia penā
sētirēt. Declarationē recipe ex textu. Questio vnica.

Utrū de⁹ possit p̄cipere malū fieri. ¶ Plu A
ra deseruiētia itellectui q̄stiōis hui⁹ habet᷑
infra i scd̄o in tractatu de pctō: et p̄sertim
dist.xxxvij. ꝛ i p̄cedētib⁹. ideo hic solū pla
cuit doc. dicta abbreuiare. ¶ Notandū ḡ ꝙ aliud est Art.1.
malū facere/ ꝛ aliud male facere: pꝫ.ij. ethicoꝝ. Nō est Nota.1
iustus q̄ iustū operat᷑: sed qui operat᷑ quo iusti. i. iuste:
sic de facere iiustū vel malū. ¶ Secundo nota: ꝙ ſm Nota.2
strictā logicā ille differūt: malū facit/ ꝛ facit malū: ſꝫ
appellationē forme. Nā prima valet .i. facit actū qui
est malus. Scd̄a facit actū male. nā cum facit seqtur
terminus cōnotatiuus a parte eiusdē extremi: deno
tat factionē ſm quid. i. factionē connotati. Si ꝓo ter
minus cōnotatiu⁹ ponitur a parte alterius extremi/
iportat factionē simplr̄. i. factionem substracti termi
ni cōnotatiui. Uerū illā differentiā auctor hic non at
tendit: qꝛ pro eodē reputat dicere. De⁹ vult malum
ꝛ malū vult de⁹. De hoc infra dis.xxxvij. i scd̄o. ¶ Ter Nota.3
tio notādum/ ꝙ idē act⁹ est bonus ꝛ malus: iustus ꝛ B
iniust⁹. ptꝫ: qꝛ idē act⁹ potest fieri a duob⁹: ab vno be
ne: ab alio male. vtpote si idē actus vni p̄cipiat᷑: alij p
hibeat᷑: faciant tñ ambo: vt si subdit⁹ nesciēs ex obe
diētia bellat cū dño suo habēte causam malā. ¶ Ex
quo sequit᷑ ꝙ ꝯña non valet: ille actū malū facit/ ḡ est
malus: qꝛ non malum actū facere facit hoiem maluꝫ
sed actum male facere. Scd̄m hoc dici posset/ ꝙ de⁹
malum vult ꝛ facit: non tñ facit male: et ita non facit

Art. 2. malũ/ ꝓpter qꝺ nec eſt malus nec peccat. ¶ Concl'o
Cõcl'o. rñſalis. Deꝰ nõ põt facere malũ/ nec p̃cipere malum/
¶ ſm intentionẽ ſanctoꝝ: q2 nõ poteſt facere malũ / nec
male precipere. Ita ſi ex vſu loquẽdi idẽ valet. Deus
malũ facit/ ⁊ deꝰ facit malũ/ ⁊ deꝰ facit male: oẽs ſunt
negande: q2 vſus tenendus eſt/ ne det̃ occaſio erroris
ſimplicibꝰ. ¶ Sed diceres: deꝰ poſſet p̃cipere ꝙ cõ-
tra preceptũ ageret̃: ſicut dixit Oſee. Accipe fornica
riã/ ⁊ ita precipere male agere. ¶ Sol'o: in caſu tollit
preceptum quantum ad illũ. Sed manẽte precepto/
non poteſt oppoſitum precipere: quia hoc implicat:
precipere ⁊ non precipere. Diſtinctio. xlviij.

Eſt de volũtate diuina cõparatiue ad effe-
ctũ: nunc de ea quantũ ad hũanũ affectum
ſeu voluntatẽ. ¶ Et eſt ꝯcl'o litteralis illa.
Volũtas hoĩs volũtati diuine ꝯformis in vo
lito/ non eſt ſemp bona: ſicut volũtas iudeoꝝ chriſtũ
crucifigentiũ: nec voluntas deformis hoĩs ſemp ma
la: vt dauid volentis edificare tẽplum dño. ¶ Scda
ꝯcl'o. Põt homo male velle/ qꝺ deꝰ bñ vult: ⁊ ecõuer
ſo bñ velle qꝺ deus bñ vult. ¶ Tertia cõcl'o. Sancti
pñt bñ velle ⁊ nolle chriſti paſſionẽ diuerſis reſpecti
bus. Ptz eoꝝ declaratio ex textu. Queſtio vnica.

A Trum q̃libet volũtas creata teneat̃ ſe ꝯfor
mare diuine voluntati. ¶ De hoc late ĩ ex-
po. ca. lec. lxviij. ⁊. lxix. Ideo dumtaxat hic
Art. 1. abbreuiãda ſunt dicta doctoris. ¶ Notan
Nota. 1 du ꝙ pro articulo primo/ ꝙ volũtas creata põt ſe con
formare volũtati diuine tripl'r. In volito/ volẽdo vo-
litũ. In actu ſcz volẽdi/ volendo id qꝺ deꝰ vult ipſum
velle. In modo: q2 eodẽ modo vult q̊ deꝰ vult. ¶ Et
põt illa cõformitas eſſe actualis: actu ſcz elicito nũc
inexiſtente: vel habitualis: ⁊ hoc dupl'r. Vel ꝑ habitũ
ĩmediate inclinãtẽ. Vt q2 genitꝰ eſt ex actibꝰ circa ali
qꝺ cõformiter volitũ: vel ꝑ habitũ mediate inclinan-
tẽ: quõ habitus principioꝝ mediante actu ꝓprio icli
nat ad aſſenſum ꝯcl'onis. Sic habitꝰ circa illã / cõfor
mandũ ſe eſt diuine volũtati: nõ inclinat ad aliq̇d par
ticulare volitũ ĩmediate: ſed req̇ritur actꝰ q̊ oſtendat̃
illud particulare eẽ volitũ. ¶ Itẽ q̄dã ſunt a deo ab-
ſolute volita: nõ ꝓpter precedẽs aliqꝺ: quedã ꝓpter
aliqꝺ p̃cedẽs. Primo modo vult oĩa bona/ q̃ nec ſunt
mala pene nec culpe. ſecundo modo vult mala pene.
Art. 2. ¶ Quantũ ad articulũ ſecũdũ eſt ꝯcl'o prima. Queli
ꝯcl'o. 1. bet volũtas creata viatoris vl' beati: tenet̃ ſe ꝯforma
B re habitualit̃ mediate diuine volũtati bñplaciti: quã
tũ ad volita prio mõ abſolute ea volẽdo nõ volendo
oppoſitũ ſub cõditiõe: patẽt ꝯditiones appoſite. Nã
q2 in q̊libet habẽte vſum rõnis/ deum cognoſcẽte/ dz
eſſe voluntas: q̃ habitualiter ſibi cõplacet oẽ volitũ a
deo/ q̃uis nõ ĩmediate: q2 nõ tenet̃ ſcire oẽ volitum.
ꝯcl'o. 2. ¶ Scda ꝯcl'o. Volita a deo ſcdo mõ tenet̃ viator ⁊ cõ
prehẽſor ſimpl'r velle: põt tñ ex cõditione nolle habi
tual'r: mediate vel ĩmediate: tenet̃ eñi ſimpl'r velle in-
iuſtũ finalit̃ puniri a deo: lz cũ ꝯditiõe poſſet velle eũ
non puniri/ ſi non peccaſſet. ¶ Tertia ꝯcl'o. Non q̃li- Cõcl'o. 3
bet tenet̃ p̃dictis modis ſe ꝯformare habitualit̃ ĩme
diate diuine volũtati. ptz: q2 non ſemp tenet̃ eã ſcire:
teneret̃ tñ ſi ſciret. ¶ Quarta ꝯcl'o. Quilibet tenetur ꝯcl'o. 4.
ſe cõformare volũtati diuine ſigni preceptiue vel ꝓ-
hibitiue habitualiter ſibi note: ꝓhibitiue ſimpl'r: pre
ceptiue ꝓ loco ⁊ tpe. ¶ Quinta ꝯcl'o. Non tenet̃ ſe cõ Cõcl'o. 5
formare volũtati ſigni q̃ eſt conſiliũ: ptz. ¶ Sexta cõ Cõcl'o. 6
cluſio. Tenet̃ ſe cõformare volũtati diuine volẽdo id
quod vult eã velle volũtate bñplaciti vl' p̃cepti: ſecus
de volũtate cõſilij. ¶ De tertia ꝯformitate ꝑtinet ad
tertiũ: q2 includit an teneat̃ ex charitate ⁊ meritorie
velle: vbi ſunt plures difficultates. ¶ Quãtũ ad arti Arti. 3.
culũ tertiũ eſt dubiũ primũ: ꝑ q̇d ĩnoteſcit nobis vo- Dubi. 1.
luntas bñplaciti ꝯñs. ¶ Scdz dubiũ: an ⁊ quõ nobis ¶
debent placere incẽdia ⁊ cet̃a dãna tꝑalia: ⁊ an liceat
ſe cõtra hmõi munire ¶ Tertiũ dubiũ: an q̇s debeat
velle ſuã dãnationẽ: ſi ſibi reuelat̃ a deo ꝙ ſit p̃ſcitus
¶ Quartũ dubiũ: an volũtas bñplaciti ſit regula ſua
cõformitate noſtrã volũtatẽ regulãs. ¶ Quintũ du-
bium. Vtrũ ſcti in celo poſſint ſe diuine volũtati dif-
formare De his oĩbꝰ vide ĩ expo. ca. l'c. lxviij. ⁊. lxix. ⁊
multa alia. ¶ Si dicis: q̇d de volũtate oꝑationis vel
ꝑmiſſiõis põt dici: cũ oꝑatio ſit ſignũ diuine volũtatꝫ
bñplaciti: ſine q̊ nihil poſitiuũ fit: dicẽdũ eſt ſicut ĩ cõ
cluſione priã ⁊ ſcda ¶ Permiſſio eñi eſt mali a deo nõ
ꝓhibiti: ⁊ quãtũ ad actũ poſitiuũ in malo culpe. Di-
cẽdũ erit ſicut de oꝑatione quãtũ ad id qꝺ eſt negati
uum: ſcz defectꝰ circũſtãtie debite ĩ eſſe nõ eſt volẽdũ
q2 nec hoc deus vult. ſi q̇dẽ negatio eſt ĩ re nihil: ⁊ ita
nõ volita a deo ¶ Hec de volũtate breuit̃ tetigiſſe ſuf
ficiat: eo ꝙ de hac mat̃ia in expoſitiõe canonis miſſe
latius diſputauimꝰ. Et in hoc finẽ imponere placuit
huic abbreuiature primi ſcripti Guilhel'. Occã cuiꝰ
ſentẽtiã ſepe inſecuti ſumꝰ: ⁊ nõnunq̃ꝫ verba recitaui
mus. Placuit tñ q̃nq̃ꝫ ⁊ ex alijs doc. aliq̇d in medium
adducere ꝓ clariori dicẽdoꝝ elucidatione: vt ſcolaſti
ce paleſtre mos habet. ¶ Aduertat itaq̃ꝫ lector ſtu
dioſus q̃ñ ipſius doc. ſñiam recitauimꝰ/ ⁊ q̃ñ aliq̇d ex
alijs: vel ꝓ ingenioli tenuitate ſuꝑaddidimꝰ humili
cũ ſubmiſſione ꝓ dei grã ⁊ fidei orthodoxe illuſtratio
ne/ maiorum ſententiarum ſemper ſalua.

Laus deo

¶ Explicit epithoma primi ſcripti Guilhel'. Occaꝫ
editum et elaboratum ab eximio viro magiſtro Ga-
briele Biel ex Spira: ſacre theologie licẽtiato bene
merito.

Prohemium diſtinctione prima:

Primus ſententiaꝝ habet diſtin. xlviij. Et diuidit̃ generali diuiſione in duo: ſcilicet in

Se: diſtin. ij. vſq̃ꝫ ad diſtinctionem. viij.

Tractatũ in quo determinat de trinitate ſuper benedicta quo ad

Ad ſuas ꝓprietates: a diſti. viij. vſq̃ꝫ. xxij.

Modum loquẽdi de ea: a diſtincti. xxij. vſq̃ꝫ ad diſtinctionem. xxxv.

Creaturas: a diſtin. xxxv. vſq̃ꝫ in finem.

VTrum ſit poſibile intellectui viatoris habere noticiam euidẽtem de veritatibus theologicis.

Uiator quid eſt: ⁊ an Paul⁹ in raptu fuerit viator. A.

Noticia euidẽs quid eſt: quõ ſe habent ad inuicem noticia euidens/neceſſaria ⁊/ per ſe nota. B. C

Propoſitio per ſe nota quid eſt. Eſſe ꝑ ſe notũ cui primo conuenit. C. Item diſt. iij. q. iiij.

Ueritas theologica quid eſt. D.

An eadẽ veritas ꝑtinẽ poſſit ad diuerſas ſcias. E.

Scientia ſumitur multipliciter. E.

Habitus ſumitur multipliciter ſicut ſcientia. E.

Item. q. viij. prologi. D.

Noticia multipliciter accipitur. F.

Noticia intuitiua quid eſt: quorum eſt: vnde cauſatur ⁊ dependet naturaliter in eſſe ⁊ fieri. F. M.

Noticia abſtractiua dupliciter accipitur. G.

Noticia apꝑhenſiua quid eſt. Noticia iudicatiua quid eſt. H. M.

Et ꝙ iudicatiua preſupponit apꝑhẽſiuam. I. M.

Habitus iudicatiuus ⁊ apꝑhenſiuus quomodo ĩclinant mediate vel immediate. I.

Noticia adheſiua p̄ſupponit in eadem potẽtia noticiam terminorum. I.

Nullus actus potentie ſenſitiue eſt cauſa imediata actus iudicatiui intellectus. K.

Habere eſſe obiectiuũ in intellectu quid eſt. I. O.

Intellectus noſter pro ſtatu illo reſpectu eiuſdem obiecti eodẽ modo p̄ſentati poteſt habere duas noticias incomplexas ſpecie diſtinctas. K.

An ſenſatio poſſit eſſe cauſa totalis ⁊ immediata actus iudicatiui intellectus. K.

Incomplexi eſt duplex noticia. K.

Deus põt duplici noticia cognoſci. Intuitiua ſcꝫ ⁊ abſtractiua: ſꝫ ſolũ abſtractiua ẽ viatori poſſibil. R.

Deus de potẽtia ſua abſoluta poteſt cauſare in ĩtellectu viatoris noticiam euidẽtẽ aliquarum veritatum theologicalium ⁊ aliquarum non. L.

Quõ verũ eſt ꝙ noticia incõplexa terminoꝝ apꝑhẽſio cõplexi ⁊ iudiciũ ſeq̄ns realiter diſtinguunt.

Quomodo deniq; poſſunt ab inuicez ſeparari. Et vtrum iudicatiua poſſit ſeparari per diuinam potentiam ab apprehenſiua. M.

An poſſibile ſit aſſenſum eſſe: ⁊ nõ eſſe illud cui aſſentitur. M.

Aſſenſus dupliciter accipitur. Et ſi poſſit ſeparari ab actu apprehenſiuo. M.

Quõ veꝝ eſt ſm doc. ꝙ res p̄dicantur ⁊ ſubijciunt. Et cuius eſt ſubijci ⁊ predicari: an rerum vel ſignorum late explicatur. N. O. P.

Intellectus an imediate fert cognitiue in rẽ ipam vel ſolũ mediate: ⁊ an res ad extra eſt obiectũ in eſſe reali vel obiectiuo cognitionis noſtre. O. P.

Quomodo ſtare poteſt ꝙ eadem eſt noticia intuitiua ⁊ abſtractiua ⁊ ad quem ſenſum. Q.

Intellectio reflexa quomodo ponitur in itellectu Et vbi eſt ſtatus. Q. H.

Utrũ cognitio intuitiua ⁊ abſtractiua ſint ſynonyme. K. Et q̄d req̄rit ad rõnẽ noticiarũ ſynonymarũ.

Utrum ꝑ noticiã intuitiuã conſeruatam a deo deſtructo obiecto/ poſſet res euidenter cognoſci nõ eſſe quando non eſt. S.

Queſtio. ij.

Utrum noticia euidens veritatum theologorum ſit ſcientia proprie dicta.

Propoſitio ſcibilis quid eſt. A.

Demonſtratio ſumitur tripliciter. A.

Demonſtratio quid eſt q̄modo premiſſe in demonſtratiõe ſunt notiores concluſione: que propoſitio eſt demonſtrabilis. E.

Propoſitiones demõſtrabiles ſunt duplices. B.

Concluſio quomodo reſoluitur in principia. B.

Scientia proprie dicta quid eſt. C. E.

Subiectum primum quid eſt. E. Item. q. iiij. A.

Noticia concluſionis acq̄ſita per demonſtrationẽ ⁊ per experientiam ſunt eiuſdem ſpeciei. C.

Ex vero contingẽti cauſatur ſciẽtia neceſſarij experimentaliter non demonſtratiue. C.

Breuiter ſummant oia que habentur in diuis. F.

Quõ diſtinguunt ⁊ q̄ inter ſe realr ⁊ formalr ⁊c̄. F.

Itẽ diſt. j. q. ij. Itẽ diſt. ij. i principio. e. q. j. O. P.

Conceptus deum repreſentantes ſunt duplices. Diſtincti indiſtincti: cũ membrorum pulchra declaratione ⁊ ſubdiuiſione. Item de ordine conceptuũ multum pulchre habetur. G. H. quantum ad eſſe magis aut minus notum. H.

Omnis propoſitio de deo neceſſario dubitabilis: mediata eſt demonſtrabilis ⁊ ſola talis. I.

Conceptus rei in ſe quid eſt. G.

Conceptus diſtinctus ⁊ indiſtinctus quid eſt. G.

An de re non ſenſata poſſimus formare noticiam diſtinctam. G.

Impugnatur principium Scoti. Quecunq; ordinem haberent aliqua inter ſe ⁊c̄. H. I.

Omnes propoſitiones conſtitute ex rationib⁹ diſtinctis dei ſunt per ſe note. I.

Queſtio. iij.

Utrum paſſio ſcibilis de aliqua ſciẽtia proprie dicta diſtinguatur ab ea realiter.

Paſſio eſt multiplex ſeu multipliciter accipit. Realiter ⁊ logicaliter. A. Item. q. iiij. B.

Que paſſio ⁊ qualiter diſtinguitur vel non diſtinguitur a ſuo ſubiecto: aut ſeparabilis eſt ab eodẽ. B.

Abſtractũ quid ſignificat: pro quo ſupponunt abſtracta late reſoluitur. C. D. E.

Res multiplr ⁊ a pluribus ſolent denominari. C.

Hinc colligitur pro quo abſtracta cõnotatiuorum ſupponũt. D. E. multũ late reſoluitur hec materia.

Cecitas eſt priuatio quomodo eſt vera. E.

Cecitas pro quo ſupponit. ⁊ riſibilitas. D. E.

Quid reſpondendum eſt ad quid eſt de abſtractis connotatiuis. E.

Queſtio. iiij.

Utrum omnis paſſio ſit demõſtrabilis de ſuo ſubiecto primo. Reſpondetur ad queſtionẽ in littera. C.

Subiectum primum quid eſt. A.

Paſſio eſt quadruplex. B.

Quomodo inter ſubiectum primum ⁊ paſſionem poteſt eſſe medium. B. Et que paſſiones habent medium. C.

Queſtio. v.

Utrum in omni demonſtratione diffinitio ſit medium demonſtrandi. Reſpondetur ad queſtionem. B.

Demonſtratio potiſſima quid eſt. A.

Diffinitio quid rei ⁊ diffinitio quid nois quid eſt.

Diffinitio quid rei dupliciter accipitur et ſimiliter quid nominis. A.

Et an diffinitio q̇d rei ē ſoliꝰ ꝯpoſiti ſubſtātial̃. ibidē.
Quādo medium in demonſtratione potiſſima eſt diffinitio: cuius erit illa diffinitio. B.

Queſtio. vj.

Utrū ſola propoſitio per ſe ſecundo modo eſt ſcibilis ſcientia proprie dicta: reſponſio. B.
Propoſitio per ſe quid eſt. A. Jtem. q. j. ꝓlogi.
Primus modus dicendi per ſe. Secundus modꝰ per ſe a diuerſis diuerſimode notificant̃. A.

Queſtio. vij.

Utrum theologia q̄ de cōmuni lege habet̃ a theologis ſit ſcientia proprie dicta: de hoc recitāt̃ opi. A
Theologia ſm̄ ꝙ communiter eā addiſcimus nō eſt ſciētia proprie dicta. A.
Quem actū vel habitum acq̇rit ſtudens theologie ⁊ fidelis: vltra infidelem aliquem nutritum inter fideles theologos. B. C
De credibilibus non eſt ſcientia proprie dicta. C.
Nullus pōt hr̃e ſcientiā alicuius ꝟitatis: niſi euident̃ noſcat principia ſeu p̄miſſas ex q̇bus infert̃: nō em̄ pōt eſſe maior euidentia ꝯcl̃onis q̄ p̄miſſarū. C.
Q̄uo intellectꝰ noſter formādo conceptū cōpoſitum deo ꝓpriū diſtinguit inter deum ⁊ creaturā: ad quid deniq̧ teminat̃ ille actus intelligendi. D
An in aliquo ſenſu poſſit concedi ꝙ de deo poſſimus habere conceptum ſimplicem ſaltem qualitatiue: licet non repreſentatiue. E. F. G.
Non poſſumus in via habere conceptum propriū deo: niſi compoſitum. D. E.
Conceptus rei proprius ⁊ abſolutus haberi non poteſt: niſi de re intuitiue cognita. F.
Conceptus ſimplex dupliciter accipitur. F.
Eſt ei ꝯceptꝰ ſimplex q̄litatiue ⁊ rep̄ntatiue. ibidē
Cecus an poſſit formare conceptum ꝓpriū ſimplicem ⁊ abſolutū rei non intuitiue cognite. F. G.
Utrum per ſtudium theologicum poſſit acquiri opinio credibilis. H.

Queſtio. viij.

Utrum habitus theologie ſit realiter vnus ſm̄ numerum. Reſponſio. F.
Habitus q̄modo diſtinguunt̃ ex diſt. actuum: ⁊ in genere de habituum diſtinctione. A.
Scientie totales nō ſunt vnꝰ habitus numero. A
Theologia acquiſita non eſt vnus habitus: ſecus de fide infuſa in vno intellectu. A.
Habitꝰ pricipij tm̄ diſtinguit̃ ab hitu ꝯcl̃onis. B
Diſtinctaꝝ ꝯcluſionū diſtincti ſunt habitus. B.
Principioꝝ ⁊ ꝯcl̃onis q̄nq̧ pōt eſſe idē habitꝰ. C.
Jdemptitas ac diuerſitas habituum / ſeq̇tur idēptitatē ⁊ diuerſitatē ſpecificā actuū ⁊ nō obiecti. D.
Theologia ſumit̃ duplicit̃. E. Jtem. q. ix. G.
Quomodo ſe habent adinuicem quo ad ꝑfectionē habitus principij ⁊ habitus concluſionis. G.
An habitꝰ pricipioꝝ ſit cauſa habitꝰ ꝯcl̃onis. G.
Qualis eſt ille habitus qui ponitur vnus reſpectu principiorum ⁊ concluſionis. H.
Sapientia dupliciter accipit̃: ⁊ q̄ñ eſt vnus habitus totius demōſtrationis. H. Quomodo deniq̧ ſapientia eſt in artibus mechanicis. ibidem.
Sapia q̄uo diſtinguit̃ ab intellectu ⁊ ſcientia. H.

Queſtio. ix.

Utrū deꝰ ſub ꝓpria rōe deitat̃ ſit ſubiectū theologie
Quomodo ſm̄ Sco. de rōne ſubiecti primi eſt cōtinere in ſe ꝟtualr̃ oēs ꝟitates illius habitꝰ. Et q̇d eſt continere virtualiter. A.
Nunq̧ noticia incōplexa rei vniꝰ eſt cauſa ſufficiēs cū intellectu prime noticie incōplexe alteriꝰ rei. B.
Subiectū non ſp ꝯtinet virtualr̃ ſuā paſſionē. B.
Quid eſt vel nō eſt de ratione ſubiecti ſcientie ſm̄ doctores. C. D.
Scia aggregatiue vna q̄uo hz vnum ſubiectū. D.
Et q̄uo tot hz ſubiecta quot concluſiones ſcitas ibidem: ꝙq̧ illa habent ordinem inter ſe. E.
Ad quem ſenſum ſubiectum dicitur eſſe ſubiectū ſcientie: ſiue in ſcientia. E.
Quid venit nomine ſubiecti ſcientie. E.
Subiectū attributiōis ſciaꝝ q̇d eſt. Et q̄uo ſcientia habet vnum ſubiectū vel plura: ⁊ q̄uo p̄nt ſaluari communia dicta de ſubiecto attributionis. E.
Subiectum predicationis ⁊ inheſionis quid eſt. F
Differunt ſubiectum ⁊ obiectum ſcientie. F
Res intelligitur vel in ſe vel in conceptu. F
Jtem infra diſtin. iij. q. ij.
Subiectum theologie q̇d eſt. Et an ſit vnum vel diuerſa in diuerſis partibus theologie. G.
Jbi de theologia beatorum ⁊ viatorum.
Theologie aggregatiue q̇d eſt primū ſubiectū. H
Et an deus ſub ratione glorificationis vel redemptionis ſit ſubiectum.
Theologia de quibus eſt. J. Jtem. q. xij. A.

Queſtio. x.

Utrū ſola opatio potētie ſenſitiue ſit praxis. r̄ñſio
Quis ē ꝓceſſus i actiōibꝰ nr̄is hūanis. A. (in. F.
Praxis quid eſt: ⁊ ꝙ praxis multipliciter accipit̃. A. B. C.
Jntellectus practicus / ſpeculatiuus / ⁊ ꝯſiliatiuꝰ quō differūt. C. Et quō notificantur ibidem.
An itellectio / volitio / ſenſatio dicunt̃ praxes: ⁊ de quo primo dr̄ praxis: de quibus vero mediate. D. F.
Praxis virtuoſa ⁊ vitioſa. D.
An reſpectu cuiuſlibet praxis ſit ſcientia practica cui debeat conformari. E.
An pura ſpeculatio poteſt dici praxis. E. F.
Praxis q̇d dicit an actum tm̄ ⁊ q̇d connotat. E.
Cuius potentie operatio praxis dicitur. D. F.
An actus intellectus ⁊ ſenſus ⁊c̃. ibidem. F. G.
An omnis actus volūtatis ſit praxis ſiue elicitus ſiue imperatus.
Et quis primo dicitur praxis. F.
Actus elicitus ⁊ actus imperatus quid eſt. F.
Speculatio quid eſt. G.

Queſtio. xj.

Utrū noticia practica et ſpeculatiua diſtinguūtur penes fines vel penes obiecta. Reſponſio. F.
Differunt praxis ⁊ noticia practica. A. B.
Noticia practica quid eſt. A. B.
Jtem noticia ſpeculatiua. ibidem.
Diſtinguunt quidam inter finem ſcientis ⁊ ſciētie qui duplex eſt. C.
Finis quo: ⁊ finis gratia cuius.
Finis amatꝰ amore ꝯcupiſcētie ⁊ amore amicicie. E.
Finis ſcie q̇d eſt. Seu q̇s eſt proprie loquendo. D
Jdem eſt finis qui eſt cauſa finalis ſcientie intētus ⁊ amatus a ſciente: non autem cauſa ſcientis. D.
Aliqua diſtingui contingit dupliciter ꝑ aliquod. Et latius infra diſt. ij. q. j.
Scientie practice ⁊ ſpeculatiue quomodo ⁊ penes quid diſtinguuntur / late habetur. F.

Scientia practica ꝛ ſpeculatiua quō notificanť. G
Concluſio practica dupliciter dirigit circa operationem dictatiue ꝛ oſtenſiue. G.
Grammatica/logica/rethorica an ſint practice vel ſpeculatiue: ꝛ quomodo dirigunt ad opus. G.
Differentia inter prudentiam ꝛ moralem philoſophiam: ꝛ ꝙ prudentia vt eſt habitus ſimpliciter accipitur. H. Item di. xxxvj. tertij.
Experimentū q̄d eſt: vnde ſumiť experimentū. K.
Expertus ꝛ artifex quō differenter operantur. L.
Prudentia aggregatiue multipliciter accipiť. M
Queſtio. xij.
Utrum habitus theologicus ſit practicus vel ſpeculatiuus. Reſponſio. B.
An habitus theologicus pertineat ad aliquē de quinqꝫ habitibus euidentibus. C.
An habitus theologicus ponendus ſit in intellectu practico vel ſpeculatiuo. D.
Intellectus practicus ꝛ ſpeculatiuus quid dicūt pro quo ſupponunt: quid connotant. D.
An habit⁹ theologicus practicus ſit nobilior habitu ſpeculatiuo vel econtra. E.
An theologia ſit practica vel ſpeculatiua. B.
Practicū vł ſpeculatiuū nō opponūť imediate. B.
Scientia quō accipitur: cum imediate diuiditur ī practicam ꝛ ſpeculatiuam. B.
Cum cōcluſio practica deducitur ex pńcipijs ſpeculatiuis: an habitus totius demonſtrationis ſit practiuus vel ſpeculatiuus. B.
Diſtinctio. j. Queſtio. j.
Utrum tantum omni alio a deo ſit vtendum
Uti accipitur multipliciter. A.
Aſſumere aliquid in facultatē volūtatis q̄d eſt ꝛ ꝙ hoc contingit dupľr propter ſe ꝛ propter aliud. B.
Aſſumere in facultatem volūtatis propter ſe dupliciter intelligitur. B. D. E.
Aſſumere aliquid in facultatem voluntatis ꝓpter aliud dupliciter contingit. C. E.
Referre aliquid in finē debitū tripliciter cōtingit: ꝛ ſimiliter non referri. ſ. actualiter: habitualiter/ ꝛ virtualiter cum declaratione clauſularum. D.
Uſus ordinatus ꝛ inordinatus quid eſt. E.
Diligere propter ſe vel propter aliud quid eſt ꝛ q̄d dicit propter ſe. E.
Deus non eſt obiectum vſus ordinati: ſed oē aliud a deo. F.
De obiecto vſus ordinati quid eſt. F. Per plures propoſitiones.
Quilibet actus voluntatis poteſt eſſe vſus. F.
Dilectio dei ꝓpť retributionē tpalē an ſit vſus. F.
Et quō deus pōt amari ꝓpter retributionē. Ibidē
Nō eſt idē amare amore cōcupiſcētie ꝛ aliq̄ vti. F.
Uti propriiſſime ſumptum quid eſt ꝛ an obiectum vſus ſit tantum vtile: quid eſt vtile. F.
An ſit poned⁹ actus medi⁹ inť vti ꝛ frui. E. G. H.
Actus d꞉ eſſe malus negatiue vel econtrarie. H.
Et quō ſepe ſumūtur illa noia pctm̄ malum indebitum contradictorie non contrarie. Ibidem.
Non oīs defectus circunſtantie requiſite ad bonitatem actus facit ipſum malum contrarie. G. H.
An omnis actio infidelium ſit peccatum. H.
Et quō philoſophi pñt dici referre actiones ſuas habitu in deum. Ibidem. licet non cogitent de deo.
Utrum actus quo diligiť finis ꝛ id q̄d eſt ad finem ſit vnus actus aut plures. I. K. L
Licet idem actus non poteſt eſſe intenſus ꝛ remiſſus: tamen eodem actu pōt quis diligere diuerſa nō eque intenſe. L.
Nō eſt idem dicere aliquid actu eq̄ intenſo ꝛ eque intenſe: et quid eſt eque intenſe diligere. L.
Deo contingit inordinate vti: ſed vti deo ꝓ nullo ſupponit. M.
Uirtutibus nemo male vtitur formaliter: ſec⁹ obiectiue. M.
In voluntate poſſunt eſſe plures actus ſimul. M.
Queſtio. ij.
Utrum frui ſit actus ſolius voluntatis.
Frui multipliciter accipitur A.
Intellectus et voluntas connotant actus intellectionis ꝛ volitionis qui ſunt diſtīcti: ideo qn̄qꝫ negātur de ſeinuicem. A.
Omnis fruitio eſt in voluntate ſubiectiue: ſed non opꝫ omnem fruitionem eſſe a voluntate effectiue. B.
Actus beatific⁹ an ſit a ſolo deo effectiue: et an reſpectu eius voluntas ſe habeat ſolum paſſiue. B.
Obiecto fruibili oſtenſo poteſt voluntas circa ipſum fruitionem elicere ex naturalibus: licet non meritoriā neqꝫ beatificā/ ſi non preuenitur a deo. B. C.
Quomodo differenter voluntas ſe habet ad meritum et premium. D.
Lumen glorie quid eſt. D.
Non omne agere eſt nobilius pati. D.
Quomodo premium datur ꝓpter meritum: quomodo accipitur ly propter. E.
Queſtio. iij.
Utrū fruitio ſit q̄litas diſticta realr a delectatiōe.
Delectatio quid eſt. A.
Amor ꝛ delectatio diſtinguuntur realiter. B.
Q̄uō diabolus qn̄qꝫ d꞉ delectari ꝛ exultare. B.
Delectationis cauſa effectiua q̄ eſt tā in ſenſu q̄ȝ in intellectu: ꝛ cur nō habent eandē cauſam effectiuam.
Delectationis ſubiectum quod eſt. D.
Dilectio an ſit nobilior delectatiōe vel ecōtra. E.
Que ſunt poſteriora generatione ſunt priora perfectione quomodo intelligitur. E.
An fruitio haberi poſſit ſine delectatione de potētia abſoluta dei. E.
Late examinať illa forma arguendi: quecunqꝫ ſic ſe habent ꝙ vnū manet alio non manente diſtinguuntur realiter. F.
Quomodo intelligiť dictū Auguſt. ꝙ paſſiōes dicuntur volūtates/ ꝙ dilectio eſt delectatio/ cōplacentia. ꝛc̄. Itē ꝙ q̄cq̄d eſt ī volūtate eſt amor vel odiū. G
Queſtio. iiij.
Utrum ſolus deus ſit debitum obiectum fruitionis. Reſponſio. D.
Frui accipitur multipliciter. A.
Fruitio ordiata et iordiata q̄d ē: ordiata ē dup. B.
An poſſit naturaľr ꝓbari ꝛ demonſtrari fruitionē diuine eſſentie nobis fore poſſibilem: et ꝙ voluntas poteſt ſatiari ꝛ quietari in aliquo extra deum. C.
Beatitudo ſumitur dupliciter. C.
Obiectum fruitionis quid eſt ſeu q̄s eſt: an deus: an aliud a deo. an viſio dei. Ibidem.
De obiecto fruitionis vel non quietantis. D.
An quotienſcunqꝫ homo cogitat de deo teneatur eum actualiter diligere. E.
Quid eſt ſeu quis eſt finis vltimus naturalis crea

ture rationalis. F.

Queſtio. v.

Utrũ volũtas poſſit frui eſſentia non fruẽdo pſona ⁊ econtra. recitãt opi. et concordant ⁊ dubia pleraqꝫ ſoluunt materiam hanc concernẽtia p totã q̃ſtionez.

Cur eccleſia de perſonis diuinis diſtincta facit feſta: ⁊ diſtinctas habet orationes cum ſint vnus deus ⁊ vna eſſentia ſimplex. H. J.

An vna perſona poteſt adorari/ coli/ ⁊ venerari ſine alia. H.

Q̃uõ põt ſaluari dictũ doc. ꝙ nũq̃ concedi debẽt de aliq̃ contradictoria niſi fides compellat. M.

Queſtio. vj.

Utrum voluntas contingenter ⁊ libere fruatur vltimo fine. Reſponſio C.

Frui aliquo contingẽter dupl'r accipitur. A.

Producere aliquid contingẽter dupl'r accipit'. A.

Libertas eſt multiplex ⁊ accipit' multipliciter. A

Affectio commodi ⁊ iuſticie. B.

Finis vltimus dupliciter accipitur. B.

Btitudo obiectiua/ ſubiectiua/ ⁊ formal' q̃d ẽ. B.

Uoluntas cõtingenter ⁊ libere fruitur vltimo fine ⁊ poſſet beatitudinem nolle ſimiliter ⁊ deũ. C. D.

Libertas volũtatꝫ an ſit res diſticta a volũtate. E

Diſtinctio. ij. Queſtio. j.

De idemptitate eſſentie diuine cum attributis di. ij. q. j. per totum.

Que ſunt de diuinis pie tenẽda ⁊ credenda: ſummarie explicatur in concluſionibus litteralibus.

Diſtingui cõuenit rei p ſeipſam vel ſibi intrinſecũ ⁊ non per extrinſecũ niſi arguitiue. A. Item. q. iij. A.

Potentie ad quem ſenſum dicuntur diſtingui per obiecta ⁊ actus. ⁊c. A.

Conditio eſt mediuz arguendi diſtinctionem. B.

In diſtinctionibus gradus reperiuntur. ſ. numeralis/ realis/ et formalis. C.

Diſtinctio generica/ ſpeciuoca ⁊ numeralis. C.

Diſtinctio formalis quid eſt. Late notificatur. D. E. U. X. Clarius vide. q. xj. M.

Deũ velle aliq̃d vel intelligere aliq̃d q̃d dicit. Y.

Attributa diuina non diſtinguũtur ab eſſentia: tã etſi attributorum nomina non ſint ſynonyma. K.

Diſtinctio ex natura rei ſumitur dupliciter. D.

Diſtinctio formalis preſupponit diſtinctionẽ realem: ⁊ oritur ex diſtinctione reali: ⁊ nunq̃ poteſt dari diſtinctio formalis ſine diſtinctione reali: nec reperitur niſi in diuinis. E. F. G.

Conditiones requiſite ad diſ. formalem q̃ ſunt. H

An omnia ꝯtradictoria equaliter repugnẽt: ⁊ quo modo ſeu in quo. L.

Uia contradictionis potiſſima eſt ad ꝓbandã diſtictionem ⁊ ſine ea incluſa nulla alia ſufficit. M. N. ⁊c.

An pater ⁊ paternitas diſtinguuntur formaliter. Q. R. S. T. U. X.

Diſtinctio formalis dupliciter accipitur. T.

Ibi quid eſt diſtinctio formalis. T. U. X.

Uelle dei ⁊ ĩtelligẽ dei qũo differũt di. xxxix. Y. T. Itẽ deus intelligit malũ ⁊ vult malum qũo differũt.

Item actus dicẽdi eſt actus memorie ⁊ nõ voluntatis ⁊ ſil'es q̊modo intelligunt'. Y. Itẽ. diſ. vij. q. ij.

An relatio ⁊ ſuppoſitum diſtinguant' formal'r. X.

An ſit aliqua non idemptitas inter intellectum ⁊ voluntatem dei. Y.

Queſtio. ij.

Utrum perfectiones attributales ſint realiter diuina eſſentia. Reſponſio. C. D

Perfectio attributalis ſumit' real'r ⁊ logical'r hoc dupl'r: q2 q̃dã ſunt ꝯceptus affirmatiui: q̃dã negatiui Item abſoluti ⁊ relatiui. i. connotatiui. A.

Perfectio ſimpliciter dupliciter accipitur. A.

Sepe doc. per cõceptum abſolutum intelligit cõceptum non relatiuum. A.

Attributum diuinum qũo notificat' ⁊ quid eſt. B.

An concedendum ſit in deo eſſe perfectionem de virtute ſermonis. C. D.

Queſtio. iij.

Utrum aliquod reale poſſit diſtingui ſm rationẽ ab aliquo reali. D.

Idem ⁊ diſtinctum ſunt paſſiones ĩmediate conſequentes illi cui conueniunt. A

Diſtingui ratione multipliciter accipitur. B. C.

Et de ea diuerſi diuerſimode loquuntur. Ibidem

Nihil reale poteſt diſtingui ab alio reali ratione nec eſſe idem ratione. cum alio reali. D.

Quomodo intelliguntur he ꝓpoſitiones.

In eis que ſunt forma/ diſpoſitio/ ⁊ diſpoſitum reducitur ad vnum in eſſe ⁊ duo in conſideratione.

Intellectus natus eſt diuidere adunata ⁊c.

Multiplicitas eſt vel non eſt in deo

Ens ⁊ vnum dicunt eandẽ rẽ. Itẽ bonũ ⁊ verum.

Sortes in choro differt a ſorte in foro.

Sortes puer differt a ſe ſene. E. F.

An ſciẽs ſignificationẽ ſynonymorũ poſſit ignorare ſi vnum ſynonymum de alio poſſit dici. G.

Synonyma accipiuntur dupliciter. G.

Deus ⁊ deitas/ homo ⁊ humanitas an ſint ſynonyma. G. Item quantus quantitas.

Queſtio. iiij.

Utrũ illud quod ĩmediate ⁊ ꝑme denoĩatur ab ĩtẽtione vniuerſalis ⁊ vniuoci ſit aliqua res vera extra aĩam ĩtrinſeca ⁊ eſſentialis illis quibus eſt cõis ⁊ vniuoca diſtincta realiter ab illis. C.

De vniuerſali ſm opi. platonis p totam queſtionẽ quid eſt. Contra quã ponit hanc concluſionẽ. Nulla res realiter diſtincta a ſingularibus ⁊ intrinſeca eis eſt vniuerſalis ⁊ communis eis. C.

Diffinitio primo eſt ſubſtãtie. Diffinitio ⁊ diffinitum ſunt eadem res quomodo intelligitur. D

Quid requiritur ad hoc ꝙ aliqui termini dicãtur conuertibiles. D.

Diffinitio per additamentum quid eſt. D.

Propoſitio eſt multiplex: et ꝙ ſcientia eſt de ſolis propoſitionibus ſiue ſit realis ſiue rationalis. E.

Aliquarum propoſitionum ſciẽtia eſt realis: aliarum rationalis quomodo intelligitur. E.

Scientia quomodo dicitur eſſe de rebus. Et quid eſt ſcientia realis vel ſermocionalis. E.

Uox hõ q̃d primo ſig̃t affirmatiue vel negatiue. F.

Uox põt imponi ad ſignificandũ primo plura. F.

Intellectus intelligens hominem quid habet pro obiecto quid primo intelligat. F.

Color eſt obiectũ viſus quomodo conceditur. F.

Paſſio realis dupl'r accipit' ⁊ q̃d ẽ eiꝰ ſubiectũ. G.

Homo eſt primo riſibilis quomodo concedit'. G.

Agens naturale quid intendit: ⁊ quomodo q̃d ꝓducit intendit. H.

Quomodo concedi poſſunt he propoſitiões ſubnotat ipſius philoſophi.

Species eſt collectio multorum invnam naturaꝫ.
Participatiõe ſpeciei plures hoies ſuntvnus hõ.
Eorum q̄ ſunt: q̄dam dicuntur de ſubiecto. ⁊c̄.
Diuiſio ſubſtantie in primam ⁊ ſecundaꝫ cuius eſt vel rerum vel ſignorum.
Species ſunt magis ſubſtantie q̄ genera. H. J.
Quomodo cocedende ſunt ille propoſitiones.
Alique ꝓprietates ſubſtantie ſunt cõmunes ſubſtantie prime et ſecunde quomodo conceditur.
Rerum quedam vniuerſales: q̄dam particulares Et quare termini vocantur res. J.

Queſtio. v.

Utrū vniuerſale ⁊ vniuocū ſit vera res extra aiam ab indiuiduo cui ineſt realiter diſticta: ⁊ ad multiplicationē indiuiduorū realiter multiplicata ⁊ variata.

Queſtio. vj.

Utrum aliquid qđ eſt vniuerſale ⁊ vniuocū ſit realiter extra aiam/ ex natura rei diſtinctum ab indiuiduo q̄uis nō realiter. Reſponſio. C.
Opinio Sco. de vniuerſalibus ſumatur. A. B.
Et quomodo ĩ qualibet re extra animam eſt natura ⁊ differentia contrahens ad ſingularitatem: q̄ natura formaliter diſtinguitur a differentia contrahente: ⁊ eſt prior ea naturaliter.
Et licet natura ſit cõmunis: non tamen complete vniuerſalis. Jbidem.
Quelibet res ſingularis ſeipſa eſt ſingularis. C.
Quid requiritur ad hoc vt aliquid ſit cõmune ſeu vt ſit vniuerſale. B.
Quid eſt vniuerſale. Et quid requiritur ad hoc ꝙ aliquid ſit vniuerſale. B. C.
Oĩs res extra aiaꝫ ē realr̄ ſinglarꝫ ⁊ vna nūero. C
Jmpugnatio rōnū Sco. de differētia ꝯtrahēte. D
An ⁊ qn̄ a ſuppoſitione determinata ad confuſam valet conſequentia. E.
Nature repugnat multitudo nūeralis ⁊ eſſe ĩ multis ſm̄ ſuppoſitionem perſonalem/ ſed non ſimplicē.
Sic etiā dicendum de predicari de multis. F.
Unitas ſumitur multipliciter. F.
Jn oĩ genere eſt vnū primū quod eſt metrum⁊ mēſura aliorum quomodo intelligitur. G.
Solum in ſpecie athoma fit comparatio quomodo intelligitur. G.
Tantum vnū vni eſt contrariū quõ intelligitur. G
Unitas ſpeciuoca eſt realis quomodo ĩtelligiť. G
A ſorte et platone poteſt abſtrahi conceptus cõis ſed non a ſorte ⁊ albedine/ quare hoc. H.
Sortes et plato conueniunt aliquibus: q2 ſeipſis ⁊ non in aliquo. Et quomodo dicuntur conuenire in hoc in ſuppoſitione ſimplici. H. Jtem. q. xj. G.
Prima diuerſa que ſunt: et ꝙ non eſt idem aliqua eſſe diuerſa ⁊ eſſe differentia. H.
Equinitas eſt de ſe indifferēs ad eſſe vniuerſale et ſingulare quomodo intelligitur. H.

Queſtio. vij.

Utrum id qđ eſt vniuerſale ⁊ cõe vniuocū ſit quomodocūq̄ realiter a parte rei extra aiam. Rn̄ſio. B.
Opiniones de vniuerſalibus ſummatim colliguntur et recitantur.
Ad quē ſenſū res pōt eſſe ſubiectū aut p̄dicatū. C
Nulla conſideratione intellectus res poteſt mutari: ſed bene denominatione extrinſeca nominari. C.
Jntellectus non poteſt remvniuerſalem facere ſingularem: nec econtra. C.

Res cognita ex partibus vere ⁊ realiter diuidiť in ſuas partes reales: non ſic ſignū in ſignata. C.
Nihil in rerum natura eſt cõmunicale pluribꝰ per idēptitatem/ preter eſſentiam diuinam. D.
Superius non eſt de eſſentia inferioris nec includitur in eo. D.
Jn creaturis non eſt diſtinctio realis inter ſuppoſitum ⁊ naturam. D.

Queſtio. viij.

Utrum vniuerſale vniuocum ſit aliq̄d reale alicubi exiſtens ſubiectiue.
Opiniones quattuor de vniuerſalibꝰ recitantur ⁊ adduntur duo modi alij ꝓbabiles: quos doctor diffuſe declarat ſm̄ ꝙ vniuerſale eſt in aĩa. Et ꝙ vniuerſale habet eſſe reale in animavel tantū obiectiuū. B. C
Opinio ponēs entia habētia ſolum eſſe obiectiuū late impugnať: ⁊ oſtēditur ꝙ huiuſmodi ficta nō ſint ponēda. Et ꝙ ſi ponanť nō ſunt vniuerſalia. D. per totam queſtionem.
Diffuſe recitať opinio de vniuerſalibus: tenens ꝙ vniuerſale habet tm̄ eē obiectiuū in aĩa ⁊ nullum eſſe reale. Et late poniť imaginatio ſm̄ illā opinionē. B.
Alia opinio ꝙ cõceptus habꝫ eſſe ſubiectiuum: ⁊ ſic etiam vniuerſale recitatur. C.
Jbi quid ſit conceptus ſm̄ duplicē opinionē. Et ſoluuntur rationes quas adducit Occā ꝓ illa opinione que ponit huiuſmodi entia ficta.

Queſtio. ix.

Utrū aliqđ vniuerſale ſit vniuocū deo ⁊ creature.
Uniuocum quid eſt: cui attribuiť. Uniuocum ſumitur multipliciter. B. G. Jbi quid equiuocuꝫ quid denominatiuum.
Dabilis eſt cõceptus cõmunis deo ⁊ creature: p̄dicabilis de eis in quid ⁊ per ſe primo modo. D
Conceptus entis eſt cõmunis vniuocus omnibꝰ exiſtentibus realiter extra animam. E. G.
Ens p̄dicať in q̄d de oĩbus cõceptibꝰ abſolutis. Nō tm̄ p̄dicať q̄dditatiue de oĩbus ťminis: q2 non de connotatiuis. H. F. G. Jtē diſ. iij. q. viij. C. Quod late ⁊ clare explicatur ibidem. H.
Denominatiuum reſolviť in duos conceptus. D.
Ens eſtvniuocum deo ⁊ creaturis. E.
Ens pōt q̄dditatiue p̄dicari de qualibet re mundi id eſt cuiuſlibet rei termino eā abſolute ſignificāte H. Jtem diſt. iij. q. viij. C.

Queſtio. x.

Utrum ſit tm̄ vnus deus.
Opinio Scoti an poſſit ꝓbari ꝙ eſt aliquod ens ſimpliciter primum. A.
Deus hꝫ duplex q̄d noĩs. B. Et ſꝫ hoc vł pōt demõſtrari vnitas cauſe efficientꝫ vł non pōt. C. D. E.
Primitas cauſe efficientis efficatius ꝓbať ex rerū cõſeruatione q̄ factione. E. H. Tantum vnum eſt ens ſimpliciter primum: ⁊ illud eſt creditum. F. G.
Differētia inter cauſas eſſentialiter ⁊ accidentaliter ordinatas que eſt: in quo ſubſiſtit. J. K.
An ſit notū ꝑ experientiam vel ſolum creditū eſſe cauſas ſubordinatas eſſentialiter ⁊ accidētaliť. J. K.
Aliquid dependere eſſentialiter ab alio dupliciť poteſt intelligi. L.
Secundum veritatē fidei omnis cauſa in cauſando dependet a deo eſſentialiter. Deus vero a nulla cauſa depēdet eſſentialiter. K.
Scd̄m fidem nihil depēdet eſſentialiter ab aliqua

cauſa creata/ ſiue in cauſari ſiue in eſſe. K.

Per ſe ⁊ per accidēs quandoq̧ dicūt conditionem rei naturalis: q̄n̄q̧ conditionem propoſitionis. M.

Et ſm hoc multe propoſitiones veniūt diſtinguē-de: quia ſm aliam ⁊ aliam acceptionem per ſe vel per accidens vere ſunt aut falſe. Ibidem.

Quomodo ille ſunt vere. Calidum p ſe calefacit. Album p accidens calefacit. Muſicus eſt p accidēs cauſa ſtatue: ⁊ ita de ſimilibus multis. M.

Queſtio. xj.

Utrū cū vnitate numerali diuine eſſentie ſtet plu-ralitas perſonarum realiter diſtinctarum.

Recitatur opinio de hac materia. B.

Quomodo probari pōt non idēptitas inter eſſen-tiam ⁊ relationem ſm Sco. ex natura rei. C.

Diſtinctio realis pſonarū vnde colligitur ⁊ ſumit̄ Et quare perſone diſtinguuntur realiter. C.

Diſtingui quid eſt: ⁊ quō illa de quibus dicuntur termini contradictorij / neceſſario habent inter ſe ali quam diſtinctionem ſeu nō idemptitatem. E.

Q̄ncunq̧ de duob⁹ t̄minis ſignificatiue ſumptis: idem affirmatur ⁊ negat̄ ibi eſt aliqua diſtinctio. F.

Cum vnitate eſſentie ſtat pluralitas perſonaꝝ rea liter diſtinctarum. D.

Eſſentia ⁊ ꝓprietas relatiua diſtiguunt̄: ⁊ recipiūt predicationē ꝯtradictorioꝝ ⁊ diſtiguunt̄ formal̄r. E.

Modus loq̄ndi de diſtinctione formali ſm Occā nec eſt improprius/ nec habet repugnātiam/ nec im-plicat/ nec eſt fruſtra. M.

Utrū ꝯceſſo q̧ in diuinis ſit diſtinctio formalis ve niat concedendū q̧ ibi ſint plures formalitates. G.

Non eſt cōcedendū de cōueniētib⁹ q̧ ꝯueniāt ī ali quo ſed aliq̄bus ſicut ⁊ de diſtinctis. G. Itē. q. vj. H.

Eſſentia ſeipſa formal̄r diſtinguit̄ a relatione. G.

Et ſeipſa idemptificat̄ realit̄ relationi. Ibidem.

Formal̄r ⁊ formalitas an ſint cōditiones rerū vel ꝓ-poſitionū ⁊ an diſtictio formalis ſit diſtictio formaꝝ

Item q̧ formaliter vel formalitas non eſt inferi⁹ ad realiter vel realitas. I. K. M.

Vtrūq̧ formaliter ⁊ formalitas ſunt ſyncathegore-mata mixta ſicut perſeitas per ſe. I.

Non ſequit̄ eſſentia ⁊ paternitas diſtinguunt̄ for-maliter: ergo in patre ſunt formalitates. K.

Formalitas q̄d eſt ſeu q̄d iportat ī ꝓpoſito. K. M.

Non ſequitur. a. ⁊ b. diſtinguunt̄ formalit̄: ergo. a. et b. ſunt formaliter diſtincta ſm Camera. K.

Quomodo ſumitur eſſe in/ cum in diuinis eſſentia dicitur eſſe in patre: aut relatio in perſona. F.

Eſſe idem formaliter quid eſt. K. Seu clarius q̄d dicit eſſe idem alicui formaliter. Ibidem. Et cui eq̄-ualet eſſe idem formaliter.

Regula vbi ponenda eſt diſtictio formalis ſm Ca meraceñ. L.

Quare vel vnde eſt q̧ eſſentia dicitur formaliter a patre ſm Oyta. Et eſt generalis notificatio diſtin-ctionis formalis. L. M.

Quid eſt hoc dicere: pater ⁊ eſſentia diſtinguūtur formaliter. M.

Diſtingui formaliter quid eſt. M. Item. I.

Conſtitutio perſonarum non opponitur ſimplici-tati nature diuine: ſed neq̧ perſonarum realiter diſti ctarum pluralitas. P. Q.

Diſtinctio quandoq̧ eſt ꝯditio ꝓpoſitionis ⁊ non rerum. M.

Formaliter / hoc vocabulum ſumit̄ dupliciter. R.

Cum inter rem ⁊ rationem non eſt medium: an di ſtinctio formalis poſſit dici realis vel rationis. H.

Diſtinctio. iij. Queſtio. j.

Utrum primum cognitum ab intellectu noſtro ſit diuina eſſentia.

Aliq̄d eē obiectū primū multipl̄r intelligitur ſm multos modos primitatis q̄ oēs notificantur. B.

Deus nō eſt primum cognitum a nobis primitate generationis: nec primitate adequationis: ſed primi tate perfectionis. B. C. D. Eſt tamen principium noſtre cognitionis. D.

Queſtio. ij.

Utrum eſſentia diuina ſit a nobis cognoſcibilis.

Res dupliciter cognoſcitur in ſe et in cōceptu. Et q̄d eſt hoc ſm vtrāq̧ opi. de conceptibus. A. B. K.

Deus non poteſt a nobis cognoſci in ſe ꝓ ſtatu vie preſentis/ ſed in cōceptu non ſolum ſimplici ⁊ cōmu ni: ſed etiam compoſito. C. D. F.

Oīs cognitio diſtincta eſt ſingl̄aris ⁊ abſoluta. B

Quomodo deus pōt a nobis cognoſci: an in ſe an in conceptu ſimplici vel compoſito. C. D. E. F.

Quid eſt deum cognoſcere in conceptu. F. K. ſm vtrāq̧ opinionem de conceptibus. ibidem.

An oīs cōceptus ſignificat naturaliter proprie: ⁊ que ſic ſignificat. An aliq̄s ꝯceptus ſignificat ex ipo ſitione ⁊ vnde abſtrahitur talis conceptus. G. H.

Quomodo res pōt cognoſci ī alio ſeu ꝯceptu. K.

Conceptus quid et qualiter ſignificat: ⁊ an ſignifi cat per ſubordinationem: et quis conceptuum alteri ſubordinatur. H.

Quomodo concept⁹ connotatiuus dr̄ ſimplex cū ſignificat vnum in recto ⁊ aliud in obliquo. I.

An in vno conceptu ſimplici includantur diuerſi modi ſignificandi. I.

Quomodo noticia abſtractiua non poteſt haberi ſine intuitiua. L.

Queſtio. iij.

Utrū de deo poſſumus habere plures conceptus quidditatiuos. B. C.

Conceptus quidditatiuus quid eſt. A.

Quales concept⁹ poſſunt a nobis haberi de deo/ late explicatur. B. C. D.

Ens/ verum/ bonum an ſint concept⁹ quidditatiui conuertibiles. C.

Et an ſint quidditatiui reſpectu dei. H.

Conceptus concretiui: vt ſapiens bonus quomo-do predicantur de deo an connotatiue vel abſolute. Sic de abſtractis hmōi concretorum. E.

Termini conuertibiles connotatiui non ſunt ſem per termini ſynonymi. D.

Conceptus ꝓ eodē ſupponentes ſed diuerſa con-notantes poſſunt dici diſtincti et nō ſynonymi. D.

Quis cōceptuum quidditatiuorum dei ſit ſimpli cior ⁊ perfectior. G. Item. q. ij. prologi.

De deo poſſunt haberi plures conceptus quiddi-tatiui: ſed non conuertibiles. B. C.

Itē ſimplices denominatiui ⁊ ꝯuertibiles. Ibidē.

Queſtio. iiij.

Utrum deum eſſe ſit per ſe notum.

Eſſe p ſe notū cui primo cōuenit rei vel ꝓpōni. A.

Propoſitio p ſe nota q̄d eſt/ quid requiritur ad ei⁹ formationem. B. D. Item. q. j. prologi.

Propoſitio: deus eſt quam nos formamus et quā

format beatus videns deum quomodo differūt: ꝛ an habeant eadem extrema.

Item an ambe vel altera eaꝝ: ꝛ q̄ illarum eſt per ſe nota vel per aliā demonſtrabilis. E. F. G. H. I

An vidēs aliquid intuitiue vel abſtractiue formet eoſdē concept us cū nō vidēte reſpectu euſdē rei. I

Queſtio. v.

Utrum vniuerſale cōmuniſſimum ſit primum cognitum a nobis.

Cognitio rei confuſa ꝛ cognitio diſticta qd eſt. B

Cognoſcere cōfuſum ꝛ cognoſcere cōfuſe quō differunt: ꝛ ꝙ cognoſcere confuſe dupl'r accipitur. C

Cōceptus ſimplex ꝛ cōcept⁹ cōpoſitus qd eſt. D.

Primum cognitum primitate generationis eſt ſingulare. E

Primum diſtincte cognitum ab intellectu poteſt eſſe ſingulare: aut aliud a ſingulari. F. G.

Solum ſingulare poteſt confuſe cognoſci. H

Cōmuniſſimū non eſt primū cognitum a nobis. I

An cauſa naturalis ſemper agat ad perfectiſſimū effectum in quē poteſt. K

Queſtio. vj.

Utrū prima noticia intellect⁹ primitate generationis ſit noticia intuitiua alicuius ſingularis.

Aperit tot⁹ ordo gn̄ationis potētiaꝝ cognitiuaꝝ tam quo ad operationē ſenſus ꝙ̄ intellectus. B. C

Cognitio noſtra ortū habet a ſingularibus: ꝛ ſingulare ſenſibile primo itelligitur: ꝛ prima noticia ſingularis eſt intuitiua. D. E

Unde eſt ꝙ pueri primo oēs viros patres: ꝛ feminas matres appellant. G

Que requirunt ad hoc vt ouis vel aliud brutū: aut puer: vel fatuus vnū ſingulare diſcernat ab alio ꝛ vnū eſt ꝙ agnus primum ſequitur oēs oues ꝛc̄. G

Quomodo verum eſt dictum philoſophi ꝙ nobis manifeſtiſſima ſunt confuſa magis. H. I

Cōmune ſiue noticia cōis eſt duplex ſm duplicē predicationem eſſentialem et acccidentalem. H

Noticia vniuerſalior dupliciter accipitur.

Item incomplexum eſt prius notum alio dupliciter accipitur. H

In traditione doctrine qs ordo ſeruādus ſm auditoris qualitatem. I. Et quomodo ordinem illum tradit philoſoph⁹ ꝛ cōmentator dicens: ꝙ nobis manifeſtiſſima ſunt confuſa magis. I. K

Triplex inuenit modus compoſitionis. I

Quō pcedere oportet ab vniuerſalib⁹ ad pticularia ꝛ quo vniuerſalia facilius cognoſcuntur. I. K

Queſtio. vij

Utrū ſingulare poteſt diſtincte cognoſci ante cognitionē entis vel cuiuſcunq; vniuerſalis

Comprehendere accipitur multis modis. A

Cognitio diſtincta ſingularis non reqrit neceſſario diſtinctam noticiam vniuerſalis. B

Quomodo ſingulare poteſt intelligi ſine vniuerſali: ꝛ res poteſt diſtincte cognoſci ſine eius diffinitione quidditatiua. C. D. E

Diffinitio quomodo facit ad cognitionem rei. E

Queſtio. viij.

Utrum ens quod eſt ꝯmune ad decem predicamēta ꝛ ad deum ꝛ creaturam ſit obiectum adequatum: et primum intellectus noſtri.

Aliquid eſſe obiectum adequatum potentie intelligitur multipliciter. A. B

Ad quē ſenſum ꝓcedit: ens eſſe obiectum adequatum intellectus nr̄i: et quō pōt predicari qdditatiue de qualibet re mūdi. i. de termino cuiuſlibet rei eam abſolute ſignificante. C. Itē diſt. ij. q. ix.

Cōmuniſſimū quod pōt a nobis apphendi eſt ens qd̄ eſt vniuocum omni enti reali. D

Utrū ens cōmuniſſimū ſit naturaliter apprehenſibile ab intellectu: ꝛ quodlibet contentū ſub eo. E

An ſit aliquod obiectum motiuum intellect⁹ adequatum. F

An dari poſſit terminus vniuocus ſignificans abſolute omnes ſubſtantias ꝛ oīa accidētia. G. H. I

An poſſit dari terminus qdditatiue ſupior ad ſubſtantiam q̄ ſit genus vltra ſubſtantiam. G. H. I

Queſtio. ix.

Utrum in oī creatura ſit veſtigium trinitatis.

Ueſtigium ꝛ imago in quibus conueniunt. B

In quibus differunt. C

Aliquid ducit i noticiam alterius dupliciter: mediate vel immediate. B

An imago ſit pria ſilitudo toti⁹ vel accidentiū. E

Ueſtigium et imago in corporibus quomodo trāſferuntur reſpectu dei. F

Ueſtigium in creaturis capit dupl'r. D

Imago in creaturis capitur tripliciter. E

Trinitatem dupliciter concipimus: per propria ꝛ appropriata perſonarum. F

Ueſtigium quid eſt. G

Imago quid eſt. G

Quelibet creatura metaphorice ꝛ tranſſumptiue pōt dici veſtigium trinitatis/ ſed non proprie. H

In quibus proprietatibus que ſunt in creatura cōſiſtit ratio veſtigij.

Item an in realiter diſtinctis vel non. I

Queſtio. x.

Utrum creatura rationalis ſit imago trinitatis.

In qualibet creatura rōnali et ſolum tali iproprie reperitur imago trinitatis. A. B

Et q̄re ſola rationalis creatura dr̄ imago dei: cum tamen ens vniuoce dicatur de deo ꝛ creatura. B

Ratio imaginis in quo preciſe cōſiſtit: an in ſubſtātia anime an in eius actibus vel habitibus. C. D

Quomodo i anima ponitur imago trinitatis cum de ratione imaginis ſit diſtinctio. E

Cum inter partes imaginis debet eſſe cōſubſtantialitas: quomodo ponitur imago in aīe ſubſtantia ꝛ eius actibus: inter que cum actus ſint accidentia nō poteſt eſſe conſubſtantialitas cū aīa. E. F

Reſpectu cuius obiecti pciſe eſt imago in aīa. G.

Quomodo verū eſt dictū Auguſtini ꝙ imaginem creatam non ſeruauit homo ſed perdidit. H

Imago ſumitur dupliciter. H

Diſtinctio. iiij. Queſtio. j.

Utrum hec ſit concedenda: deus generat deum.

Deus pro quo ꝛ quomodo ſupponit. A

Noīa ꝛ vba pdicabilia de deo ſunt multiplicia. B

Duplex eſt predicatio in diuinis: formalis et idēptica. C

Regule plures de pdicatione noīm in diuinis. D

Suppoſitio termini multipliciter variatur: et ſm hoc eſt ſuppoſitio perſonalis/ ſimplex/ materialis. E

Terminus abſolutus et terminus concretus pro quo ſupponunt. F. G

Et ꝙ terminus cōcretus duplex hȝ ſignificatum

ſed ſolum ſupponit pro materiali. F

Terminus habens ſignificatum principale ſemp ſupponit pro illo: et pro minus principali non ſupponit/ niſi ex adiuncto. G

Deus qꝛ concretum ratione ſui modi ſignificandi ſupponit pro ſuppoſito ſiue perſona. H

Attamen qñ ponitur reſpectu termini preciſe ſupponentis ꝑ eſſentia vel perſona: ſupponit etiam qñqꝫ pro eſſentia. quod clare explicatur ibidem. H

Differenter accipiunt doctores terminum deus i affirmatiua ꝛ negatiua. H

Deus ꝛ deitas quomodo ſe habent ad inuicem: et pro quo ſupponit quodlibet eorum. H

Deus poſitum cũ ſigno alietatis aut pluralitatis: quomodo ꝛ pro quo ſupponit. J

Deus generat conceditur: ſed non illa: deꝰ non generat deum. K. L

An concedendum ſit (cum deus genuit deũ) q̄ genuit alium deum vel ſe deum. M. N

Cum deus genuit deũ an illa ſit concedẽda: deus eſt alius a deo. M

Queſtio. ij.

An hec ſit vera. Deus eſt pater ꝛ filius ꝛ ſpũſſanctus: per totam queſtionem.

Diſtinctio. v. Queſtio. j.

An eſſentia generet vel generet̃: ꝑ totã queſtionẽ.

Predicabilium de aliquo: quedã ſolum immediate primo dicuntur de aliquo: quedam mediate: ꝛ q̄d eſt dici predicari de aliquo primo. B

Generare/ gn̄ari ponunt̃ i diuis ſolũ imediate. B

Eſſentia nec generat nec generatur: annectitur ꝑſuaſio huius veritatis. C. A

Gn̄are qñqꝫ ſumit̃ noĩaliter: ꝛ hoc dupl̄r: adiectiue vł ſubſtãtiue. Qñqꝫ participialiter. D. Et ſm̄ hoc aliter ꝛ aliter ſaluant̃ vel negant̃ ille ꝓpoſitiones. Eſſentia eſt generans: eſſentia eſt pater generans. ꝛc̃. D. E

Eſſentia eſt res generans an ſit concedenda: ꝛ ſil̄r illa: eſſentia eſt pater generans. E

Forma ſyllogiſtica an teneat i diuis ſic̃ i creatur̃. F

Eſſentia eſt pater filij an ſit concedenda. G

An bene ſequit̃: pr̄ generat. g̊ eſſentia generat. H

An regula Occã ſit vera. Ob quã negat illã. Eſſẽtia eſt res generans. ſ. qñ determinabile cũ ſua determinatione predicatur de ſubiecto: requiritur veritas trium propoſitionum ſi debet eſſe vera. E. J

Queſtio. ij.

Utrum filius generetur de ſubſtantia patris: ꝛ ad quem ſenſum conceditur: filius eſſe de ſubſtantia patris per totam queſtionem.

Quid eſt aliquid de nihilo produci. A. B

Cum filius dicitur eſſe de ſubſtantia patris / quid dicit ly de. C. D

An potẽtia ꝛ actus ſicut reperiũtur in creaturis: ita habeant locũ in diuinis: vt eſſentia ſe habeat tãqꝫ potẽtia reſpectu relationis. relatio quaſi actus: et in quibus reperitur actus ꝛ potentia. E

An eſſentia diuina ſe habeat quaſi materia reſpectu perſonarum in diuinis: et an concedenda ſit i diuinis quaſi compoſitio/ quaſi imperfectio/ quaſi potẽtia. ꝛc̃. F

Eſſentia habet totum ſuum eſſe ſibi propriũ in patre priꝰ origine q̄ ſit in filio: quomodo intelligit̃. G

Queſtio. iij.

Utrũ eſſentia diuina ſit terminꝰ formalis generationis. H.

Aliud eſt cõicari per productionem ꝛ aliud eſt eſſe terminum formalem productionis. A.

Cõmunicari ꝑ productionẽ tripliciter accipit̃. B

Terminus ſumitur multipliciter. C.

Terminus formalis in generatione ſubſtãtiali: in productiõe rei ſimplicis: in nutritione ꝛc̃. q̄d eſt. D.

An terminꝰ mutationis ꝛ terminus formalis productionis quandoqꝫ coincidant. D.

Terminus formalis et terminus totalis quomodo differunt late explicatur: ſiue terminus totalis ꝓductionis: ibi de termino formali productionis filij. D. E. F. G.

Terminus formalis quare ſic noĩatur. D.

Eiuſdem productionis poſſunt eſſe plures termini formales. D.

Terminꝰ formał eſt ſupior ad terminũ totalẽ. G.

An eſſentia vel relatio vel perſona eſt terminꝰ formalis generationis. H.

Quomodo perſona capit per generationẽ: ꝛ quomodo ſumitur ibi per. J. K.

An idem ſit terminus formalis productionis filij: et terminus totalis. E.

An filius ſit terminus formalis generationis paſſiue. K.

Diſtinctio. vj. Queſtio vnica

Utrũ pr̄ genuit filiũ natura vel volũtate. B. C. D.

Generare voluntate vel neceſſitate ſeu voluntarie multipliciter accipitur. A.

Et ſm̄ multiplicẽ ac diuerſam terminorũ acceptionem diuerſimode reſpõdetur ad queſtionem. B. C.

Diſtinctio. vij. Queſtio. j.

Utrum potentia generandi in patre ſit aliq̄d abſolutum vel reſpectiuum.

Potentia generãdi quid eſt. A.

Principium elicitiuum quid eſt. B.

An generatio actiua eliciatur vel ſit elicita.

An quicquid elicitur producitur. B. C. D. E.

Quid eſt eſſe elicitũ: q̄d dicit nomẽ elicitũ elicere.

Item elitiuum. B. C. D. E.

An perſona vel eſſentia vel relatio ſit principium elicitiuum generationis actiue. C.

Idem elicit ſe: ꝛ an idẽ ſit elicere et producere. E.

Principium productiuum quo et principium elicitiuum idem ſunt. E.

An generatio paſſiua ſit producta. F.

An relatio ſit pĩcipiũ determinatiuũ eſſentie. G.

Queſtio ſecunda.

Utrum abſolutum ſub ratione eſſentie vel ratione attributali ſit potentia generandi. D.

Intellectus/ voluntas dupl̄r accipiunt̃: ꝛ qñ ſunt termini ſynonymi. qũo differũt in cõnotato. A. B.

Item diſtinctione. ij. q. j. y.

Intellectus eſt principium producendi verbum: voluntas eſt principium producẽdi ſpm̄ſctm̄ quõ cõceduntur: et quis eſt earum intellectus. A. B.

Et quõ in illis propoſitionibus includitur qñqꝫ ꝑſeitas conditio propoſitionalis. Ibidem.

An productiones in diuinis fundãtur in actibus eſſentialibus: an ſint in diuinis actus eſſentiales. C.

An ad diſtinctionem emanationum in diuinis requiritur diſtinctio in principijs elicitiuis. C.

An eſſentia ſub ratione intellectus vel voluntatis ſit principium filij aut ſpiritusſancti. E.

Quicquid eſt in diuinis abſolutū/ eſt principium elicitiuū tam generationis ꝙ̄ ſpirationis. D.

Queſtio. iij.

Utrum potētia generādi poſſit cōicari filio ⁊ quis eſt intellectus huius queſtionis: ⁊ quottuplex. A. C.

Gerundium generandi tripliciter accipitur. B.

Potentia generandi non poteſt cōicari filio: ita vt filius generet. C.

An aliqua perfectio ſit in patre que nō eſt in filio: nec poteſt ei cōmunicari. D. E.

Perfectio ſimpliciter dupliciter acccipitur. D.

Item diſtinctione. j. q. j. tertij.

Diſtinctio. viij. Queſtio. j.

Utrum diuine ſimplicitati repugnet eſſe in genere predicamenti. Reſponſio doc. ꝙ ſic.

Recitantur eius motiua. A. B.

Oſtenditur oppoſitum probabilius. C. D. E.

Reſpondetur ad rationes Occam. F. G.

Deus eſt in genere predicamentali. C. D. E. ⁊c̄.

Probatur auctoritate et ratione.

Aliquid eſſe in genere predicamentali dupliciter accipitur. D. E.

Et quo illorū modorum deus eſt in genere. E.

An ſit de ratione generis ꝙ per ipſum genus cōtentum ſub genere ab aliquo ſeparetur. F.

Quomodo intelligitur philoſophus. Tranſcendentia non ſunt genera. F.

Quid requiritur ad eſſe genus. H. Item. q. ij. A.

Deum poni in genere quid eſt. H.

Deum ponere in predicamento non eſt ipſum incarcerare ſeu imperficere. H.

Queſtio. ij.

Utrū aliqđ ſimpl̄r ſimplex poſſit eſſe in genere. C

Simpliciter ſimplex quid eſt. A.

Simpliciter ſimplex eſt in genere. B.

Conditiones requiſite ad eſſe generis quot ⁊ que ſunt. A. ſm opi. Occam.

An qualitati ⁊ quantitati ſit aliquod genꝰ cōe. C.

An q̄libet due ſpēs hn̄t vnū genꝰ eis adequatū. D

Quomodo genus nō eſt pars rei neq; differentia. Item genꝰ eſt pars forme. ſpēs pars generis. D.

Regule tres plurimum valentes ad cognoſcendū multarum propoſitionum veritates. D.

Per actum excercitum ſepe intelligitur actus ſignatus. Item per res noīa rerum: et noīa rerū quandoq; attribuuntur ſignis. D.

Que conuenientia ⁊ qualis ſufficit ⁊ requiritur ad abſtrahendum conceptum eſſentialem vel accidentalem quidditatiuū vel connotatiuū late examinatur. Ibidem quid tales conceptus ſignificent. E. F.

Item diſtinctione. xvij. q. vij. D.

An quibuſcūq; indiuiduis ſpecie differentibꝰ dabilis eſt ꝯueniētia maior eſſentialis eis adequata. F.

Queſtio. iij.

Utrum oē genꝰ diuidaꝶ in ſuas ſpēs ꝑ differētias diuiſiuas generū ⁊ conſtitutiuas ſpecierum. A. B.

Non oē genꝰ diuiditur in ſuas ſpecies ꝑ differentias diuiſiuas generum ⁊ cōſtitutiuas ſpecierū. A.

Res ſimplex an ſit diffinibilis diffinitione proprie dicta. C.

Conceptus ſpeciei an ſit ita ſimplex ſicut conceptus generis. C.

Genus importat totum eſſe ſpeciei. C.

Queſtio quarta.

Utrum genus ⁊ differentia importent eandem rē primo. D.

Differentia accipitur multipliciter. A.

Ibi de differentia eſſentiali ⁊ accidētali: ⁊ vnde ſumitur quelibet earum. B. G.

Genus et differentia quomodo ⁊ vnde differenter ſumuntur. C.

Significare primo quid eſt. C.

Quomodo aliqua differētia dr̄ eſſentialis ſi nō eſt pars rei nec de eſſentia rei: ⁊ ſic de cōceptu. E

Differentiam ſumi ab aliqua parte quid eſt. B. C.

Quomodo differētia aliquid diſtinguiꝶ ab alio. F

Ad quem ſenſum conceditur ſpeciem aliquam diſtingui ab alia per differentiam. F.

Drīa an ſumaꝶ a maťia ⁊ forma vel a forma tm̄. G.

Genus quomodo importat totam rem: ⁊ cum additur ſibi differentia an fiat nugatio. G.

Quomodo genus ⁊ ſpecies diſtinguuntur ſi genꝰ totum ſignificat quod ſpecies ⁊ multa alia. G.

Queſtio. v.

Utrum deus poſſit diffiniri diffinitiōe non data ꝑ additamentum. B. C

Diffinitio nō data ꝑ additamētū accipiꝶ dupl̄r. A

Deus nō pōt diffiniri diffinitiōe proprie dicta. B.

Queſtio. vj.

In oī diffinitiōe cōpletiſſima debēt poni oēs differētie eſſentiales cum ſuo genere generaliſſimo. B.

Differentie ordinantur dupliciter. A

Eiuſdem pn̄t eſſe due differentie cōuertibiles. B.

Drīa nō eſt genus nec ſpecies: qꝛ nō importat formaliter res totales: ſʒ partes rerum. B. ſm Occam

Queſtio. vij.

Utrum ſolus deus ſit immutabilis. B. F.

Mutari accipitur multipliciter. A.

Et mutabile ſimiliter. F.

Scđm aliā ⁊ aliā acceptionem mutari ⁊ mutabile deus eſt ſimpliciter immutabilis ⁊ ſolus. Qn̄q; hoc etiam conuenit creature. B. F. G.

Quomodo deus non eſt mutatus localiter ex noui loci in quo prius non fuit creatione. C.

Quomodo differēter angelus eſt ſimplex: ⁊ deus ac anima rationalis. D.

Simplicitas vnde conuenit rei: ⁊ ꝙ eſt multiplex ſimplicitas. D.

Quomodo deus eſt ſimpliciſſimus: ⁊ ꝙ perſonaꝝ pluralitas ⁊ cōſtitutio earūdē nullatenus repugnat diuine ſimplicitati etiā ſimpliciſſime. Nec talis modi ſimplicitas in nulla creatura reperitur. E

An propter vitare proceſſum in īfinitum oportet ponere qualitatem ſiue creaturā nullius receptiuaʒ actiue: ſed que tantum poteſt recipi in alio. G.

Diſtinctio. ix. Queſtio. j.

Utrum filius vere generetur a patre. Reſpōſio ꝙ ſic: ſed hoc ſolum fide creditur. A.

Impugnatur ratio Scoti qua probare nititur productionem in diuinis. B. C. D. ⁊c̄.

Per rationem formalem quid ītelligitur: vel quid eſt aliquid cōuenire alicui ex ratione ſua formali. B

Producere noticiam genitam nō eſt de ratiōe formali intellectus perfecti: ſed cognitiue tendere ī obiectum. C. D. E.

Licet producere in genere non dicit imperfectionem: tamen producere noticiam ſui perfectiuam imperfectionis eſt. E.

Inuentarium libri primi

Queſtio.ij.

Utrum generatio in diuinis ſit vniuoca vel equiuoca.

Generatio vniuoca ⁊ equiuoca in creaturis diſtinguuntur. A.

In oi generante eſt conſiderare quid ⁊ quo: ſimiliter et in genito. A.

Generatio vniuoca in generatione accidentis vel ſubſtantiali que eſt. Et quot ſunt gradus in eadem. B. C.

An eiuſdem generationis poſſunt eſſe plures termini formales. Et de duplici acceptione termini formalis. C.

An paternitas ⁊ filiatio ſint alterius rationis. D.

Sic conſtituentia et conſtituta

Que dicuntur eſſe eiuſdem rationis. D.

Non poteſt eſſe minor diſtinctio in conſtituētibus ꝙ̄ in conſtitutis. F.

Generatio in diuinis licꝫ nec ſit ſimpliciter vniuoca nec equiuoca: magis tamen aſſimilatur generationi vniuoce. E.

An quia cōſtituentia ſunt alterius rationis: oportet ſuppoſita conſtituta eſſe alterius rationis. F.

An quia conſtituentia ſunt primo diuerſa: conſtituta etiam ſunt primo diuerſa. Que dicuntur primo diuerſa. G.

An aliqua eſſe eiuſdē rōnis vel primo diuerſa competit eis mediate vel immediate ſolum. G.

Aliqua predicata denominant ea quibus conueniunt tantum immediate aliqua quibus mediate cōueniunt. G.

Stat aliqua plus conuenientia magis differre ꝙ̄ minus conuenientia. F.

Quomodo differunt eſſe primo diuerſa et eſſe alterius rationis. G.

Queſtio.iij.

Utrum generatio filij ſit eterna. concluſio ꝙ ſic.

An in diuinis ſit admittēda aliqua prioritas alia a prioritate durationis. B.

Pater eſt prior filio origine quō intelligitur. B.

An ſicut in diuinis conceditur aliqua prioritas: ita ſint concedenda ſigna prioritatis ⁊ inſtantia. ⁊c̄.

Recitatur opinio Scoti ⁊ impugnatur a doctore et explicātur modi ſeptem prioritatis. C. D. Per totam queſtionem. Et oſtenditur qui ex eis habent locum in diuinis.

Ordinata ſm pri⁹ ⁊ poſterius ſunt in duplici differentia. E.

Quibus ordinatis ſm prius ⁊ poſteri⁹ correſpondent aliqua ſigna prioritatis ſm que ordinentur: et quibus non. E. G. H.

An eſſentia ſit prior pſona ⁊ proprietate relatiua: Item ſpiratio actiua generatione actiua. ⁊c̄. H.

Qui modi prioritatis et poſterioritatis reperiuntur in diuinis. F.

Quis modus loquēdi ſeruādus eſt in diuerſis locis prioritatis. G. H.

Pater prius creat filio: prius intelligit pater ꝙ̄ filius quomodo ſunt concedende. I.

Ordinatis ſm prius ⁊ poſterius quibus realiter correſpondent aliqua extrinſeca: ſed que ordinantur ſm prius et poſterius: his dumtaxat correſpōdent ſigna prioritatis ⁊ non aliis. E. G.

Diſtinctio.x. Queſtio.j.

Utrum voluntas ſit principium productiuum ſpiritusſancti.

Recitatur opinio Scoti per certas propoſitiones in quibus probatur emanatio perſonarum ī diuinis per ſex propoſitiones. G. C. D. ⁊c̄.

In ſumma deitatis eſſentia productio realiter eſt ponenda. ꝓbatio ſm Sco. B.

Tantum due productiōes in diuinis ſunt poſſibiles. Procatio ſm Sco. C. D.

Dualitas diuinarum productionū infert trinitatē ſuppoſitorum. E. Probatio ſm Sco.

Trium diuinorum ſuppoſitorum vnum eſt producens tantum: aliud producēs ⁊ productum: tertium productum tantum. Probatio ſm Sco. F.

Perſona producens ⁊ producte diſtincte realiter in vna ſumma natura idemptificantur eſſentialiter. Probatio ſm Sco. G.

Licet inter ſuppoſita diuina nulla ſit perfectiōis diſparitas: eſt tamen inter eas ordo originis ⁊ prioritatis. H. ſm Sco. probatur.

Uoluntas eſt principiū elicitiuū ſpūſſancti. I.

Suppoſita productione in diuinis nō poteſt ſufficienter probari ꝙ ſint ibi plures productiones.

Aut dualitas productionū ſeu due perſone ⁊ vna improducta: ſed hoc eſt fide creditum. I.

An voluntas inquātum voluntas vel inquātū infinita ſit principium ſpirandi ſpiritumſanctū. K.

An ſpiritusſanctus q̄ procedit actu voluntatis ſit precognitus. K.

Queſtio.ij.

Utrum ſpiritusſanctus libere producatur. D. E.

Quid eſt liberum neceſſarium naturale. B.

Principium naturale neceſſarium ⁊ liberum a diuerſis multipliciter notificat. B.

Agere naturaliter vel libere quid eſt. B. C.

Item producere libere quid eſt ſm Oyta. C.

Et quomodo conceditur illa. Spūſſanctus nō ꝓducitur a voluntate. Ibidem.

Non eſt inconueniens idem produci naturaliter/libere ⁊ neceſſario. D.

Quomodo voluntas non potens peccare dr liberior voluntate potente peccare. Et de qua libertate loquuntur ibi doctores multipliciter explicatur. E.

Libertas conuenit rei perfecte in ordine ad id ad quod contingenter ſe habet. F.

An libertas conuenit deo reſpectu ſuiipſius: ⁊ an repugnet neceſſitati. F.

An libertas voluntatis ſit quid diſtinctum a volūtate. F.

Diſtinctio.xj. Queſtio.j.

Utrum ſpūſſanctus procedit a patre ⁊ filio.

Concluſio fidei. Spiritusſanctus procedit a patre et filio: oſtenditur contra grecos: quorum error explicatur auctoritate eccleſie et perſuaſione rationabili. A. B.

Ad productionem amoris que requiruntur et ſufficiunt. C.

Quomodo temporū ſucceſſu alia ⁊ alia in ſymbolis ſunt poſita de veritate fidei ſine additione impertinenti vel noue veritatis editione. D.

Intellectus ⁊ voluntas non ſunt in deo duo principia productiua ordinata inter ſe: neqꝫ ſunt potentie operatiue in deo: ſed in creatura ſunt operatiue ⁊ productiue. C.

Non opoꝛtet tãtam eſſe diſtinctionem in relatiuis ſicut in coꝛrelatiuis. D.

Queſtio. ij.

Utrum ſpũſſanctus poſſet diſtingui a filio ſi nõ ꝓcederet ab eodẽ: ⁊ q̃ multiplex poteſt eſſe itellectus huius queſtionis. A. D.

Habens aliquid reale ſibi intrinſecum diſtinguit per ipſum ab alia re nõ habente tale intrinſecum. B. Item diſt. ij. q. j. et. iij.

Filiatio diſtinguit a ſpiratione paſſiua realiter. B

Quot ſunt relationes realiter diſtincte in diuinis tot ſunt ibi perſone.

Non ſequitur euidenter: pater ⁊ filius ⁊ ſpiritusſanctus ſunt tres perſone ⁊ vnus deus: ergo ſpũſſanctus pꝛocedit a filio. C.

Neceſſario ſequitur ſpũſſanctus non pꝛocedit a filio: ergo non diſtinguitur realiter ab eo. C.

Cum in diuinis ſunt quattuoꝛ relationes cur non ponuntur etiam ibi quattuoꝛ perſone: ⁊ penes quas relationes diſtinguuntur perſone. E.

An illa rõ valeat contra grecos: ſpũſſanctus non pꝛocedit a filio: ergo non diſtinguitur a filio. D.

Diſtinctio. xij. Queſtio. j.

Utrum pater ⁊ filius ſint vnum pꝛincipium ſpirãs ſpiritumſanctum.

In patre et filio eſt vna ſpiratio actiua. A.

Cum ſpirare pꝛimo ⁊ imediate pꝛedicatur de conſtituto quod non eſt foꝛmaliter ſuppoſitum: quomodo etiam pꝛedicatur de patre et filio. M.

Quare pater ⁊ filius dicunt vnum pꝛincipium ſpirans ſpiritumſanctum. B. C.

Opinio Occam de conſtituto quod non eſt foꝛmaliter ſuppoſitum cui pꝛimo cõuenit ſpirare impugnatur a Gregoꝛio. C.

Reſpondetur ad rationes Gregoꝛij. P.

Reſponſio ẜm Occã: an ille affirmatiue ſint concedende pater ⁊ filius ſunt vnus ſpiratoꝛ: vnum pꝛincipium ſpirans. H.

Sic de negatiuis non ſunt duo pꝛincipia: nõ ſunt duo ſpiratoꝛes. I.

Tres perſone ſunt vnum pꝛincipium creature: et ſunt vnum pꝛincipium ſpiritusſancti: quõ in illis diuerſimode accipitur nomen pꝛincipium. K.

Quomodo verum eſt ꝙ ſpirare dicitur de conſtituto quod nõ eſt foꝛmaliter perſona: cum actus ſunt ſuppoſitoꝛum. L.

Quõ conceditur in diuinis eſſe quattuoꝛ conſtituta ⁊ non quattuoꝛ: ſed ſolum tres perſonas. N.

Suppoſitio terminoꝛum in diuinis mediata ⁊ imediata que eſt: ⁊ qui termini ſupponunt mediate vel imediate: ſi de conſtituto ex eſſentia ⁊ ſpiratione dicitur ſpirare: licet nõ ſit foꝛmaliter ſuppoſitum: quare non dicitur conſimiliter de eſſentia generare. L.

Pꝛo eſſentia vel perſona in diuinis. O.

De hoc ponunt ſeptẽ regule ẜm Camera. Ibidẽ.

Aliqua diſtingui perſonaliter dupliciter accipit: et quoꝛum eſt. N.

Queſtio. ij.

Utrum pater ⁊ filius ſpirant ſpm̃ ſctm̃ inquantum ſunt vnum vel inquantum ſunt diſtincti. D.

Pꝛincipium elicitiuum ſpũſſancti eſt pꝛeciſe volũtas diuina. B. Item diſt. vij. q. j. ⁊ ij.

Quid intelligũt doc. ⁊ ſcti p amoꝛẽ iocũdum/ mutuum / repenſum. ⁊c. quo ſe diligunt pater ⁊ filiꝰ ſpirantes ſpiritumſanctum. C.

Cum pater et ſpũſſanctus ſe diligunt amoꝛe eſſentiali ⁊ communi: quare non ita pꝛoducunt aliam perſonam ſicut pater ⁊ filius ſe diligendo ſpirant tertiã perſonam. C.

Spirare pꝛimo conuenit vni conſtituto ex eſſentia et ſpiratione actiua. C.

Queſtio. iij.

Utrum pater ⁊ filius ſpirant omnino vnifoꝛmiter ſpiritumſanctum. B.

Dictio vnifoꝛmiter accipitur dupliciter. A.

Explicatur ad quem ſenſum pater ⁊ filius ſpirant vnifoꝛmiter ſpiritumſanctum. B.

Et reſoluuntur auctoꝛitates ſanctoꝛum que vidẽtur eſſe in contrarium. C.

An in aliquo ſenſu poſſit cõcedi pater pꝛius oꝛigine ſpirat q̃ filius. B.

Diſtinctio. xiij. Queſtio vnica.

Utrum generatio filij ſit ſpiratio. C. F.

Difficile eſt perſonarum emanationẽ explicare. A

Nec eſt a nobis perfecte cognoſcibilis in via ſpũſſancti pꝛoceſſio: ſeu generationis filij ⁊ ſpiratiõis ſpiritusſancti diſtinctio. C.

Generatio ſumitur dupliciter. B.

Imaginatio pulchꝛa pꝛoductionis perſonarum ĩ diuinis ex qua claret differentia generationis ⁊ ſpirationis. D. E.

Spiratio ſpiritusſancti non eſt generatio filij. F.

Quomodo intelligitur omnia in diuinis ſunt idẽ vbi non obuiat relationis oppoſitio. H.

Generatio et ſpiratio actiue ſumpta nõ diſtinguũtur realiter ſed paſſiue. F. H.

Quare ꝓductio ſpũſſancti nõ eſt vere gñatio. G.

Ad diſtinctionem realem relationũ in diuinis q̃d requiritur ⁊ ſufficit. H.

Diſtinctio. xiiij. Queſtio. j.

Utrum ſpiritusſancto competat duplex pꝛoceſſio tempoꝛalis et eterna.

Pꝛoducere/ pꝛoceſſio tempoꝛalis/ pꝛoceſſio eterna quid eſt. B. I.

Item diſt. xvj. q. vnica. A.

Pꝛoceſſionis tempoꝛalis ſpũſſancti notificatio et explanatio quo ad ſingulas clauſulas. C. D.

Pꝛoceſſio an ſit t̃minꝰ notionalis vel eẽntialis. C.

Illapſus ſanctificatiuus q̃d eſt. C.

Dona quare dantur a deo: ad quid: ⁊ quottuplicia ſunt dona in quibus pꝛocedere dicitur perſona diuina tempoꝛaliter.

Itẽ de appꝛopꝛiatione donoꝝ ad ꝑſonas diuinas.

Et an in omni dono intellectus mittatur filius tẽpoꝛaliter. D.

Mittere perſonam diuinam ad hoĩem quid eſt: ad quos perſona mitti dicitur. D.

An ſit concedendum ⁊ ad quem intellectum ꝙ eſt duplex ſpiritusſancti pꝛoceſſio: eterna/ ⁊ tempoꝛalis. et ꝙ vtraq̃ eſt realis. E.

Pꝛoceſſio tempoꝛalis an ſit res vna: abſoluta vel relatiua. E.

Ad quem ſenſum quandoq̃ pꝛoceſſio tempoꝛalis negatur ab eterna. Et an differat pꝛoceſſio tempoꝛalis et eterna. E.

Queſtio. ij.

Utrum ſpiritusſanctꝰ detur in perſona pꝛopꝛia vel tantum ẜm dona ſua. C.

Inuentarium libri primi

Proceſſio/datio/miſſio/quomodo differunt. A.

Dari quid eſt: ⁊ quō aliquid dicitur alteri dari. B

Item ſpūſſanctus quando datur creature rōnali.

Spiritusſanctus non datur in dono creato niſi ſolum charitatis. C.

Et quare magis dicitur dari in dono charitatis: ꝙ̄ in aliȷs. E.

Cum deus eſt vbiq̄ȝ: quomodo dicitur alicui de nouo dari. D.

Et quomodo dicitur eſſe ſolum in bonis et non in malis. Ibidem.

Quare deus non acceptat hoiem ſine ſpūſſancti datione et charitatis infuſione. F.

Diſtinctio. xv. Queſtio vnica.

Utrum quelibet perſona poſſit mittere et mitti: ꝑ totam queſtionem.

Mittere mitti quid eſt: quomodo differunt: quib⁹ perſonis conueniunt: an ſint notionalia vel eſſentialia. A. B. C.

An ſicut mitti includit produci: ita mittere includit producere. C.

Diſtinctio. xvȷ. Queſtio vnica.

Utrum perſona diuina viſibiliter mittatur.

Miſſio temporalis ⁊ eterna: miſſio viſibilis ⁊ inuiſibilis quid eſt: quō differunt: quō fiunt: quid ꝑ hmōi miſſionem viſibilem ſignificatur. A. B.

An miſſio viſibilis ſpūſſancti ſemꝑ ſignificet gratiam tunc primum conferri et dari. B.

Spiritusſanctus in quadruplici ſpecie apparuit: ⁊ quare hoc: quid ſignificant huiuſmodi apparitiones multipliciter facte. B.

Cur miſſio viſibilis ſpiritusſancti ſolum in noua lege facta eſt chriſto et diſcipulis. C. E.

Gratia xp̄i quō redūdat a xp̄o in nos/ ⁊ quō ab apoſtolis: quomodo in ſacramentorum collatione. D.

An ſigna viſa in miſſione ſpiritusſancti fuere vere res vel apparitiones tantum. E.

An inuiſibilis miſſio ſpūſſācti requirat neceſſario precedere miſſionem viſibilem: ita ꝙ nulli mittatur inuiſibiliter cui non datur viſibiliter.

Diſtinctio. xvȷȷ. Queſtio. ȷ.

Utrum preter ſpm̄ſctm̄ neceſſe ſit ponere charitatem abſolutam creatam: aiam formaliter informantem: ad hoc vt ſit chara et accepta deo.

Animam eſſe gratā ⁊ acceptā deo quid eſt. A. B.

Complacentia dei in rebus eſt multiplex: generalis et ſpecialis: ⁊ illa triplex. B.

De potētia dei abſoluta poteſt aliquis eſſe char⁹ deo ſine oi forma ſibi inherēte: ſecus de potentia dei ordinata. D. L. M. N. O.

Deus contingenter acceptat aiam ad vitam/ etiā quacūq̄ȝ forma ſupernaturali poſita in ea. E.

Gratia et charitas quandoq̄ȝ ſumuntur abſolute quandoq̄ȝ connotatiue. F.

An aliquis poteſt eſſe charus ⁊ gratus deo ſine oi acquiſitione vel deperditione qualitatis abſolute: ⁊ vbi lapſus temporis non eſt in cauſa ſine mutatione facta in deo vel anima gratificata. G. Item diſtinctione. xiiiȷ. quarti. q. xv.

An ad tranſitū cōtradictoriorū ſufficiat ſola tp̄is tranſitio aut potentionalis ſucceſſio vel mutatio. G.

Actus diuine cognitionis neceſſario trāſit in omne cognoſcibile. L.

Potentia dei abſoluta ⁊ ordinata quid eſt. M.

Laudabile accipit̄ multipliciter. ⁊ an aliq̄d ſit de ſe laudabile. Itē q̄d d̄r laudabile. I.

Neceſſitas duplex conditionata ⁊ abſoluta. I.

An aliq̄s pōt eſſe charus ſine charitate. K.

Q̄uo de⁹ d̄r diligere nō diligētes ſe ꝯplacētia gn̄ali: q̄uo cōplacet in oi creatura: in omni iuſticia. ⁊c̄. K.

An neceſſario diligat charitatē/ iuſticiā ⁊ habētes virtutes. Ibidem.

An actus eternus neceſſario tranſeat ſuꝑ obiectū eternū ſine cui⁹ participatione non pōt de nouo tranſire ſuper obiectum: ⁊ quomodo intelligitur. L.

An actus viatoris pōt ex charitate elici ⁊ non ad premium acceptari. K.

Obiectū eſt termin⁹ ampliatiuus ad quinq̄ȝ tp̄a.

An actus eternus in deo/ neceſſario trāſeat ſuper obiectum. L.

Actum tranſire ſuper obiectum quid eſt. L.

Queſtio. iȷ.

Utrum aliq̄s actus pōt eſſe meritorius ſine charitate formaliter aiam informante/ late deſcindit̄ q̄ſtio ⁊ concludit ꝙ ſic per totā queſtionem.

Sine gratia increata que eſt ſpūſſanctus ⁊ voluntas diuina nullus actus pōt eſſe meritorius. B.

Ad actum eſſe meritorium: quarū circunſtantiam integritas requiritur. B.

Queſtio. iiȷ.

Utrū de facto oi actui meritorio creata charitas preſupponat̄. Rn̄det̄ ꝙ ſic ſm̄ legē ordinatam. B. C.

Q̄uo intelligende ſunt multe auctoritates ſcripture que videntur velle ꝙ merces debetur operi et ita non gratie: q̄ꝺ late examinatur per multas argumentationes in oppoſitum. D. E.

Ad meritū vite et̄ne q̄ req̄rūt̄ pricipal̄r et ꝓciſe. F.

Cur volūtas magis meret̄ ꝑ gratiam ꝙ̄ ſine ea. F

An act⁹ meritori⁹ ⁊ nō meritori⁹ ſint eiuſdē rōnis. F

An ad actum meritoriū preſupponitur charitas: q2 preciſe eſt ratio acceptandi actum illum. G.

Actus meritorius an potius eſt a volūtate noſtra ꝙ̄ ex charitate. G.

An homo qui ad beatitudinē naturaliter ordinat̄ poſſit eam ex naturalibus conſequi. H.

An actus magis debitus ſit minus meritorius: ⁊ an debitum minuit rationem meriti. H.

An operis difficultas ⁊ labor faciant actū magis meritorium. H.

An meritū ꝯmēſurat̄ ꝑfectiōi charitatꝫ an labori. H

An meritū etiā attribuat̄ actib⁹ aliaꝝ virtutū. H.

Queſtio. iiiȷ.

Utrū charitas poſſit augeri: ꝑ totam queſtionem.

Augmentatio quid eſt. A.

Recipere magis ⁊ minus dupliciter accipitur. A.

Forma habet latitudinem an ſit vera. B. G.

An aliq̄ forma ſuſcipiat magis ⁊ minus: et ad quē intellectum hoc venit concedendum. B.

Forma augmētatur an ſit vera de rigore verborū: et ad quem ſenſum conceditur. B. G.

Augmētatio eſt multiplex: intenſiua ⁊ extenſiua.

Et illa duplex: cui adduntur multe alie diuiſiōes/ acceptiones ⁊ augmentationes: ⁊ quottupliciter fieri habeat augmentatio. ⁊c̄. D.

Aliquid fieri in inſtanti quid eſt. D.

Utrum augmentatio ſit ſpecies motus et alteratio. B. I.

Latitudo quid eſt: et ꝙ eſt duplex: intenſiua et ex=

tenſiua. E.

Gradus quid eſt. E.

Augmentatio continua poteſt fieri dupliciter Et quid eſt aliquid continue ſucceſſiue augeri. E.

Propoſitiones plures ponuntur de formarū augmentatione: ⁊ ſubiecti qualitatiua denominatiōe forma intenſa vel extenſa. F.

An gradus qualitatis intenſibilis poſſunt naturaliter intuitiue videri. H. Item. q. vij. A.

Charitas augetur ⁊ poteſt augeri in tempore ⁊ īſtantanee. G. H.

Charitas augmentabilis eſt a viatore ꝑ actus ex gratia procedentes meritorie. H. I. K.

Charitas quō dicitur augere: ⁊ ad quē ſenſum: et quomodo preexiſtens augetur et manet. I. K.

Alterabile quid eſt et quomodo differunt ab augmentabili. I.

Nihil dat quod non habet: quomodo concedit. I.

Non oportet denoiationem conuenientem alicui ratione forme etiam conuenire forme. I.

An charitas poſſit minui ſicut poteſt augeri: late extenditur hoc dubium. L.

Feruor charitatis quid eſt. L. M.

An veniale diminuat charitatem. L.

Et an feruor charitatis per peccatum veniale diminuatur ibidem. L. M.

Comparādo hoiem cum veniali pctō ad aliquem ſine veniali reſpectu dei: ceteris paribus an aliquis illorum ſit plus charus deo q̄ alius. M.

Queſtio. v.

Utrum charitas preexiſtens maneat in fine augmentationis. Reſpondetur ꝙ ſic. A.

Termini motus per ſe ſunt incompoſſibiles.

Et ſunt non eſſe ⁊ eſſe eiuſdem forme. B.

Non ſemꝑ generatio vniꝰ eſt corruptio alteriꝰ. B. Item. q. vij. I.

In eodē ſubiecto poteſt eſſe charitas maior ⁊ charitas minor: quia pars ⁊ totum. B.

Nec non idē eſt magis ⁊ minus intenſum. ibidem.

Magis ⁊ minus quomodo ſunt contraria denoiatiue tantum. B. Item. q. vij. H.

Queſtio. vj.

Utrum in augmentatione charitatis aliquid realiter differens a priori ſibi adueniat. Rñſio ꝙ ſic. B.

Differentia inter generationem ⁊ augmentationē et ꝙ generatio tripliciter accipitur. C.

An omnes forme ſint augmentabiles: ⁊ an aliqua forma ſubſtantialis creata vel creabilis

Item an quantitas ſm vnam opinionem ſit augmentabilis intenſiue. D.

Inter idiuidua eiuſdem rationis poteſt eſſe ordo perfectionis eſſentialis. D.

Nulla ſubſtātia per naturā eſt augmentabilis. D.

Secus de potentia diuina de ſubſtantia creabili. ibidem.

Queſtio. vij.

Utrum illud qđ in charitatis augmentatione additur ſit eiuſdem ſpeciei ſpecialiſſime cum charitate precedente ſeparata ab ea. Reſponſio ſic. B.

An gradus charitatis ſuperadditi poſſunt intuitiue videri vnus ſine alio. B.

Quomodo differunt augmentatio quantitatis ab augmentatione qualitatis. B.

Qua vnione vniuntur partes charitatis: an ſe totis: ⁊ quomodo faciunt vnū numero: ⁊ an duo accidētia ſolo numero differentia poſſunt eſſe in eodem. C.

Quomodo ſaluatur vnitas ſpeciuoca inter charitatem magis ⁊ minus intenſam. D.

Quomodo et quando ex duobus in actu fit vnum tertium. E.

Quomodo accidentia / differentia numero faciūt vnum numero. H. N.

Ad abſtrahendum conceptum quidditatiuum cōmunem quid requiritur. K. D. Item diſt. viij. q. ij.

An poſſibile ſit duo accidentia numero differētia facientia tamen vnum accidens eſſe in eodem. F.

Quomodo termini motus ſunt incōpoſſibiles. H Item. q. v. B.

An in augmētatione charitatis gradus maneant ſimul ⁊ ſibi inuicem coniungantur. H.

An ſemper compoſitius ſit minus perfectum minus compoſito. H.

Forma eſt ſimplex eſſentia quomodo concedit. H

Charitas maior ⁊ minor ad quem ſenſum dicūtur contrariari. H. Item. q. v. B.

An quelibet forma ⁊ totalis et partialis denominat ſubiectum: ⁊ qua denominatione. H.

Album eſt quod eſt nigro impermixtius quomodo intelligitur. I.

Album condenſatum quando dicitur fieri magis album. I.

An gradus ſucceſſiue ad geniti ſint accidentales prioribus vel eſſentiales in augmentatione qualitatis. I.

An augmentatio eſt generatio. I.

Et an vniuerſaliter generatio vnius ſit corruptio alterius. ibidem. Item. q. v. B.

An in augmentatione charitatis gradus ſint eiuſdem ſpeciei eſſentialis: ⁊ differant ſolo numero.

Species habēt ſe vt numeri quomodo intelligit.

An omnia indiuidua eiuſdem rationis ſint eiuſdē perfectionis eſſentialis. R. Item. q. vj. B.

A qua cōuenientia eſſentiali ⁊ ſolum tali poteſt ſumi conceptus ſpeciuocus. D. K.

Item diſt. viij. q. ij.

An oporteat oia indiuidua eſſe ſimilia ⁊ in quo. K.

Queſtio. viij.

Utrum ſit dare ſummā charitatem cui repugnet augmentari.

Augmentatio extenſiua dupliciter accipitur. A.

Augmentatio extenſiua que ⁊ qualis procedit in infinitum per potentiam dei. A.

Non eſt dabilis maxima aqua creabilis. A.

Augmentatio extenſiua per modū rarefactionis an procedat infinitum. B.

Charitatem in infinitum augeri quid eſt. B.

De intenſione formarum in ſubiecto ⁊ extra ſubiectum: an poſſit fieri in infinitum. B.

An finitum additum finito faciat infinitum. B.

An per diuinam potētiam poteſt charitas ſine termino augmentari. C. D.

An ſi deus in qualibet parte ꝓportionali hore ꝓduceret gradū charitatis: charitas in fine hore creata eſſet infinita: ⁊ ſi caſus ille ſit poſſibilis. C.

Dim a natura conſtantium determinata eſt quantitas quomodo intelligitur. E.

Quantum eſt in potentia: tantum cōtingit eſſe in actu quomodo intelligitur. E.

An producere charitatem īfinitam repugnet deo ſubiecto vel charitati. E.
An charitas chriſti fuit ſimpliciter ſumma creabilis et poſſibilis. F.
An deus poteſt oīa producibilia ſimul producere ſicut poteſt oīa ꝓducibilia ſimul cognoſcere: ꝛ vnde eſt ꝙ poteſt ſecundum ꝛ non primum. G.
Diſtinctio. xviij. Queſtio vnica.
Utrum donum dicat proprietatem perſonalem ꝑ totam queſtionem.
Donum ꝛ datum quō differunt ꝛ ꝙ tam donum ꝗ̃ datum dupliciter accipitur. A. B.
Imaginatio ꝓceſſionis ſpiritusſancti virtute amoris producti. B.
An donū ſit ſoli⁹ ſpūſſcti an etiā filij aut pr̄is. C.
Cui ſpūſſanct⁹ dicitur donari: an patri an filio an creature rationali et ſolum tali. D.
An donū ſit ꝓꝓrietas perſonalis cōſtitutiua. ff. E
Donum ꝛ donare diſtinguuntur formaliter. E.
Proprietas perſonaliter ſumitur dupliciter. E.
An donum dicat reſpectum ad creaturam. F.
Sancti freq̄nter noīant noīa connotātia creaturā et ſuppon entia pro deo nomina relatiua. F.
Diſtinctio. xix. Queſtio. j.
Utrum perſone diuine ſint ſm̄ magnitudinem ꝑfecte equales. D.
Magnitudo vel magnū capitur quadrupliciter: ꝛ habent ſe illi modi ſm̄ ſuperius ꝛ inferius. A. C.
Quantitas eſt quadruplex. A.
An vna perſona dicat̄ equalis alteri propter vnitatem eſſentie vel propter realitatem relationis. E.
Equale vel inequale ſumit̄ quadrupliciter: ꝛ ſunt illi modi impertinentes ad ſeinuicem. B.
Magnitudo quomodo accipitur in diuinis a ſanctis: an abſolute an relatiue. C.
An idemptitas/ ſimilitudo/ equalitas importent aliquam diſtinctionem in diuinis. C.
An equalitas ſit relatio fundata in vnitate. F.
An equalitas perſonarum diſtinguatur a ſimilitudine ꝛ idemptitate. F.
An cōcedi poteſt: ad quem ſenſum: ꝙ aliqua magnitudo eſt in vna perſona ꝛ non in alia. G.
Queſtio. ij.
Utrum q̄libet pſona ſit in alia ꝑ circunīceſſionē.
In exiſtentia vnius in alio eſt triplex. A.
Eſſe in alio per circunīceſſionem quid eſt. A.
Ad hoc ꝙ aliqua mutuo ſibi inexiſtant per circūinceſſionem plura requiruntur. A.
Pater eſt in filio per circūinceſſionem: ꝛ quelibet perſona in alia. B.
An eſſe in alio per circuninceſſionem conuenit ꝑſonis ratione eſſentie vel relationis. C.
Habere aliq̄d ꝑ ꝓductionē dupliciť intelligit̄. C.
An cōcedi pōt ꝙ principium eſt in pricipiato. C.
Diſtinctio. xx. Queſtio vnica.
Utrum pſone diuine ſint equales ꝑ potētiam. C.
Potētia quid dicit: an ſit reſpectu factibilium ad extra: vl̄ ſolum reſpectu producibiliū ad intra. A. D
Omnipotētia quid dicit: reſpectu quorum eſt: an reſpectu ad intra ꝛ extra. A. B. D.
Quid intellexerunt ſancti per nomen potentia ꝛ omni potentia. B.
Et an ſub potētia vel omni potētia comp̄hēdatur potentia generandi ad intra aut ſpirandi. ibidem.
Omnes perſone diuine ſunt equalis omnipotentie et potentie. C.
Equalitas que eſt in deo quid eſt: ꝛ quomodo dicitur eſſe in deo. D.
Cum potentia generandi non ſit in filio: q̄ tamen videtur eſſe potētia: quomodo filius dicitur equalis potentie cum patre. D.
An poſſe generare ſit poſſe. Et potentia generandi ſit potentia. D.
Potentia et potentia generādi ſunt termini diſparati. Nec vnus eſt inferior ad alium. E.
Oia q̄ habet pater hꝫ ꝛ fili⁹ quomodo ītelligit̄. E.
Diſtinctio. xxj. Queſtio vnica.
Utrū hec ſit concedenda: ſolus pater eſt deus. D.
Solus accipitur cathegorematice ꝛ ſyncathegorematice. Et hoc dupliciter: excluſiue ꝛ preciſiue. A
Solus poſitum a parte predicati accipitur quandoq̈ ac ſi ponatur a parte ſubiecti. B.
Solus ſm̄ multiplicem acceptionem reddit ꝓpoſitionem multipliciter exponibilem. B.
Solus ſm̄ multiplicē acceptionē pōt addi vel nō addi terminis eſſentialib⁹ aut notionalib⁹. ꝛc̄. C. D.
Solus pater eſt deus an ſit ꝛ quō concedenda. D.
Qn̄ valet: hec regula arguēdo ab excluſiua ad vniuerſalem in terminis tranſpoſitis eſt bona ꝯña. E.
Diſtinctio. xxij. Queſtio vnica.
Utrum viator poſſit aliquod nomen imponere ad ſignificādum diſtincte diuinam eſſentiam. C.
Nominum quedam ſignificāt res: quedam voces vel ſcripta: quedam conceptus mentis. A.
Signum prime impoſitionis ꝛ ſecunde impoſitionis quid eſt. A.
An vox ſignificat conceptum mentis. Et q̄d ſignificat conceptus mentis. An vox aliquid ſignificet ſine conceptu mentis. A.
An illud primo ſignificetur per vocem: quod primo per vocem apprehenditur formato conceptu. A.
Nomen ſignificare aliquid diſtincte multipliciter intelligitur. B.
Utrum viator pōt imponere nomen ad ſignificandum diſtincte: qđ nō pōt diſtincte intelligere. C. D.
Stat nomē ſcienti eius impoſitionē aliquid diſtincte repreſentare ꝗ̃tum eſt de ſe: ꝛ tamen audientē nō diſtincte intelligere: qđ diſtincte nō repreſentat. D.
Exprimere rem diſtincte intelligenti quid eſt. D.
Cū vox nō ſignificat ſine conceptu: quomodo pōt nomē diſtinctius ſignificare ꝗ̃ poſſim⁹ cōcipere. D.
Poſſumus diſtinctius loqui de re ꝗ̃ eam ītelligamus. Sic ꝛ diſtinctius amare ꝗ̃ intelligere. D. F.
Cognitio diſtincta ꝛ cognitio diſtincte ſignificās quomodo differunt. E. Item diſt. iij.
Deus quomodo dicitur ineffabilis. F.
Quomodo deus verius cogitatur ꝗ̃ dicitur. F.
Diſtinctio. xxiij. Queſtio vnica.
Utrum nomen perſona ſit terminus prime vel ſecunde intentionis. E.
Indiuiduum ſuppoſitum perſona quomodo ſe habent adinuicem. A.
Indiuiduum quid eſt. B. A.
Suppoſitum quid eſt. B.
Perſona quid eſt. C.
Differunt intentio prima et ſecunda. Et nomē prime vel ſecunde intentionis. D.
Perſona q̄ūo eſt vnū per ſe cū includit multas ne-

gationes.F.
An omne illud ſit ſecunde intentionis: in cui⁹ q̄d nominis ponit̄ terminus ſecunde intentionis.F.E.
Quot modis dicit̄ vnū oppoſitoꝝ: ⁊ reliquum q̄modo conceditur.G.

Diſtinctio.xxiiij.Queſtio.j.
Utrū vnitas q̄ de⁹ dicit̄ vnus ſit aliq̄d additū deo.
Unū q̄d dicit ⁊ quomodo negat multitudinē: ⁊ ꝙ multiplicit̄ accipitur.A.C.G.
Accidens capit̄ dupliciter/realiter ⁊ logicalit̄.B
An vnū impoꝛtat accidens ſuperadditū rei: an dicat̄ termin⁹ accidentalis.C.
An vnum p̄dicet̄ pꝛimo vel ſecundo modo per ſe de qualibet re vna.E.
An vnum ⁊ ens differunt.F.
An illa ſit vera circūſcribēdo oēm intellectum ex natura rei: cuilibet cōpetit alterū cōtradictorioꝝ.H
An ſicut concedit̄ ꝙ circūſcripto omni intellectu res ſit talis: ita concedendum ſit/tale pꝛedicatum dici de re ſine intellectu.H.

Queſtio.ij.
Utrum trinitas perſonarum ſit verus numerus.
Numerus eſſentialis/ accidentalis/ mathematic⁹ quid eſt.B
Numerus numerās/numerus numerat⁹ q̄d eſt.C
Numerus numerat⁹ multipliciter accipit̄ ⁊ q̄ ꝯditiones requiruntur ad eūdem.C.
In diuinis eſt numerus large ſumptus: nec addit aliq̄d perſonis numeratis.D.
Quomodo eſt idem numerus decem hominum ⁊ decem angeloꝛum.B.
Cū oīs numerus ſit maioꝛ ſua parte: q̄uo in trinitate ſimpliciſſima eſt numerus.E.
Q̄uo excuſari pōt opinio magiſtri q̄ dicit termīos numerales in diuinis nihil ponere/ſed negare.F.

Diſtinctio.xxv.Queſtio vnica.
Utrum perſona in diuinis dicat̄ ſm ſubſtantiam vel relationem.
An tribus perſonis poſſit abſtrahi aliquod cōmune eis vniuocum.C.
Commune cōmunitate reali ⁊ logicali q̄d eſt.A.
Differunt commune ⁊ vniuerſale.A.
Perſona quid ſignificat pꝛimo.B.C.
Et an ſit vniuerſale ſiue commune ad perſonas diuinas ⁊ creatas.C.D.
Perſona eſt commune vniuocum perſonis increatis ⁊ creatis.C.
An conceptus abſtractus a pſonis diuinis diſtinctus coꝛrn̄deat nomini pſona q̄d nos habemus.D.
Dici ſm ſubſtantiam dupliciter accipit̄.E.
Perſona an dicatur relatiue ad aliud.G.Item an dicatur ſm ſubſtantiam.ibidem.
Termini ſign̄tes relationes ſunt multiplices.F.

Diſtinctio.xxvj.Queſtio.j.
Utrum perſone diuine conſtituant̄ ⁊ diſtinguant̄ per relationes oꝛiginis.
De pſonaꝝ conſtitutione plures ſunt opi.do.⁊ videt̄ illa materia plus eſſe ꝓbalis q̄ȝ realis.A.B.⁊c̄.
Cōſtitutio pſonaꝝ non repugnat ſimplicitati: nec aliquid cōſtituentiū eſt ſimplicius ꝯſtituto.E.F.M
Item diſt.viij.q.vij.Item diſt.ix.q.ij.
Perſonam conſtitui in diuinis ex eſſentia ⁊ relatione quid eſt.F.
Relationi in diuinis multa ſingularia attribuunt̄ que non ſunt in creaturis.G.O.
Referri foꝛmaliter ⁊ denominatiue quid eſt.I.
Referri realiter dupliciter accipitur.P. Ibi q̄d eſt referri realiter.
In diuinis ponende ſunt relationes reales.K.
An idem conſtituit ſe realiter.P.
Relationi in diuinis non repugnat cōſtituere ſuppoſitum vel perſonam.L.
Quomodo ſuppoſitum dicit̄ cōſtitui relatione/cū ſit pꝛimū relationi ⁊ referatur relatione.N.
Quomodo pꝛopꝛietas conſtitutiua idemptificat̄ ſuppoſito conſtituto.P.
Contra pſonarum cōſtitutionem quadruplici via arguitur: ⁊ ſoluuntur rōnes multe.Q.R.S.T.U.
An omnis relatio ſit incommunicabilis.Q.
Et omnis quidditas communicabilis.ibidem.
Quidditas eſt duplex: ſcilȝ logicalis ⁊ realis.Q.
An ſicut conceditur ꝙ idem non gignit ſe: ita nec idem conſtituit ſe.P.
Idē accipit eſſe a ſe foꝛmalr̄/ſȝ nō pꝛīcipiatiue.P.
Per rationem foꝛmalē quid ītelligitur.Q.
An relatio ſit foꝛmaliter infinita. Et ꝙ infinitum accipitur dupliciter.Q.
Non eſt incōueniens ex ſimpliciter impoſſibili ſequi contradictoꝛia.Q.
Quomodo relatio facit per ſe vnū cū eſſentia.R.
Inter ſuppoſitum ⁊ naturam qualis diſtinctio in creaturis et in diuinis.R.
An ſit maioꝛ idemptitas nature create ad ſuppoſitum ſuum q̄ȝ nature diuine ad ſuum.R.
Generatio ſeu relatio in diuinis non eſt res minime entitatis: ⁊ ꝙ eſt ad perſonam filij.S.
Ad relationem non eſt motus quō ītelligitur.S.
Et de quibus loquitur philoſophus.
Relatio ſub qua ratione conſtituit vel eſſentie vel vt diſtincte ab eſſentia.T.
In diuis idē ē oꝛigo/relatio/ꝓpꝛietas relatiua.T
An relatio pꝛeſupponit actum notionalem tanq̄ȝ fundamentum.T.
An poteſt concedi ꝙ in diuinis ſunt quattuoꝛ relationes: aut plures res q̄ȝ tres.T.

Queſtio.ij.
Utrum pſone diuine conſtituāt̄ ⁊ diſtinguāt̄ per relationes ſub ratione relationis vel alia.
Oꝛigo ⁊ relatio nō diſtinguūtur ex natura rei.B.
Generare nō p̄ſupponit ſuppoſitū/ſȝ cōſtituit.B.
Tam oꝛigo q̄ȝ relatio conſtituit ⁊ diſtinguit perſonas.B.
Diſtinguere ⁊ conſtituere de quo pꝛedicatur cum nota reduplicationis.
Sub ratione qn̄q̄ȝ accipitur reduplicatiue: quandoq̄ȝ excluſiue.A.
Pꝛopter diuerſam fabꝛicationem intellectus non pñt de eadem re dici alia ⁊ alia pꝛedicata realia.A.
Deus ⁊ deitas non ſignificant oībus modis idem nec homo ⁊ homines.B.

Queſtio.iij.
Utrum oēs relationes diuine ſint cōſtitutiue perſonarum.per totam queſtionem.
Conſtitutiuū accipitur dupliciter.A. Item.q.j.
Spiratio actiua nō eſt aduēticia perſone/ſed cum paternitate ⁊ eſſentia pſone p̄ris ꝯſtitutiua.B.C.D
An conſtitutiuum ex eſſentia ⁊ paternitate ſit ſuppoſitum foꝛmaliter.C.

Inuentarium libri primi

Spiratio actiua an ſit cōſtitutiua pſone. D.

Diſtinctio. xxvij. Queſtio. j.

Utrum in eadē perſona ſint plures proprietates. De nullis que ſunt idē realiter p̄dicat plura vel plures. Unū ⁊ plura opponunt/ ⁊ non p̄dicant de eodem in eodē ſenſu. A. Etiā cum quacūq; determinatione cathegorematica. A.

Paternitas ⁊ ſpiratio actiua non ſunt plures relationes. B.

Nec eſſentia ⁊ paternitas plures res. C.

Non ſemper diſtinctis correlationibus diſtincte correſpondent relationes. C.

In diuinis nō ſunt quattuor relationes: ⁊ ad quē ſenſum quandoq; conceditur. C.

Pr̄nitas ⁊ ſpiratio actiua diſtinguunt formalr. C.

De diſtinctis formaliter nunq; concedendum eſt q̄ ſint plures res. C.

Eſſentia generat an ſit ɔcedēda. Et q̊modo differenter p̄dicant generat generare pr̄nitas. D.

Queſtio. ij.

Utrum verbū intellect⁹ creati ſit vera q̄litas ſubiectiue producta in mente.

Uerbū accipit multipliciter a beato Augu. A. B

Loquitur quis quandoq; ad ſe/ q̄nq; ad alterū. C.

Dicere q̄d eſt: ſilr q̄d eſt loq̄. C Item. q. iij. F. G

Ad verbū mētale quot requirunt cōditiones. D.

Memoria dupliciter accipitur. E.

An ois actualis cognitio in nobis ſit v̄bum. D. G

An omne v̄bum naſcit de ſcientia ⁊ p̄cedat actum appetitus. Itez an ois actus primus ſit verbum. G.

Queſtio. iij.

Utrum ſolus filius ſit verbum in diuinis.

Opi. petri aureoli quid ſit verbum. A.

An inter cognitionē ⁊ rem cognitā ponēdū ſit aliquod mediū in eſſe reali vel obiectiuo. C.

Quomodo ſaluant experientie de baculo q̄ videt fract⁹ in aqua. De colore vario in collo columbe. de motu arborum in littore.

De imagine in ſpeculo: ⁊ ita conſimiles multe. C.

Motus an videatur: ⁊ quid eſt. C.

Quomodo oſtendit in diuinis vere eſſe verbū ⁊ realiter/ non trāſſumptiue. D.

Sapiētia filius imago: v̄bum qūo differunt. D. E

Uerbum quid eſt. I.

Uerbū in diuinis q̄d eſt ⁊ quomodo notificat. E. I

Dicere multipliciter accipit a ſanctis: ⁊ q̄bus perſonis conuenit. F.

Dici multipliciter accipitur. G.

An verbum ſit purum notionale in diuinis et ſoli filio conueniat. H. K.

An v̄bum connotet creaturā ſeu importet reſpectum ad creaturam. I.

Uerbum importare reſpectum ad creaturā q̄d eſt ⁊ q̊modo intelligitur. I.

Nomen filius non connotat reſpectū ad creaturā ſed nomen verbum. I.

Quamq; nō diſtinguant v̄bū ⁊ fili⁹: neuter tn̄ terminorum eſt alteri ſynonymus. I.

Quare potius nomen ſecunde pſone cōnotat creaturam q̄ nomen alterius perſone. K.

An omnis intellectio in diuinis ſit verbum vel ſolum intellectio genita. K.

Qūo v̄bū dicit naſci de oib⁹ cognit; ſciētia pr̄is. K

Diſtinctio. xxviij. Queſtio vnica.

Utrū inaſcibilitas ſit cōſtitutiua patris proprietas. Quid eſt relatio in diuinis: ⁊ cur ſic dicit: q̄d notio: ⁊ cur ſic dicit: ⁊ q̊modo diſtinguit a relatione. D.

Item cur relatio dicit ꝓprietas. ibidem ꝓprietas accipitur tripliciter. A

Innaſcibile inaſcibilitas dupliciter accipitur. A

An paternitas ſit innaſcibilis. B.

Diſtinctio formalis quid eſt. B.

Propter ſolā diſ. formalē nō ponit in diuinis pluralitas ſimplr vel cū addito de virtute ſermonis. C.

Eſſentia ⁊ pater diſtinguunt formaliter: ad quem ſenſum conceditur. C.

In diuinis q̄cunq; fuerint nō ſunt plura trib⁹. D.

Notio ⁊ relatio in diuinis q̊modo diſtinguunt. C.

Ad quē ſenſum cōcedit in diuinis eſſe duas emanationes tres perſonas totidē ꝓprietates. Itē quattuor relationes/ quinq; notiones attributa multa cōſimiles ꝓpoſitiones multe reſoluunt ad pium ⁊ catholicū intellectū. ibidem. D. E

Diſtinctio. xxix. Queſtio vnica.

Utrum principiū vniuoce dicat de oibus illis in deo de quibus predicatur.

Uniuocū accipit multipliciter. A. Itē di. ij. q. ix.

Signū ſignificare plura vno conceptu quid eſt. A

Unitas concept⁹ quō cognoſci pōt q̄ eſt pluriū. C

Quomodo ſcitur an terminus in quid nois poſitus ſit vniuocus vel equiuocus. D.

In genere latēt mlte equocatōes quō itelligit. A

An ⁊ quādo ſola ſpēs ſpecialiſſima dr̄ vniuocū. A

Uniuocatio vocis impoſite quō cognoſcitur. D.

Coniunctio copulatiua vel diſiunctiua non debet ingredi diffinitionem. D.

Diſtinctio. xxx. Queſtio. j.

Utrum oi auctoritate ſecluſa facilius negari poſſit ois relatio eſſe aliq̄d a parte rei quōcunq; ab abſoluto vel abſolutis diſtinctū per totā queſtionē oſtenditur pars affirmatiua queſiti eſſe vera. Abſtracta relatiua quid dicūt: pro quo ſupponunt: ⁊ quid eſt relatio. D. De hoc latius in. ij. diſt. j. q. j.

Queſtio. ij.

Utrū per rōnem naturalē probari poſſit ſex principia importare reſpectus extrinſecus aduenietes ab abſolutis diſtinctos. A. ⁊c̄. per totā queſtionem.

Ad verificationem tranſitus contradictoriorum quid requiritur. B. Itē diſt. xvij. q. j. G. H. Et diſ. xiiij. q. ij. Item in. iiij. diſt. xiiij. q. j. G.

Queſtio. iij.

Utrum de intentione philoſophi fuit ponere quēcunq; reſpectum a parte rei diſtinctum ab omnibus abſolutis per totam queſtionem.

Termini abſoluti ſunt triplices. B.

Termini relatiui qui ſunt. C.

Res quomodo dicitur eſſe in predicamento. C

Queſtio. iiij.

Utrum ſm̄ rei veritatem ſit ponendus aliquis reſpectus ab abſolutis diſtinctus p totam queſtionem et admiſſis relationibus in diuinis ponitur cōcluſio in creaturis: ⁊ pro parte negatiua arguitur multipliciter per totam queſtionem.

Unio forme vitalis cum materia quid dicit. G.

Unio forme non vitalis cum materia q̄d dicit. H.

Unio accidentis ⁊ ſubiecti quid dicit. I.

Unio partium in continuo quid dicit. K.

Unio humanitatis cū v̄bo q̄d dicit. L. Et q̄ diffi

cile eſt hanc vnionem explicare. L. M. K.

Unum q̄d eſt: quottupliciter accipit̄: que eſt ratio vniꝰ p̄ciſe. M. N. O. Et cuiuſmodi vnioni potiꝰ aſſimilat̄ vnio incarnationis: ſ̄m Alexan. ⁊ Sco. Jbi de magna diſſimilitudine ⁊c̄. P. ⁊c̄.

Unio hypoſtatica q̄d dicit. Q. R. ibidē ꝙ non iportat aliquā entitatē reſpectiuā/ ſ; abſolutā. Q. R. S.

Que eſt differentia opi. ponentis vnionē eſſe qualitatem abſolutam ab ea que ponit vnionem eſſe entitatem relatiuam. S.

Opi. Greg. de arim. de vniōe hypoſtatica quid dicat. T. U. X.

Queſtio. v.

Utr̄ relatio tp̄alis dei ad creaturā ſit relatio real̄.

Differentia inter relationē realem ⁊ rationis. A.

Et ꝙ relatio realis tripliciter accipitur. D.

An relatio realis ſit ad non ens. B.

Terminꝰ relatiōis an ſit abſolutū vel relatiuū. C.

Aliquid dicitur temporale dupliciter. E.

Diſtinctio. xxxi. Queſtio vnica.

Utrum idemptitas/ ſimilitudo/ ⁊ equalitas ī diuinis ſit relatio realis.

An idemptitas/ ſimilitudo/ equalitas ī deo diſtinguantur: ⁊ an ſint termini ſynonymi. A.

Quid eſt illa relatio realis q̄ eſt ſimilitudo/ equalitas/ idemptitas in diuinis. C.

An idemptitas/ ſimilitudo/ equalitas ſint relationes rationis. B.

An ſit bene dictum ꝙ relationes in diuinis pullulant in eſſentia dei: ⁊ oriantur ex natura rei. C.

An idemptitas numeralis ſit relatio realis ex natura rei ſine operatione intellectus. D.

An relatio vel relatiuum ſupponant pro terminis vel rebus. E.

An hec ſit concedēda: equalitas eſt in patre ad filium. F.

Cur appropriatur p̄ri eternitas: filio ſpēs. ſſ. vſus

Jtem patri vnitas: filio equalitas. ſſ. cōcordia. G.

Diſtinctio. xxxij. Queſtio. j.

Utrum pater ſit ſapiens ſapientia genita.

Quando noīa eſſentialia poſſunt trahi in locutionibus ad ſuppoſitionem perſonalem. A.

Jngenitum ſumitur dupliciter. A. Sic etiam ſapientia ingenita. D.

Diuerſi modi loquēdi doc. de veritate illarū pater eſt ſapiens ſapiētia genita vel ingenita: ſic de filio ⁊ ſpū ſctō conſiſes formari poſſent ꝓpoſitiones. B. C. D.

Et ponuntur de hoc aliquot ꝓpoſitiones.

Sapientia ingenita dupliciter accipitur. D.

Quomodo illa conceditur pater dicit verbo: ⁊ nō illa pater ſapit verbo. E.

Dicere accipit̄ multipl̄r. E. Jtē. ſ. di. xxvij. q. ij. ⁊. iij.

Queſtio. ij.

Utrum pater ⁊ filius diligunt ſe ſpirituſancto.

Uoluntas diuina non diſtinguit̄ ab eſſentia. A.

Charitas/ amor/ dilectio ꝓprie ſunt termini eſſentiales: capiuntur tamen quādoq; perſonaliter. A.

Q̄uo ſpūſanctꝰ dicit̄ nexus patris ⁊ filij. A

Quomodo pater ⁊ filius diligunt ſe ſpūſancto. C

Sapere an ſemꝑ accipit̄ pure eſſentialiter ſ̄m vſū ſanctorum: ſic de diligere q̊modo ſolet accipi. B.

Quomodo dicit̄ aliquid eſſe in diuinis quod nec eſt purum eſſentiale nec rationale. D.

Diſtinctio. xxxiij. Queſtio vnica.

Utrū ꝓprietas diuina ſit realiter tam eſſentia q̄; perſona. Hoc eſt vtrum conſtituētia ꝑſonam ſint ab eſſentia realiter diſtincta. B. C.

Proprietas accipitur dupliciter. A.

Diſtinctio. xxxiiij. Queſtio vnica.

Utrum perſona ſit realiter eſſentia diuina. A.

Diſtinctio. xxxv. Queſtio prima

Utrum in deo ſit ſcientia ex natura rei. Reſponſio ꝙ ſic: probat̄ auctoritate ⁊ ratione.

Sciētia dupliciter accipitur. A. Jtē. q. ij. ꝓlo.

Jmmaterialitas non eſt cauſa quare aliquid eſt cognoſcitiuum. A.

Predicatum ſimpliciter pefectionale quid eſt: ſeu perfectio ſimpliciter. C.

An intellectus ⁊ ſcientia predicant̄ quidditatiue de deo vel per modū differentie. D.

Multa ex vſu loquētium concedunt̄ in certis terminis: ⁊ in ſimilibus non concedunt̄. D

Quomodo conceditur in deo vel in diuina eſſentia eſſe ſcientiam. E.

An ſicut concedit̄ in deo eſſe ſcientiam. Jta concedi poſſet in deo eſſe habitum. E.

An int̄ voluntatē diuinā/ intellectū/ ſciētiā/ ⁊ eſſentiam ſit aliq̄s ordo: ⁊ ex conſequenti diſtinctio. F. G.

An illa maxima ſit vera: quēcunq; ordinē habent aliqua ſi eſſent diſtincta realiter/ eundem habēt cum non diſtinguunt̄ realiter. F.

Diſtingui ratione dupliciter accipitur. Et ex hoc claret q̊modo intellectus diuinus ⁊ ſcientia diuina dicuntur diſtingui ratione. G.

De quibus proprie dicitur diſtingui. G.

Quomodo intelligit̄ realiter idē diſtigui rōne. G

Queſtio. ij.

Utrum deus intelligat omnia alia a ſe diſtincte.

Deus intelligit ſe ſumme ⁊ ꝑfectiſſime. C.

Jntelligit quoq; omnia alia a ſe diſtincte: ibidem

Opinio Auerrois recitatur ⁊ impugnatur de cognitione dei. A. B.

Utrū intellectꝰ creatꝰ ſeipō intelligat ſine alio repſentatiuo: ſeu an ſ̄m ſe ſit actualis vel potentialis. Et ſi intellectus noſter indigeat aliquo actuante ad cognitonem habendam. D. E

Quomodo deus vnica ſimplici cognitiōe cognoſcit omnia continente in ſe cognitiones omnium. E.

Quomodo deus continet eminenter ꝑfectionem omnis creature. Et tamen non eſt aſinus vel leo. E.

Queſtio. iij.

Utrū eſſentia diuina ſit primū obiectū intellectꝰ.

Multiplex eſt primitas obiecti cognoſcilis. A.

Jtem diſt. iij. q. j. Jtem diſt. ij. q. iiij.

Jn diuinis nō eſt ordo ꝑfectionis/ ſed originis. B

Qua primitate eſſentia diuina ſolet dici primum obiectum intellectus. C. D. E.

Ad quem ſenſum poteſt concedi ꝙ virtute eſſentie intelligitur creatura. F.

An obiectum primū primitate adequationis intellectus diuini ſit aliquod commune. E. F.

An intellectio diuina dependet ab intelligibili ⁊ intellectu. F.

Obiectum adequatum quid eſt. G. Jtē. di. iij. q. j.

Queſtio. iiij.

Utrū ad hoc ꝙ deus intelligat omnia alia a ſe diſtincte/ requirantur neceſſario in eo diſtincte relationes rationis ad ſua intelligibilia. C.

Jnuentarium libri pꝛimi

Relatio rationis multipliciter accipitur. A.
Relatiuum rationis eſt duplex. B.
An deus ab eterno referatur ad creaturam. D.
Aliqͩ referri ad aliud multiplr̄ pōt intelligi. D.
An hec ſit vera ab eterno in mente diuina deus ītellexit creaturam. D.
An relatio illa qua deus vt ītelligens refertur ad creaturam ſit realis vel rationis. E.
Quomodo eſſentia que eſt eadem ratione poteſt repꝛeſentare plura diſtincte. F.
Quomodo cognoſcens aſſimilatur cognito. F.

Queſtio. v.

Utrū deus intelligat oīa alia a ſe ꝑ ideas eaꝝ. O.
Jdea grecū nomē eſt: vn̄ ⁊ a ꝙ introductū. A. B.
Opi. Marſilij de ideis: ꝙ creatura nō eſt idea: ſed eſſentia ſiue cognitio diuina. Et ꝙ in deo non ſunt plures idee. D. E.
Plures ideas eſſe in deo ītelligitur dupliciter. E.
Quid eſt eſſe multa obiectaliter. E.
Opi. Occā de ideis. Quid dicit nomē idea: ꝙ nō habet quid rei: nec ſignificat p̄ciſe vnū. Quid eſt eius quid nois: qꝺ idea nō eſt diuina eſſentia: nec eſt reſpectus quidam: nec eſt quid aggregatum ex eſſentia diuina ⁊ reſpectu immutabilitatis: ſed eſt ipſamet creatura cognita. F. G. H. ⁊c̄. per totum.
Jdee quō ſunt in deo an realiter/ an obiectiue tm̄: quoꝝ ſunt idee/ an omniū reꝝ/ an generū ⁊ ſpecierū/ an materie ⁊ foꝛme/ an negationum ⁊ mali culpe. K.
Opi. petri Came. de ideis. Quid dic̄ idea ſm̄ Occam: ⁊ ꝙ alique idee idemptificantur realiter eſſentie diuine/ alique non. L. M.
Ad quē ſenſum dicitur deus ītelligere aliqua per ideas. Quottupliciter accipitur ly per. N. O.
Que eſt neceſſitas ponendi ideas. P.
Jmpugnatio opi. pe. de ideis. P.
Ad quem ſenſum concedit̄ ꝙ idee ſunt foꝛme pꝛincipales eterne/ non intereunt/ non oꝛiuntur immutabiles: ⁊ ꝙ earum viſiōe anima fit beata ⁊ ſimilia multa. Q. R. S. T.
Eternum dupliciter accipitur. R.
An poſſit concedi illa ⁊ ad quem ſenſum creature ſunt eterne. R. S.
Jtem idee vere ſunt. ibidem.
Jdea eſt terminus ampliatiuus. S. T.
Quō cognoſcit ideas aīa ſctā ⁊ beata. S.
Quō viſione ideaꝝ aīa fit extēſiue beata/ immo beatiſſima: licꝫ non foꝛmaliter. T.
Nomen cauſa quandoqꝫ ſumit̄ multum large: ⁊ ꝓ quibus. T.
Et ꝙmodo idea eſt quinta cauſa ſm̄ Sene. ibidem
Antichꝛiſtus eſt idea quam valet. T.
Quomodo non cognitis ideis ſapiens nemo eſſe poteſt. T.
Deus cognoſcit creaturam ꝑ ideam quō intelligitur: ⁊ quō deus opatur ſeu cognoſcit per ideam. T.
Jdee ſunt. i. cognoſcuntur. T.
Jdee ſunt in deo. i. cognoſcuntur a deo. Q. S. T.
Quādo res debet vocari idea: vel qn̄ ſm̄ eam iam aliquid ꝓducit̄ actu vel potētia. V.
An eoꝛum que nec ſunt/ nec fuerunt/ nec erunt: ſꝫ eſſe poſſunt ſit idea. X.
Omnia ſunt in deo: viuunt in deo ⁊c̄. quomodo intelliguntur. T.

Queſtio. vj.

Utrum idee in mente diuina ſint pꝛactice vel ſpeculatiue. A.
Pꝛacticum ⁊ ſpeculatiuum ſunt differētie cognitionum adheſiuarum. A.
Licet nulla noticia pꝛactica ſit ſpeculatiua: tamē aliqua pꝛaxis eſt ſpeculatio. A.
An ſciētia dei reſpectu factibilium ſit pꝛactica vel ſpeculatiua. B.
Quis actus voluntatis elicitus eſt pꝛimo pꝛaxis. Et quō intelligit̄ ꝙ act⁹ volūtatis eſt pꝛīo pꝛaxis. B
An volitio diuina ſit pꝛaxis. B.
Jdee in mente diuina nec ſunt pꝛactice nec ſpeculatiue. C.
Noticia agendoꝛum in mēte diuina per ideas eſt pꝛactica. C. E.
Creatio/ ꝯſeruatio/ remūeratio ſūt pꝛaxes dīne B
Et que res eſt illa pꝛaxis/ an deus/ an creatura. D
Et an ꝗlibet creatura pōt dici pꝛaxis diuina. D.
An noticia ideaꝝ ſit pꝛactica vel ſpeculatiua. F.
Noticia artis diuine eſt pꝛactica. F.

Diſtinctio. xxxvj. Queſtio vnica

Utrū ꝑfectiōes creaturaꝝ in deo contēte ab eterno diſtiguant̄ inter ſe realiter ⁊ a diuina eſſentia.
Quō ꝑfectiones creaturaꝝ cōtinēt̄ in deo ꝑfectionaliter ⁊ eminēter/ exemplariter ⁊ intelligibiliter/ virtualiter ⁊ cauſaliter ſm̄ opi. communē. A.
Quō ꝑfectiones creaturaꝝ cōtinent̄ in deo. C. D
Perfectio creature ſaltē eſſentialis ⁊ non partialis non diſtinguit̄ a creatura. C.
Jdem eſt dicere ꝑfectiones creaturaꝝ cōtineri in deo ⁊ creaturā contineri in deo. C.
Contineri in deo obiectiue/ virtualit̄/ eminent̄ qͩ eſt. D.
Quid impoꝛtat in cum oīa dicunt̄ eſſe in deo. C.
Quō ꝑfectiones creaturaꝝ diſtinguunt̄ ab eterno a deo ⁊ inter ſe. E.
Eſſe/ capitur tripliciter. F.
Eſſe/ cum diuerſis caſibus conſtrui ſolet: ⁊ ſm̄ hoc diuerſimode accipi. F.
Quō accipitur ly eſſe in illa/ eſſe reꝑ̄ſentatū creature eſt idē cum deo. G.
Eſſe reꝑ̄ſentatū/ ⁊ reꝑ̄ſentatum eſſe/ idē ſunt.
Eſſe cognitum ab eterno quid eſt. H.
Scti multas ponūt locutiōes methaphoꝛicas. J. Et que eſt huius ratio.
Creatura in deo eſt creatrix eſſentia: quam valet. J. K.
Quō intelligēda ſunt illa dicta ſanctoꝝ qꝺ factuꝫ eſt in ipſo vita erat. ⁊c̄.
Omnia ſunt in deo. Jtem oſtendam tibi omne bonum. Jtem ero omnia ꝗ ab hominibus honeſte deſiderantur. Jtem numeri ſunt in monade. Jtem creature ſunt in deo. Jtem omnia continētur in deo. Jtē linee vniunt̄ in cētro. Jtem deus eſt viuentium vita ⁊ ſimilia multa. K.

Diſtinctio. xxxvij.

Utrū eſſe vbiqꝫ ⁊ in oībus rebus ꝑ eſſentiam/ p̄ſentiam/ potētiam ſit ꝓpꝛium ſoli deo.
Triplex eſt dei in creaturis exiſtētia. A.
Quō vnum ineſt alteri per potentiam/ p̄ſentiam/ ⁊ eſſentiam. B.
Tripliciter aliqͩ contingit eſſe in loco: ſcꝫ cōmēſuratiue/ diffinitiue/ ⁊ repletiue. C.
Quō deus eſt in oībus rebus per potentiam pre=

ſentiam ⁊ eſſentiam. D.
Quomodo deꝰ eſt in omni loco repletiue. D.
Eſſe in om̄ibꝰ rebus creatis alijs a ſe eſſentialiter potentialiter ⁊c̄. intelligit̄ dupliciter. F.
An ex hoc ꝙ deus eſt in oībus rebꝰ per potentiā ſequat̄ ipſuz eſſe vbiqꝫ per eſſentiam. E.
An deū eſſe vbiqꝫ ſit ꝓprium deo. F.
An oportet ſemper mouēs eſſe cū moto. E.
An deū eſſe vbiqꝫ conueniat ſibi neceſſario ⁊ ſemꝑ ab eterno. B.
Ad quem ſenſum vniuerſale dicit̄ eſſe vbiqꝫ. G.
Quomodo deus immutabiliter dicit̄ eſſe in loco nouo in quo prius non fuit. G.

Diſtinctio. xxxviij. Queſtio vnica.

Utrum deus habeat ſciētiam determinatā ⁊ neceſſariam omniū futuroꝝ contingentium. I. K. L.
Contingens quid eſt. A.
Contingens ad vtrūlibet cur ſic dicitur. B.
Uoluntatem contingenter cauſare quid eſt/ pulchre explicatur. C.
Non idem contingenter verum ⁊ determinate verum. C. N.
Aliquid eſſe in aliq̄ inſtanti ⁊ poſſe non eſſe in illo inſtanti tripliciter intelligit̄. D.
Q̄uo oſtendi pōt vel argui rerū contingentia. E.
Q̄uo ⁊ vnde ꝯtingat in rebꝰ cōtingētia. F. G. H.
Contingentia effectus preſupponit libertatem agentis. F.
An libertas cauſe ſecunde ſufficiat ad ſaluandam contingentiam. G. H.
Libertas ſiue contingētia cauſe ſeu potētie actiue in quo preciſe conſiſtit. H.
Omnia ⁊ ſingula cognoſcibilia deus cognoſcit cognitione infallibili ⁊ determinata. I.
Cōtra hanc propoſitionē multa deducunt̄ argumenta. S. Et ſoluuntur ibidē. S. T. U.
Deus certitudinaliter/ infallibiliter ⁊ euidenter ſcit omnia futura contingētia: de mō ꝓo q̄uo ſciat varie recitant̄ opiniones. I. K. L. Et dehinc adducit̄ opinio Occā tanqꝫ planior ⁊ facilior. M.
Cōtingētia in rebus productis depēdet ex libertate arbitrij producētis. Contra hanc propoſitionē multiplr̄ arguit̄ ⁊ ſoluunt̄ rationes. A. A.
Infallibilitas cognitionis diuine nō repugnat cōtingētie creature. Cōtra hanc ꝓpoſitionē adducunt̄ auctoritates ⁊ rationes ſoluunt̄. BB. CC.
Habere ſciētiam det̄minatam de futuris contingētibus duplicit̄ accipitur. N.
Quomodo deus hꝫ ſciētiam determinatam de fututuris contingētibus. N.
Q̄uo hec regula Occam propoſitio de p̄n̄ti ſemel vera/ habet vnam de p̄terito neceſſariā concedit̄ cum impugnatione dn̄i Camera. N. O.
Q̄uo poſita infallibili cognitione euētuum futurorum pōt ſtare eorumdē contingētia. P.
Q̄uo in ſola diuīa cognitiōe ⁊ volitione eſt potētia ad oppoſitum ſine ſucceſſione. P.
Deus nō cognoſcit ꝑ actum intellectꝰ ꝓductū/ ſꝫ ſua imutabili eſſentia. P. Nec ꝑ aliqꝺ mediū. DD.
Q̄uātūcūqꝫ deus infallibiliter cognoſcit futurū contingēs/ tamē non neceſſario cognoſcit. P.
Quantuncunqꝫ deus ſciat de futuris contingētibus que pars contradictionis erit vera vel falſa: tamen hec non eſt neceſſaria; deus ſcit ꝙ hec pars erit vera ⁊c̄. P.
Cum deus omnia cognoſcit vtrū intuitiue vel abſtractiue cognoſcat. Q.
Q̄uo deus dr̄ res cognoſcere in ſua eſſentia. ⁊ q̄uo in ſpeculo diuine eſſentie relucent omnia. Q. DD.
An deus ſit preſcientia omnium futurorum cōtingentium. K.
Deum preſcire quid eſt. ibidem.
Futura contingentia ſunt duplicia. R.
Infinita cognoſcit deus/ plura vide de cognitiōe diuina. Quo ad partes omnes continui: quo ad partes proportionales: et an tm̄ poteſt producere ſimul quantum cognoſcit producibile. S. T. late examinatur hec materia infinitatis cognitionis ⁊ productionis diuine. S. T. U.
An deus cognoſcat vniuerſalia complexa impoſſibilia. U.
An ſit aliqua viciſſitudo in diuina cognitiōe. Hec propoſitio late examinatur ⁊ ſoluuntur rationes. X.
Cognoſcere ⁊ ꝓducere in deo quomodo differūt. Et quid connotant illa nomina. T. y.
Eſſentia diuina eſt noticia intuitiua omniuz entium actualium ⁊ poſſibilium. DD. M.
Cognoſcere quid eſt in deo: ſic ⁊ p̄cognoſcere q̄uo differunt: ⁊ reſpectu quoꝝ ſunt. CC.
An p̄cognitū a deo infallibiliter futurum/ pōt nō eſſe futurum. CC. DD.
Deus neceſſario eſt intuitio omniū poſſibiliū exiſtentium ⁊ non exiſtentiū. Sed nō eſt neceſſario iudicium oīm verorum contingētiū. DD. CC.
Sciētia dei in ordine ad cognita multipliciter accipitur: qꝺ late ⁊ pulchre explicatur. X.
Et in diſt. xxxix. q. vnica. A.
Effectus a deo neceſſario cogniti ſint ab eo cōtingēter ꝓducti: late examiat̄ hec ꝓpō ⁊ ſoluūt̄ rōes. y.
Poſſibile ⁊ contingēs q̄uo differunt. AA.
Intelligere ⁊ velle dei q̄uo differunt hec noīa.
Quid importāt. y. T.
Omne qꝺ eſt: quando eſt neceſſe eſt eſſe: q̄uo hec eſt vera ſm̄ Grego. ⁊ Camera. EE.

Diſtinctio. xxxix. Queſtio vnica.

Utrum deus poſſit plura ſcire qꝫ ſcit. F. G.
Scientia dei ſumit̄ multiplr̄. A. Itē di. xxxviij. X.
Scire dupliciter accipitur. B.
Scientia dei eſt rerum ⁊ q̄nqꝫ enunciabilium. B.
Termini ſiḡntes ſcientiā dei ſunt multiplices. C.
Quorum deus dr̄ eſſe ſcientia viſionis: app̄henſiua cognitio. cognitio iudicatiua/ ſcientia.
Scientia approbationis preſcientia ⁊c̄. D.
Semper eſt equalis numerus verorum. E.
An deus poteſt aliquid ſcire quod non ſcit. F.
Scire dei quomodo cōnotat creaturam. F.
Deus cognoſcendo oīa enunciabilia non cognoſcit componendo ⁊ diuidendo. F.
An deus ſemper eadem ſciat. G.
An ſcire ⁊ cognoſcē i deo ſint t̄mini ſynonymi. G.
Quomodo ſaluatur tranſitus contradictionis: cū deus dicitur ſcire quod prius non ſciuit. B.
Cautele habende circa propoſitiones de futuris contingentibus per verbum poteſt ⁊c̄. H.

Diſtinctio. xl. Queſtio vnica.

Utrum ſit poſſibile aliquem predeſtinatum damnari et preſcitum ſaluari. C.
Predeſtinatio quid dicit; et quid eſt predeſti=

natio. A. B. Item diſt. xlj. q. vnica. A

Sub effectu predeſtinationis quid continetur. A

Item diſt. xlj. q. vnica. E.

Preſcientia dei dupliciter accipitur. C

Preſcientia ⁊ reprobatio quomodo differunt. B.

Quid eſt reprobatio. ibidem. Item diſt. xlj. A.

Deus contingenter eſt predeſtinatio. C.

An predeſtinatio ſit neceſſaria vel cõtingẽs ⁊ mutabilis. C. D

Immutabile logicum ⁊ reale. D.

Contingentia actus diuine voluntatis quomodo imaginantur. D.

Predeſtinatus poteſt ſaluari/ poſſibile eſt numerũ predeſtinatorum augeri an ſint concedende. E.

Diſtinctio. xlj. Queſtio vnica.

Utrum i predeſtinato ſit aliqua cauſa ſue predeſtinationis ⁊ in reprobato cauſa ſue reprobationis.

Cauſa logica ⁊ realis. B.

An predeſtinationis ⁊ reprobatiõis ſit aliqua cauſa ſm multiplicem acceptionem nois cauſa. C. D

An meritũ poſſit dici cauſa predeſtinatiõis. E. F.

Quomodo temporale dicitur cauſa eterni. F.

Cum pdeſtinatio ſit certa/ infallibilis ⁊ etna quomodo laborãdum eſt per bona opera pro conſecutione felicitatis eterne. Et quomodo predeſtinatus ſaluabitur agat quicquid voluerit. G. H. M. N.

Propoſitiones ⁊ dicta concernentia materiam pdeſtinationis. G. H.

Quare deus creat animas quas ſcit perpetuo dãnandas. I.

An et quare reprobatus tenetur deo dicere gratias de beneficio creationis. K.

Quare deus benigniſſimus pmittit malum invniuerſo. L.

Diſtinctio xlij. Queſtio vnica.

Utrum deus poſſit facere oẽ poſſibile fieri a creatura.

Omnipotens ſumitur dupliciter. A.

Facere aliquid dupl[i]ci ratione cõuenit alicui. B.

An naturali rõe pbari poſſit deũ eſſe oipotentẽ. C

An ſit ſolum creditum. D.

An de⁹ poſſit omne quod poſſe potentia eſt. Et an poſſit mori/ peccare/ deficere. E.

An deus poteſt creare odium dei.

Item reſpectum ſine fundamento ⁊ termino. F.

Diſtinctio xliij. Queſtio prima

Utrũ de⁹ poſſit aliq̃ facere q̃ nõ fecit nec faciet. E.

An poſſit probari ratione naturali deum eſſe cauſam effectiuam/ liberam/ ⁊ non naturalem. A. B. C

An ſit ſm veritatem fidei tenẽdum deum eſſe cauſam: effectiuam: liberam ⁊ nõ naturalem. D.

Queſtio. ij.

Utrum plus conueniat deo non poſſe facere impoſſibile q̃ impoſſibilia non poſſe fieri a deo. B.

Omni relatiuo correſpõdet ſuum correlatiuũ. A.

Relatiua ſecundi modi ſunt ſimul natura. A.

An prius conueniat deo eſſe factiuum q̃ creature eſſe factibilem. C.

Diſtinctio. xliiij. Queſtio vnica.

Utrũ deus poſſit facere mũduʒ meliorẽ iſto. C. D

Mundus accipitur dupliciter. A.

Cum de⁹ dicitur poſſe facere aliquid melius alio intelligitur dupliciter. B.

Aliquid eſſe meli⁹ alio intelligit / vel de bonitate eſſentiali vel accidẽtali. B.

Scđʒ diuerſas opiniões deponẽdo ſtatũ vl' nõ ponẽdo ſtatũ in reb⁹ alit rñdet cũ q̃rit. An de⁹ ſit potẽtia finite vl' ifinite pductiua eoꝝ que pducit. F.

An deus potuit facere hoieʒ impeccabilem. E.

Si eſſet alius/ mundus aut terra illi⁹ moueret ad medium iſtius numero vel ſpecie. E.

An quicq̃d deus pducit/ infinite pducit: ſic de cognitione ⁊ volũtate. F.

Uerba ſignificãtia actionẽ dei capiũt dupliciter. F.

Diſtinctio. xlv. Queſtio vnica.

Utrũ volũtas dei ſit cauſa immediata ⁊ prima oim rerum que fiunt. B.

Cauſa immediata quid eſt. A

De cauſa totali ⁊ partiali. A.

Cauſa dicit prima multipliciter. A.

Diſtinctio. xlvj. Queſtio prima.

Utrum volũtas diuina poſſit ipediri per quãcũq; potentiam creature. C. D.

Uoluntas diuina accipit multipliciter.

Itẽ de volũtate bñplaciti ⁊ ſigni añcedente ⁊ ɔſequente: q̃ deus vult añcedẽter vel ɔſequenter. A. B.

Uolũtatẽ diuinã ipediri creatura rõnali q̃d eſt. B

Item. q. ij. A.

An ɔtra diuinã volũtatem aliq̃d fieri poſſit. C. D.

An aliq̃d ivniuerſo eueniat pter volũtatẽ dei. E. F

Queſtio. ij.

Utrũ per rationẽ naturalẽ pbari poſſit ꝙ volũtas diuina ſemper impletur. A. B.

Uolũtatem diuinã impleri quid eſt: ⁊ quot modis hoc contingit. A.

Diſtinctio. xlvij. Queſtio vnica.

Utrum deus poſſit pcipere malum fieri. C.

Differũt facere malum: malũ facere/ ⁊ facere male. A. B.

Quomodo pcepit Oſee ſumere fornicariã. ⁊c̃. C.

Diſtinctio. xlviij. Queſtio vnica

Utrum q̃libet voluntas creata teneat ſe ɔformare diuine voluntati. B.

Uolũtatẽ humanã ɔformare ſe volũtati diuine intelligit multipliciter. A.

Materia iſta de volũtate diuina ⁊ ɔformatiõe voluntat; create ad diuinã. ⁊c̃. remittitur ad expoſitiones canonis miſſe: vbi materia illa late explicatur in clauſula. Fiat volũtas tua. ⁊c̃.

Laus deo

¶ Pꝛohemiū in q̊ i gñe tāgit materiā oīm q̄ttuoꝛ libꝛoꝝ: aperiēs modū determinādi: diſtinctione pꝛima.
Quid credendum. diſt. ij.
verita tem oſtendit
Credenda q̄liter ſunt intelligēda. diſt. iij.
Quo ad ſe. Concreta. diſt. iiij.
Terminū per nomina.
Dubia ſoluit Abſtracta. diſ. v.
circa gñati-
onis Modum. diſ. vj.
Pꝛincipium. diſ. vij.
Eſſentie que eſt eſſe: incommunicabilitas: ſimplicitas. di. viij
Filij. diſ. ix.
Diuiſim Ad intra Perſonā ꝓcedentē. diſ. x.
Pꝛincipiū a quo ꝓcedit. diſ. xj
Spirituſſancti
Pꝛimo de perſone reſpi quo ad Habitudinē ſpirantiū. diſ. xij.
trinitate ſu- cientibꝰ ema- Cōparationē ad gñationē. di. xiij.
perbenedi- nationem Diſtinctū ſcꝫ pr̄is ⁊ filij. diſti. xiiij.
cta. Quo ad ꝓpꝛie- principium a quo
tates perſone Indiſtinctuꝫ ſcꝫ ſeipſum. diſ. xv
⁊ eſſentie Ad extra ſpūſ- Viſibilem. diſti. xvj.
ſancti q̊ ad modū
Inuiſibilem. diſt. xvij.
Pꝛimus liber Pꝛopꝛitatē ſm̄ quā natꝰ eſt ꝓcedere. diſt. xviij.
ſententiaꝝ di- eternitatē ⁊ magnitudinē. di. xix.
uiditur in veritatem determinat q̄ꝫtum ad
Coniunctim potentiam. diſt. xx.
dubia abſoluit. diſtin. xxj.
In genere diſtinguens diuerſa noīa de deo p̄dicabilia. diſt. xxij.
Non numeralia vt pſona. diſt. xxiij.
Quo ad Eſſentialia Numeralia. diſt. xxiiij.
modū lo- Regredit̄ ad nomen pſona. diſt. xxv.
quendi de vt ſunt in ſingulis
Tractatū in q̊ ea perſona- ſuppoſitis. diſt. xxvj.
intentum pſequitur In ſpecie quātū eternis libus vt exprimuntur noībus
agens de deo ſm̄ ad nomina varijs. diſt. xxvij.
rationem naturalis
perfectionis. propꝛijs
Et hoc dupliciter
Secundum ſe innaſcibilitate. diſt. xxviij.
Non perſona
libus
Relatiua communi ſpiratione. diſt. xxix
Tempoꝛalibus. diſt. xxx.
Veritatem oſtendit. diſt. xxxj.
quo ad ſe. appꝛopꝛiatis
diſti. xxxv. Dubia ſoluit. diſt. xxxij.
Compatiue ꝓꝑietates ad pſonā ⁊ eſſentiā. di. xxxiij
comparando pſonā ad eſſentiā. diſt. xxxiiij.
In genere
Res ſcitas cōtinet in ſe obiectiue. diſt. xxxvj.
Sapiētia Comparatiue q̄ꝫtuꝫ Ipſa eſt in obiectis ſcitis. diſt. xxxvij.
ad ſcita. ꝓut Se habet cauſaliter ad res cognitas. diſt. xxxviij
Secundo quo ad que- Se habet imutabiliter ad res ſcitas. di. xxxix.
dam attributa q̄ Effectu. diſt. xl.
ſibi ↄueniūt re- In ſpecie de vna eiꝰ ſpecie ſcꝫ p̄deſtinationis
ſpectu creature Penes q̄d attendit̄. diſt. xlij. Cauſa meritoꝛia. diſt. xlj.
Potentia Vſq̄ꝫquo pꝛotendit̄. diſt. xliij.
Quomodo deus ipſa operat̄. diſt. xliiij.
Se. diſt. xlv.
Opiniones pertractando. diſt. xlvj.
Voluntas quo ad Effectum
Veritatem explanando. diſt. xlvij
Voluntatem humanam. diſt. xlviij.

¶ Gabriel in ſecundū
librum ſententiarum.

Abbreuiaturus dogmata clariſſimi docto-
ris Guilhelmi Occã circa tres vltimos
ſententiarũ libros conabor diuino aſpirã-
te ductu circa ſingulas diſtinctões ſcho-
laſticas mouere q̃ſtiones: et vbi prefat⁹ do-
ctor ſcribit/ ſuã ſentẽtiam ſimul/ et verba abbreuiare.
¶ Ubi vero nõ ſcribit: aliorũ doctorũ ſentẽtias a dicti
doc. principijs nõ deuiãtes quãtũ potero cõportare
Nõnun q̃ q̃dam recitaturus: q̃ cõformia ſuis princi-
pijs dici poſſunt. Licet doc. ipe oppoſitũ ſenſiſſe vi-
deat. In his oibus theologice pteſtationi p me fre-
quẽtius repetite inherens me ſemp: hec quoqz colle-
cta: et q̃cunqz ſiue docturus ſum/ ſiue dicturus fuero
emendationi ſancte Romane eccleſie et cuilibet or-
thodoxo ac pio ſubijcio correctori.

In hoc libro magiſter poſt tractatũ de deo
ſm rationẽ naturalis pfectionis libro pmo
expeditũ. Agit de deo inquãtũ relucet ei⁹
potẽtia in opere creationis: pmittẽs q̃ſi p-
hemialiter de creatiõe in genere: vt ordinẽ ſtatuat di
cendorũ. Scdo in diſt. ſequẽti idẽ pſequit in pticula-
ri et in ſpecie. Tria g̃ in pñti diſ. principaliter tractat.
¶ Primo emanationẽ creature a deo tanq̃ a princi-
pio efficiẽte per ipſi⁹ creationẽ. Scdo de emanatione
ei⁹ a deo tanq̃ a principio finali per ei⁹ in deũ redu-
ctionẽ. Tertio vt ordinẽ tractãdorũ in hoc lib. inſtitu-
at rationalis creature: q̃ imediate in deũ reducit in-
terſerit diſtinctionẽ. ¶ Scdm hec de trib⁹ q̃rendum
erit. Primo de deo inquãtũ eſt cauſa efficiẽs creatu-
re. Scdo de eo put eſt cauſa finalis. Tertio de diſtin
ctiõe creature ãgelice et hũane. ¶ Circa primũ oñdit
magiſter deũ oim viſibiliũ et inuiſibiliũ eſſe creatorẽ/ et
pricipiũ cauſale effectiuũ. ¶ Circa quã ptẽ diſtictio-
nis primo auct. q̃rit de q̃dditate creationis tã actiue
q̃ paſſiue.

Diſtinctio. j. Queſtio prima.

A Utrum creatio actio qua deus denoiat/ for
maliter creãs: differat a creatore/ ex natu-
ra rei. Addamus et ſcdam eius q̃ſtionem.
Utrũ creatio/ paſſio/ diſtinguit a creatura.
¶ Queſtiones ille eodẽ pede currũt: et ſolutio vnius
aperit ſolutionẽ alteri⁹. Dimiſſis rõnib⁹ pro et cõtra:
Arti. 1. premittent q̃dam ſuppoſitiões. Deinde ſubiungent
Nota. 1. cõcluſiones. Tertio q̃dam dubia mouebunt ¶ Quo
ad primũ ſuppono: q̃ hec noia: creatio actio: et crea-
tio paſſio: abſtracta ſunt horũ ɔcretorũ: creãs creatus
abſoluẽdo a tpe q̃ relationẽ ſiue reſpectũ iportant: ſi-
cut agẽs patiẽs: pducẽs pductũ. Sũt eñi termini p̃-
Nota. 2. dicamẽti actiõis et paſſionis. q̃ importãt reſpectũ ex-
B triſecũ ad ſenſum itra exprimẽdũ. ¶ Scdo ſuppono
ex dic. li. primi diſt. xxx. q̃ de relationib⁹ ſiue reſpe-
ctibus: an ſint res q̃dam diſtincte reb⁹ abſolutis tres
ſunt opiniones famoſe. ¶ Una eſt q̃ relatio eſt q̃dda
accidẽs reſpectiuũ: ſiue in aia/ ſiue extra/ diſtinctũ ab
oibus abſolutis: req̃rens ad ſuũ eſſe nõ ſolũ ſubiectũ
q̃ſi fundamẽtũ: ſed etiã terminũ: ſine q̃ ſimplr eſſe nõ
põt neqz per potẽtiã diuinã. Propt hoc ɔ̃ens nõ ad
ſe: ſed ens ad aliud: cui⁹ eſſe nõ ſolũ eſt eſſe aut ineſſe:
ſed eſſe ad aliud/ et ad aliud q̃dãmodo ſe habere. Et ſi
cut nõ põt eſſe: ita nec intelligi ſine fundamẽto et ter-
mino. Et p hoc diſtinguit ab oi re abſoluta: ſiue i aia
ſiue extra. Exẽplũ: vt pñitas q̃ ſʒ illos eſt res q̃dam
inherẽs pñi: req̃rẽs ad ſuũ eſſe filiũ: q̃ nõ exiſtẽte im-
poſſibile ẽ pñitatẽ eſſe. Sic de filiatione iheſione et c.
Et ab illis reſpectib⁹ ſiue entib⁹ reſpectiuis ſubiecta
quib⁹ iherẽt denoiant: denoiatione reſpectiua vt pr/
ſimilis inherẽs et c. ¶ Alia eſt opinio huic ɔ̃ria: tenẽs
q̃ nulla talis entitas eſt ponẽda: ſed oĩe exiſtẽs ſiue
ſubſtãtia/ ſiue accidẽs eſt q̃dam entitas abſoluta i ſe:
q̃ itelligi põt oi alio circũſcripto: et p ɔ̃ñs p ɔceptum
abſolutũ ſignificari. Quõqz termini reſpectiui non ſi-
gnificẽt formalr tales paruas res relatiuas: ſʒ ſigni-
ficãt plures res abſolutas certo modo ad inuicẽ ɔſi-
deratas. Ut pater vel pñitas ſignificat prem et filiũ
a ſe genitũ: q̃ ſunt due ſubſtãtie et nullã aliã rem patri
aut filio iherentẽ. ¶ Tertia opinio eſt q̃ſi media q̃ po
nit q̃ q̃dam reſpect⁹ extrinſeci diſtinguunt ab oibus
abſolutis: eo modo q̃ prima opinio ponit reſpect⁹ di
ſtingui. Nullũ aũt reſpectũ intriſecũ ſiue de p̃dicamẽ
to relatiõis aut extriſecũ aliorũ ſex p̃dicamẽtorũ po-
nit ſic diſtigui ab abſolutis. Exẽplũ primi/ vt vnio na-
ture aſſumpte ad vbũ. Inheſio forme ſubſtãtialis vel
accidẽtalis in materia. Exẽplũ ſcdi/ pñitas duplei-
tas ſilitudo eq̃litas. Horũ tminorũ ſigta formalia nõ
ſunt res diſticte ab abſolutis/ ſicut dicit ſcda opinio.
Ratio mouens ſic opinãtes eſt: q̃ ipoſſibile eſt/ q̃ ex-
trema alicui⁹ ɔtradictõis ſucceſſiue verificẽt de aliq̃
niſi ppt mutationẽ alicui⁹ poſitiui in eo de q̃ ɔ̃dictio
vificat vel i alio. Mutationẽ dico acq̃ſitiuã vl depditi
uã alicui⁹ rei poſitiue. Uel mutationẽ localẽ aut tpis
ſi null⁹ mod⁹ grãmaticalis vel logicalis ipediat. Si g̃
in hmõi vificatione ſucceſſiua ɔ̃dictoriorũ de aliq̃ nul
la fit mutatio acq̃ſitiua vl depditiua rei abſolute neqz
mot⁹ localis alicui⁹ aut tpis trãſitus eſt i cã nõ varia
tis modis logicalibus vel grãmaticalib⁹: ncc̃e eſt q̃
res aliq̃ relatiua acq̃rat vel depdat. Quẽ reſpectũ for
maliter importabit alterũ extremũ ɔ̃dictionis. Huic
opinioni fauere videt Occã in ſcdo. q. j. et. ij. Et in pri-
mo di. xxx. q. iiij. vbi materia iſta/ et opiniones iſte la-
tius tractant cũ ſuis motiuis. Licʒ det vias et modos
ſoluẽdi oẽs rõnes ɔtra opinionẽ ſcdaʒ negãtẽ oẽs re
ſpect⁹ diſtinctos ab abſolutis in creaturis ¶ Tertio Not. 3.
ſuppono ex dictis di. xxx. primi. q. j. q̃ tenẽdo opinio C
nẽ ſcdam vel tciã de reſpectib⁹: duplex vel triplex eſt
mod⁹ loq̃ndi de ſigto abſtractorũ relatiuorũ: vt rela-
tio/ paternitas ſilitudo. Uñ dicũt quidã vt Occã tã-
git. di. xxx. primi in plurib⁹ locis: et clari⁹ di. xxxj. q. j.
q̃ ly relatio et cetera abſtracta relatiuorũ important
cõceptũ mẽtis relatiuũ: q̃ intellect⁹ cognoſcit rem i
ordine ad aliã vt ſilitudo eſt cõcept⁹ mẽtis correſpõ
dẽs ad hãc vocẽ ſilis: q̃ intellect⁹ refert ſortẽ albũ ad
platonẽ albũ. i. q̃ cognoſcit ſortẽ et platonẽ habere co
lorẽ eiuſdẽ ſpeciei: q̃d eſt cog̃ſcere relatiue: et vnũ ad
alterũ referre. Et lʒ ſortes et plato ſint realr ſiles circũ
ſcripto q̃cũqz actu itellect⁹: p hoc ſolũ q̃ habẽt in ſe
q̃litates eiuſdẽ ſpeciei: tñ nõ pñt referri adinuicẽ/ niſi
p actũ intellect⁹. Referre eñi vnũ ad alterũ eſt act⁹ i-
tellect⁹/ et nihil aliud q̃ cog̃ſcere rẽ vnã et aliã ɔueniẽ
tes vl differẽtes in aliq̃. Act⁹ itaqz itellect⁹ relatiu⁹:
eſt realr ipa relatio. Et ſm hoc oia abſtracta p̃dica-
menti relationis ſunt tmini ſcde intẽtiõis. ¶ Aliter
dicũt alij q̃ abſtracta relatiuorũ iportãt extrema rela
tiõis. i. res adinuicẽ relatas: et fũdamẽtũ ſi diſtinguit
a termino: a q̃ et p illis cõiũctim ſupponũt: et p nullo
horũ ſeorſum. Ut ſilitudo ſupponit p duob⁹ ſilibus
et q̃litate ſm quã dicũt ſiles. Pñitas p pre et filio ab
eo genito. Illo modo q̃ pluralis numer⁹ aut nomen
collectiuũ vel pnomẽ demõſtratiuũ demõſtrans plu
ra coniunctim ſupponit p pluribus et nullo ſeorſum.